

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՎԱՆԱԶՈՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ՊԱՏՄԱԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ

ԿՐԵԴԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ
ՈՒՍՈՒՄՆԱԴՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ
ԵՎ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

100100 «ՍԵՐՎԻՍ» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՄԲ ՍԵՐՎԻՍԻ ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ
ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐՈՎ
ՍՈՎՈՐՈՂ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԱԽԱԲԱՆ -----	3
ՄԱՍ I. Ա. Կրեդիտային համակարգով ուսումնառության ուղեցույց -----	4
Բ. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը-----	17
Գ. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը-----	33
Դ. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները -----	33
Մաս II. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ -----	34
1. Տեղեկագրի նպատակը-----	34
2. 100100 «ՍԵՐՎԻՍ» մասնագիտության տեղեկագիրք -----	35
I. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացներ-----	35
II Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացներ -----	50
III Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ -----	54
IV Հատուկ մասնագիտական դասընթացներ -----	91
V. Այլ բաղադրիչներ -----	95

ՆԱԽԱԲԱՆ

2014 թվականը մեր բուհի պատմության մեջ եղավ իրադարձային. ՀՀ Կառավարության ապրիլի 30-ի թիվ 485-Ն որոշմամբ «Վանաձորի Հ.Թումանյանի անվան պետական մանկավարժական ինստիտուտ» ՊՈԱԿ-ը վերանվանվեց «Վանաձորի Հ.Թումանյանի անվան պետական համալսարան» ՊՈԱԿ: Անշուշտ, կատարվածը սոսկ անվանափոխություն չէ, քանի որ իրականում դրանից հետևում են բազմաշերտ բովանդակային փոփոխություններ և դրանցից բխող մարտահրավերներ, որոնց այսօր փորձում է դիմակայել մեր համալսարանը:

Համալսարանի վերափոխվելով՝ բուհում առաջին հերթին փոփոխվում են նաև այն ուղղությունները, որոնք նախկինում գերակայում էին մեր բուհի պատմության ողջ ընթացքում: Ասվածից դժվար չէ ենթադրել, որ ներկայումս վերանայման խնդիր ունեն համալսարանի տեսլականն ու առաքելությունները և դրանցով պայմանավորված հետագա գործունեությունը:

Կատարվածը սոսկ անվանափոխություն չէ նաև այն առումով, որ նրանով համալսարանին առաջին անգամ հնարավորություն է ընձեռվել կրթություն իրականացնելու համալսարաններին հատուկ ավանդական մասնագիտություններով, ինչը հնարավորություն է ընձեռում աշխատաշուկայի պահանջներին համապատասխան բավարարելու մեր տարածաշրջանի երիտասարդության կրթական կարիքները:

Այն ժամանակաշրջանը, որում Վանաձորի պետական համալսարանը ծավալում է իր գործունեությունը, ընդհանուր առմամբ բնութագրվում է անցումային շրջանին հատուկ գծերով: Այդ է պատճառը, որ ամեն մի քայլ, որը կատարվում է համալսարանում, պետք է ավելի քան հիմնավորված և համակարգված բնույթ կրի: Խոսքը վերաբերում է համալսարանում տեղի ունեցող բոլոր գործընթացներին, մասնավորապես՝ բուհի ինքնավարությանը, որը ենթադրում է անկաշկանդ վերաբերմունք կազմակերպչաիրավական, ֆինանսատնտեսական, հաստիքային և ակադեմիական ոլորտներին, կառավարմանը, ուսանողակենտրոն կրթության կազմակերպմանը, որակի ապահովմանը, գիտական գործունեությանը և այլ ուղղություններին միտված գործողություններին, որոնք այսօր կատարվում են համալսարանում, և որոնք բոլորը միասին ձևավորում են տեսլականից դեպի իրականը տանող ճանապարհը:

Համոզված եմ, որ Վանաձորի պետական համալսարանն ունի մտավոր և նյութատեխնիկական անհրաժեշտ ռեսուրսներ, որոնց ճիշտ ներդրմամբ կարելի է հասնել հաջողության: Համոզված եմ, որ համախոհությամբ, փոխադարձ հանդուրժողականությամբ, ինչպես նաև պետության ու հասարակության առջև հաշվետվողականությամբ ու պատասխանատվությամբ առաջնորդվելու դեպքում միասին կհաղթահարենք արդի ժամանակաշրջանին բնորոշ դժվարությունները հանուն մեր երկրի, հանուն մեր այսօրվա և վաղվա սերունդների:

ՌԵԿՏՈՐ՝ ԳՈՒՐԳԵՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

ՄԱՍ Ի. Ա. ԿՐԵՂԻՏԱՅԻՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳՈՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԵՑՈՒՅՑ

1. Ընդհանուր դրույթներ

Բոլոնիայի գործընթացին ինտեգրումը ենթադրում է տարբերակված աստիճաններով (բակալավրիատ, մագիստրատուրա, հետբուհական գիտակրթական) բարձրագույն կրթական համակարգ՝ նրա յուրաքանչյուր փուլում ավելի ճկուն, դասախոսի և ուսանողի ակադեմիական ազատություններին նպաստող ուսումնական գործընթացների կիրառմամբ: Մասնավորապես, ուսանողը հնարավորություն է ստանում ակտիվորեն մասնակցելու իր անհատական ուսումնական պլանի կազմմանը, հետևաբար և իր՝ որպես մասնագետի կայացմանը, իսկ դասախոսը՝ ընտրելու դասավանդման այնպիսի մեթոդներ և միջոցներ, որոնք ապահովում են ուսումնական գործընթացի բարձր որակ:

Ուսումնական գործընթացում բարեփոխումների իրականացման համար կարևորվում է ակադեմիական կրեդիտների կուտակման ու փոխանցման և գիտելիքների գնահատման բազմագործոնային համակարգերի ներդրումը, որը ենթադրում է մի շարք փոփոխություններ ուսումնական գործընթացի կազմակերպման գործում՝ էապես նպաստելով ուսանողների ակադեմիական ազատությանը:

1. Սույն կանոնակարգը հիմնվում է, Կրթության մասին և «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքների, ՀՀ կառավարության 27 դեկտեմբերի 2005թ. թիվ 2307-Ն ,ՀՀ բարձրագույն կրթության համակարգում կրեդիտային համակարգի ներդրման մասին որոշման, ՀՀ ԿԳ նախարարի 2007թ. հունիսի 9-ի թիվ 588-Ա/Ք հրամանով հաստատված ,Բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ուսումնական գործընթացի կրեդիտային համակարգով կազմակերպման օրինակելի կարգե-ի, «Ուսումնական ծրագրերի (պլանների) կրեդիտային հենքով վերակառուցման և կրթական մոդուլներին կրեդիտների հատկացման մեթոդական ուղեցույց»-ի և ՀՀ ԿԳՆ հրահանգչական ցամակների վրա:

2. Կանոնակարգի դրույթները գործողության մեջ են դրվում գիտխորհրդում հաստատման օրից և նույն ժամանակից ուժը կորցրած են ճանաչվում «ՎՊՀ-ի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, ստուգարքների և քննությունների կազմակերպման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ»-ը՝ ընդունված ՎՊՀ գիտխորհրդում 29.10.2007թ և «ՎՊՀ-ում ակադեմիական կրեդիտների կուտակման և փոխանցման համակարգով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման ուղեցույց»-ը՝ ընդունված ՎՊՀ գիտխորհրդում 07.03.2008թ.:

3. Սույն կանոնակարգում ներկայացված են նաև կրեդիտային համակարգում գործածվող առանձին տերմիններ, համակարգի բնութագրիչներ:

1. Կրեդիտային համակարգի հիմնական հասկացությունները

4. Համաեվրոպական ECTS¹ կրեդիտային համակարգի հետևյալ սահմանումները և դրույթները ընդունված են Հայաստանի բարձրագույն կրթության համակարգում և գործում են ՎՊՀ-ի բակալավրի և մագիստրատուրայի կրթական ծրագրերում.

- Բակալավրիատը բարձրագույն կրթության առաջին աստիճանն է, որը ներառում է 3-4 լրիվ ուսումնական տարիների ավարտում դասընթացներ: ՎՊՀ-ում բակալավրիատի տևողությունը 4 ուսումնական տարի է:

- Մագիստրատուրան բարձրագույն մասնագիտական կրթության երկրորդ աստիճանն է, որի տևողությունը 1-2 տարի է (ՎՊՀ-ում՝ 2 տարի), հեռակա ուսուցման համակարգում՝ 2,5 տարի:

- Ասպիրանտուրան հետբուհական կրթության աստիճան է: Ասպիրանտուրայի տևողությունն առկա ուսուցման համակարգում 3 տարի է, հեռակա ուսուցման համակարգում՝ 4 տարի:

- Ուսումնական տարին ուսանողի 40 շաբաթյա բոլոր տեսակի ուսումնական արդյունավետ աշխատանքների ժամանակն է, որից առնվազն 32 շաբաթը տրամադրվում է ուսումնական պարապմունքներին և իրականացվում է երկու կիսամյակներով՝ աշնանային և գարնանային:

- Կարողությունը (կոմպետենցիան) գիտելիքի, ընկալման, ունակությունների և հմտությունների դիմամիկ համակցություն է, որի ձևավորումը կրթական ծրագրի հիմնական նպատակն է: Այն կարող է լինել մասնագիտական ուսման տվյալ բնագավառի համար (առանձնահատուկ) և ընդհանուր (անկախ բնագավառից):

- Կրթական արդյունքն այն է, ինչ պետք է գիտենա, հասկանա և (կամ) կարողանա անել ուսանողը ուսումնառության ավարտին: Կրթական արդյունքը զուգակցվում է համապատասխան գնահատման համակարգով, որը հնարավորություն է տալիս դատելու դասընթացով սահմանված կրթական արդյունքի ձեռքբերման մասին:

- Կրթական (ուսումնական) մոդուլը ուսումնական ծրագրի ամենափոքր, համեմատաբար ինքնուրույն մասն է: Կրթական մոդուլի ուսուցման տևողությունը մեկ կիսամյակ է՝ դրանով սահմանափակված կրթական արդյունքների պարտադիր գնահատմամբ:

¹ Կրեդիտների փոխանցման և կուտակման եվրոպական համակարգ:

• ECTS կրեդիտը դասընթացը (կրթական մոդուլը) ավարտելու և դրա ելքային արդյունքները ձեռք բերելու համար ուսանողից պահանջվող ժամաքանակով արտահայտված ուսումնական բեռնվածքի չափման համընդունելի պայմանական միավոր է, որը տրվում է ուսանողին նախանշված կրթական արդյունքների դրական գնահատումից հետո:

2. ECTS կրեդիտի կարևորագույն հատկանիշները

5. ECTS կրեդիտով սահմանվող ուսումնական բեռնվածքը ներառում է ուսանողի լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն իրականացվող բոլոր տեսակի ուսումնական աշխատանքները, այդ թվում՝ մասնակցությունը դասախոսություններին, սեմինար և գործնական պարապմունքներին, լաբորատոր աշխատանքներին և պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքների կատարումը, քննություններին նախապատրաստվելը և դրանք հանձնելը, անհատական հետազոտությունը և այլն,

6. կրեդիտը չափում է ուսանողի միայն ուսումնական բեռնվածքը և չի գնահատում դասընթացի կամ կրթական մոդուլի բարդության աստիճանը, կարևորությունը և մակարդակը կրթական ծրագրում կամ ուսանողի կողմից դրա յուրացման որակը (գնահատականը),

7. կրեդիտը ուսանողին տրվում է միայն կրթական մոդուլով նախանշված ելքային կրթական արդյունքի գնահատման շեմային չափանիշները բավարարելուց հետո: Ուսանողը վաստակում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտների լրիվ քանակը՝ քննական արդյունքների (գնահատականների կամ գնահատման միավորների) հետ միասին,

8. ECTS կրեդիտը չի չափում դասախոսի ուսումնական գործունեության (դասավանդման) աշխատածավալը: Այն չափում է ուսանողի ուսումնական աշխատանքի (ուսումնառության) ծավալը,

9. կրեդիտը չի փոխարինում ուսանողի՝ թվանշաններով գնահատմանը, իսկ ուսանողի վաստակած կրեդիտների քանակը չի որոշվում նրա ստացած թվանշաններով (գնահատման միավորներով),

10. կրեդիտը չի արտահայտում ուսանողի ստացած գիտելիքի որակը, այն չափվում է գնահատականներով:

3. Կրեդիտային համակարգի կարևոր հատկանիշները

11. Կրեդիտային համակարգը ուսումնական գործընթացի կազմակերպման, ակադեմիական կրեդիտների միջոցով ուսումնառության արդյունքների հաշվառման

(արժևորման), կուտակման և փոխանցման համակարգ է, որտեղ ուսանողին համապատասխան որակավորումը շնորհվում է կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակի և բովանդակության ձեռքբերումից հետո:

12. Կրեդիտների կուտակման և փոխանցման ECTS համակարգը միասնական համակարգակալ կրեդիտային համակարգ է, որում ուսանողի մեկ ուսումնական տարվա լրիվ ուսումնական աշխատածավալը չափվում է 60 ECTS կրեդիտով:

Այն նախատեսված է Եվրոպական բարձրագույն կրթության տարածքում ուսանողների ձեռք բերած կրթական արդյունքների չափման, պաշտոնական ճանաչման և բուհից բուհ փոխանցումը դյուրացնելու համար:

13. ECTS համակարգի կարևորագույն հատկանիշներն են.

- կիսամյակը, ուսումնական տարին կամ ուսումնառության լրիվ ծրագիրը հաջողությամբ ավարտելու համար ուսանողը պետք է վաստակի կրթական ծրագրով սահմանված կրեդիտների անհրաժեշտ քանակը,

- կրեդիտներ հատկացվում են կրթական ծրագրի՝ գնահատման ենթակա բոլոր բաղկացուցիչներին՝ դասընթացներին, կրթական մոդուլներին, պրակտիկաներին, կուրսային և ավարտական աշխատանքներին և այլն,

- կրթական ծրագիրը և դրա առանձին բաղկացուցիչները բնութագրող բոլոր պայմանները՝ ծրագրի նպատակը և ավարտական պահանջները, դասընթացների ելքային կրթական արդյունքները և հատկացված կրեդիտները, ուսումնառության, դասավանդման և գնահատման մեթոդները և այլն, հրապարակվում են նախապես և հասանելի են դրանցից օգտվողներին (ուսանողներին և դասախոսներին):

4. Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառույթները

Կրեդիտային համակարգի հիմնական գործառույթները երկուսն են՝

ա) կրեդիտների փոխանցում.

այս գործառույթը ենթադրում է ուսումնական ծրագրի (պլանի) բոլոր դասընթացների և կրթական մոդուլների աշխատածավալների արտահայտում կրեդիտների օգնությամբ, ինչը հնարավոր է դարձնում կրեդիտներով չափված կրթական արդյունքի փոխանցումը ծրագրերի և բուհերի միջև,

բ) կրեդիտների կուտակում.

այս գործառույթի իրականացումը ենթադրում է կրթական կրեդիտների աստիճանական կուտակման գործընթացի առկայություն, ինչն իրականացվում է ուսանողի անհատական ուսումնական ծրագրի օգնությամբ,

Նշված գործառույթները բնութագրվում են մի շարք հատկանիշներով և ուղեկցվում համապատասխան ընթացակարգերով:

14. Կրեդիտների փոխանցման գործառույթի հիմնական հատկանիշներն են.

- գործում են մոդուլացված ուսումնական ծրագրեր, որոնց բոլոր բաղադրամասերի (դասընթացներ, կրթական մոդուլներ, կուրսային և ավարտական աշխատանքներ, պրակտիկաներ և այլն) աշխատածավալները տրված են ուսանողի լրիվ ուսումնական բեռնվածությունը (լսարանային, արտալսարանային և ինքնուրույն աշխատանք) արտահայտող ECTS կրեդիտներով,
- կրեդիտներով արտահայտված կրթական արդյունքների փոխադարձ ճանաչման և որոշակի թվով կրեդիտների՝ ծրագրից ծրագիր փոխանցման (տեղափոխման) հնարավորությունն ունի բուհի ներսում կամ բուհերի միջև՝ ընդունող բուհի ծրագրերին համապատասխան:

15. Կրեդիտների կուտակման գործառույթի հիմնական հատկանիշներն են.

- պարտադիր և ընտրովի դասընթացներից բաղկացած ուսումնական ծրագրեր, որոնցից յուրաքանչյուրի յուրացման հաջորդականությունը սահմանվում է դասընթացների նախապայմաններով,
- ուսանողի կողմից դասընթացների ընտրության և դրանցում ընդգրկվելու համար գրանցման ընթացակարգերի առկայություն,
- ուսանողների ուսումնառության անհատական ծրագրերի առկայություն,
- դասընթացի համար մեկից ավելի ուսումնական հոսքերի առկայության դեպքում ուսանողի կողմից դրանց ընտրության հնարավորություն՝ ելնելով դասընթացի կայացման ժամանակացույցից և (կամ) դասախոսին նախապատվություն տալուց,
- ուսանողի կողմից ուսումնառության ինտենսիվության, հետևաբար նաև ուսումնառության ծրագրի տևողության կարգավորման հնարավորություն:

5. Ուսանողի ուսումնական բեռնվածությունը և կրթական ծրագրերի աշխատածավալը

16. ՎՊՀ-ում բակալավրի, մագիստրոսի և հետազոտողի կրթական աստիճաններում ուսանողի ուսումնական կիսամյակի բեռնվածությունը սահմանվում է 30 կրեդիտային միավոր (10% թույլատրելի շեղումով), ուսումնական տարվա բեռնվածությունը՝ 60 կրեդիտային միավոր (տարեկան ուսումնական բեռնվածությունը՝ 1800 ակադեմիական ժամ):

17. Ուսանողի շաբաթական ուսումնական լրիվ բեռնվածության առավելագույն չափը 45 ժամ է, որը համարժեք է 1,5 կրեդիտային միավորին:

18. ՎՊՀ-ում ուսումնական գործընթացը կազմակերպվում է աշնանային և գարնանային կիսամյակներով: Ուսումնական կիսամյակների տևողությունը կազմում է 20 շաբաթ, որի ընթացքում իրականացվում են տեսական ուսուցումը, ընթացիկ

ստուգումները, ստուգարքներն ու քննությունները, ուսումնական, արտադրական և հետազոտական (մագիստրատու-րայում) պրակտիկաները, բակալավրի ավարտական աշխատանքի և մագիստրո-սական թեզի շարադրման ու պաշտպանության աշխատանքները, ինչպես նաև պետական որակավորման քննությունները:

19. Բակալավրի կրթական ծրագրի ուսումնական լրիվ աշխատածավալը կազմում է 240 կրեդիտային միավոր:

20. Մագիստրոսի կրթական ծրագրի ուսումնական լրիվ աշխատածավալը կազմում է 120 կրեդիտային միավոր:

21. Ուսման բարձր առաջադիմություն ունեցող ուսանողը սահմանված կարգով կարող է ստանձնել լրացուցիչ բեռնվածություն:

6. Դասընթացները և կրթական մոդուլները

22. Ուսումնական ծրագրում (պլանում) ներառված դասընթացները կամ կրթական մոդուլները ներկայացվում են հատկացված կրեդիտների հետ միասին:

23. Մեծածավալ դասընթացներն անհրաժեշտության դեպքում բաժանվում են 1 կիսամյակ տևողությամբ առանձին կրթական մոդուլների:

24. Դասընթացները (կրթական մոդուլները) ըստ յուրացման բնույթի բաժանվում են 2 հիմնական խմբի՝

ա) պարտադիր դասընթացներ, որոնց յուրացումն ամրագրված է որոշակի կիսամյակներում,

բ) կամընտրական դասընթացներ, որոնց յուրացման կիսամյակը ամրագրված է մագիստրոսական ծրագրում, և ուսանողը դրանք ընտրում է առաջարկվող ցանկից:

8. Կրեդիտների հատկացումը

25. Կրթական ծրագրի առանձին մոդուլներին կրեդիտների հատկացումը ելնում է մոդուլով սահմանված կրթական արդյունքին հասնելու համար միջին առաջադիմության ուսանողից պահանջվող անհրաժեշտ աշխատաժամանակի իրատեսական կանխատեսումից:

26. Կրթական արդյունքի դրական գնահատման դեպքում մոդուլին հատկացված կրեդիտները շնորհվում են ամբողջությամբ:

27. Կրթական մոդուլին հատկացվող կրեդիտների համար նախընտրելի է սահմանել ամբողջական թվերով արժեքներ:

28. Դասընթացին (կրթական մոդուլին) հատկացվող կրեդիտների թվի և լսարանային (կոնտակտային) ժամերի միջև չկա միարժեք կապ: Լսարանային ժամերի թիվը կախված է պարապմունք-ների ձևից (դասախոսություն, սեմինար, գործնական

կամ լաբորատոր պարապմունք և այլն), դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման մեթոդներից և այլն:

29. ՎՊՅ-ում ընդունվում է կրթական մոդուլին հատկացված կրեդիտային միավորների լսարանային և արտալսարանային աշխատածավալների հետևյալ մոտավոր հարաբերակցությունը.

Բակալավրիատում

- 2 կրեդիտային միավորին համապատասխանում է շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն և 2 ժամ ինքնուրույն աշխատանք,

- 1.5 կրեդիտային միավորին համապատասխանում է շաբաթական 2 ժամ գործնական (սեմինար) և 1 ժամ ինքնուրույն աշխատանք,

- 2 կրեդիտային միավորին համապատասխանում է շաբաթական 3 ժամ լաբորատոր աշխատանք և 1 ժամ ինքնուրույն աշխատանք,

Մագիստրատուրայում

- 3 կրեդիտային միավորին համապատասխանում է շաբաթական 2 ժամ դասախոսություն և 4 ժամ ինքնուրույն աշխատանք,

- 2 կրեդիտային միավորին համապատասխանում է շաբաթական 2 ժամ գործնական (սեմինար) և 2 ժամ ինքնուրույն աշխատանք,

- 2 կրեդիտային միավորին համապատասխանում է շաբաթական 2 ժամ լաբորատոր աշխատանք և 2 ժամ ինքնուրույն աշխատանք:

Ընթացիկ և հանրագումարային ստուգումների համար.

- Քննությանը պատրաստվելու համար առարկայի շաբաթական յուրաքանչյուր ժամ դասախոսության դիմաց հատկացվում է 0,5 կրեդիտային միավոր:

- Այն մասնագիտական առարկաներին, որոնց դասավանդումը հիմնականում իրականացվում է գործնական կամ լաբորատոր պարապմունքների ձևով և նախատեսվում է քննություն, քննությանը պատրաստվելու համար շաբաթական յուրաքանչյուր ժամի դիմաց հատկացվում է 0,125 կրեդիտային միավոր:

- Տեսական մասից ստուգարքով ավարտվող առարկայի ստուգարքին պատրաստվելու համար առարկայի շաբաթական յուրաքանչյուր ժամ դասախոսության դիմաց հատկացվում է 0,25 կրեդիտային միավոր :

30. Պրակտիկաների յուրաքանչյուր շաբաթվան և պաշտպանությանը տրվում է 1,5 կրեդիտային միավոր:

31. Կուրսային աշխատանքի (մագիստրատուրայում նաև ռեֆերատի ու գեկուցման) կատարումը և պաշտպանությունը գնահատվում է 3 կրեդիտային միավորով:

32. Բակալավրիատի 4-րդ տարվա յուրաքանչյուր կիսամյակում բակալավրի ավարտական թեզի աշխատանքների կատարման համար տրվում է 2 կրեդիտային միավոր, շարադրմանը և պաշտպանությանը՝ 3 կրեդիտային միավոր (2 շաբաթ):

33. Մագիստրոսական ատենախոսության թեմայով հետազոտական աշխատանք կատարելու համար նախատեսվում է 15 կրեդիտային միավոր (ըստ կիսամյակների՝ 0,3,6,6), իսկ թեզի շարադրման և պաշտպանության համար՝ 12 կրեդիտային միավոր:

34. Մագիստրոսական ծրագրի ղեկավարի գիտական սեմինարի համար հատկացվում է 12 կրեդիտային միավոր (3-ական միավոր յուրաքանչյուր կիսամյակի համար):

35. Պետական ավարտական յուրաքանչյուր քննության նախապատրաստվելու և հանձնելու համար տրվում է 3 կրեդիտային միավոր (2 շաբաթ):

36. Մարմնակրթության համար կրեդիտային միավորներ չեն նախատեսվում:

7. Ուսումնական ծրագրերը, դասընթացները (կրթական մոդուլները) և ավարտական պահանջները

37. Բակալավրի կրթական ծրագիրը ներառում է մինչև վեց հիմնական կրթամաս՝ ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական (ՅՍՏ), ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական (ԸՄԲ), ընդհանուր մասնագիտական (ԸՄԴ) և հատուկ մասնագիտացման դասընթացներ (ՅՄԴ), ինչպես նաև կրթական այլ բաղադրիչներ (ԱԲ):

38. Մագիստրատուրայի ուսումնական ծրագիրը ներառում է երեք կրթամաս՝ ընդհանուր մասնագիտական առարկաներ(ԸՄԱ), մասնագիտական պարտադիր դասընթացներ (ՄԴ), կրթական այլ բաղադրիչներ (ԱԲ) և գիտահետազոտական աշխատանք (ԳԱ) :

39. Կրթական ծրագրում ներառված կրթական մոդուլները ունեն իրենց դասիչները և ներկայացվում են հատկացված կրեդիտներով ու լսարանային ծանրաբեռնվածությունով: Նշվում են նաև առարկայի դասավանդման կիսամյակը և նախապայմանները:

40. Մեծածավալ դասընթացները բաժանվում են մեկ կիսամյակ տևողությամբ առանձին կրթական մոդուլների: Դասընթացների մոդուլացումը կատարվում է՝ ելնելով նվազագույնը կիսամյակների ընթացքում դասընթացն ավարտելու սկզբունքից:

41. Դասընթացներն իրենց բնույթով բաժանվում են երեք հիմնական խմբերի՝

ա) պարտադիր դասընթացներ - բարձրագույն կրթության կրթական չափորոշիչներով սահմանված կրթական ծրագրի հիմնական դասընթացներ, որոնք

դասավանդվում են պարտադիր և խիստ որոշակի հերթականությամբ՝ համաձայն տվյալ ուղղության մասնագետների պատրաստմանը ներկայացվող պահանջներին:

բ) կանընտրական դասընթացներ - պետական չափորոշիչներից բխող և ֆակուլտետների կողմից առաջարկվող դասընթացներ, որոնք ընտրում է ուսանողը առաջարկվող ցանկից, իսկ դրանց անցկացման հաջորդականությունը կարող է լինել ինչպես ամրագրված, այնպես էլ ազատ:

գ) Բուհական բաղադրիչ - պետական չափորոշիչներից բխող և բուհի գիտխորհրդի կողմի առաջարկվող դասընթացներ, որը կարող է փոփոխվել:

Ծրագրում նշվում է նաև դասընթացների յուրաքանչյուր կրթամասին հատկացված կրեդիտային միավորների գումարը:

42. Բակալավրի որակավորման աստիճան ստանալու համար ՎՊՅ ուսանողը պետք է հաջողությամբ լրացնի 240 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն (ներառյալ կուրսային աշխատանքները և պրակտիկաները), որոնց համար հաշվարկված հանրագումարային միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) պետք է կազմի առնվազն 58՝ ներառյալ 3 կրեդիտ արժեքով մասնագիտական ամփոփիչ քննությունը:

43. Մագիստրոսի որակավորման աստիճան ստանալու համար ՎՊՅ ուսանողը պետք է հաջողությամբ լրացնի 120 կրեդիտ ուսումնական բեռնվածություն, որի համար հաշվարկված հանրագումարային միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) պետք է կազմի առնվազն 58՝ ներառյալ մագիստրոսական ատենախոսության թեմայով գիտահետազոտական աշխատանքը (կուրսային, ռեֆերատ, էսսե, հոդված) և մագիստրոսական թեզի գնահատումը և պաշտպանությունը:

10. Բակալավրի կրթական ծրագիրը և ավարտական պահանջները

10.1. Ուսումնական ծրագիրը

Բակալավրի ուսումնական ծրագիրը ներառում է 5 հիմնական կրթամաս՝ ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական (ՅՍՏ), ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական (ԸՄԲ), ընդհանուր մասնագիտական (ԸՄԴ) և հատուկ մասնագիտական դասընթացներ (ՅՄԴ), ինչպես նաև այլ բաղադրիչներ (ԱԲ): Ծրագրում ընդգրկված յուրաքանչյուր դասընթաց ունի իր դասիչը: Ծրագրում նշվում է դասընթացների յուրաքանչյուր խմբին հատկացված կրեդիտային միավորների գումարը, ինչպես նաև դասընթացի յուրաքանչյուր մոդուլին հատկացված կրեդիտային միավորը: Նշվում է նաև առարկայի դասավանդման կիսամյակը և նախապայմանները:

Ուսումնական ծրագրի ընդհանուր կառուցվածքը հետևյալն է.

Կրթամաս	Կրեդիտներ	Դասընթաց-մոդուլների քանակը
----------------	------------------	-----------------------------------

Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական պարտադիր բուհական բաղադրիչ կամընտրական	37	13
	28	9
	3	1
	6	3
Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական պարտադիր կամընտրական	8	4
	6	3
	2	1
Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ պարտադիր կամընտրական	161	37
	128	30
	33	7
Հատուկ մասնագիտական դասընթացներ պարտադիր	16	4
	16	4
Կրթական այլ բաղադրիչներ	18	5
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	240	63

10.1.1. Ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական կրթամաս

Բակալավրի ուսումնական ծրագրի ընդհանուր հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական (ՋՍՏ) կրթամասը կազմված է կրթական մոդուլների երկու փաթեթից՝ պարտադիր և կամընտրական, որոնք նպատակաուղղված են բարձրագույն կրթության ընդհանուր տեսական հենքի ձևավորմանը:

ՋՍՏ պարտադիր դասընթացներ

ՋՍՏ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և կրեդիտներով հաշվարկված հետևյալ մոդուլ-դասընթացները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ/ի) ²	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-1	2	32(18/0/14/0/28)	1	ստուգարք
Հայոց պատմության հիմնահարցեր-2	2	32(18/0/14/0/28)	2	ստուգարք
Ռուսաց լեզու-1	4	64(0/ 64/0/ 0/56)	1	ստուգարք
Ռուսաց լեզու-2	4	64(0/ 64/0/ 0/56)	2	ստուգարք
Ռուսաց լեզու-3	4	64(0/ 64/0/ 0/56)	3	ստուգարք
Ռուսաց լեզու-4	4	64(0/ 64/0/ 0/56)	4	ստուգարք
Հայոց լեզու և գրականություն-1	2	32(8/24/0/ 0/28)	1	ստուգարք
Հայոց լեզու և գրականություն-2	2	32(8/24/0/ 0/28)	2	ստուգարք
Փիլիսոփայության հիմնահարցեր	4	48 (28/0/20/ 0/72)	5	քննություն

ՋՍՏ կամընտրական դասընթացներ

ՋՍՏ կամընտրական դասընթացների ցանկը կազմված է բուհական բաղադրիչից և կամընտրական առարկաներից: Բուհական բաղադրիչը (որը կարող է փոփոխվել) առաջարկվում է բուհի գիտիտրիորի կողմից, իսկ կամընտրական առարկաները՝

² դ-դասախոսություն,գ-գործնական պարապմունք, ս-սեմինար,լ-լաբորատոր աշխատանք, ի-ինքնուրույն:

Ֆակուլտետի խորհրդի կողմից, որոնցից ուսանողը հնարավորություն ունի ընտրելու երեքը: ՅՍ կամընտրական դասընթացների ցանկը պարունակում է հետևյալ մոդուլները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ/ի)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Քուհական բաղադրիչ				
Տնտեսագիտություն	3	36(20/0/16/0/54)	4	ստուգարք
Կամընտրական առարկաներ				
Իրավագիտություն	2	32(18/0/14/0/28)	3	ստուգարք
Քաղաքագիտություն				
Սոցիոլոգիա	2	32(18/0/14/0/28)	6	ստուգարք
Ջրոսաշրջության սոցիոլոգիա				
Մշակութաբանություն	2	32(18/0/14/0/28)	5	ստուգարք
Հայ. պատմական և ճարտարապետ. հուշարձաններ				
Հայ առաքելական եկեղեցու պատմություն				

10.1.2. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական կրթամաս

Բակալավրի ուսումնական ծրագրի ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական (ԸՄԲ) կրթամասը կազմված է կրթական մոդուլների երկու փաթեթից՝ պարտադիր և կամընտրական:

ԸՄԲ պարտադիր դասընթացներ

ԸՄԲ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և կրեդիտներով հաշվարկված հետևյալ մոդուլները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ/ի)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Ինֆորմատիկա	2	32(8/24/0/0/28)	1	ստուգարք
Էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ: Բնագիտության արդի հիմնախնդիրները	2	32(18/0/14/0/28)	3	ստուգարք
Քաղաքաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր	2	32(18/14/0/0/28)	8	ստուգարք

ԸՄԲ կամընտրական դասընթացներ

ԸՄԲ կամընտրական դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և կրեդիտներով հաշվարկված հետևյալ մոդուլները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ/ի)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանում	2	32(18/14/0/0/28)	6	ստուգարք
Արտակարգ իրավիճակներում բնակչութ. առաջին բուժօգնություն				
Մարմնակրթություն ³	-	-	-	-

³ I - IV կիսամյակներում դասավանդվում է 2 ժամով: Կրեդիտային միավոր չի հատկացվում:

10.1.3. Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս

«Սերվիս» մասնագիտության բակալավրի ուսումնառության կրթական ծրագրի ԸՄԴ կրթամասը բաղկացած է կրթական մոդուլների մեկ պարտադիր փաթեթից:

ԸՄԴ պարտադիր դասընթացներ

ԸՄԴ պարտադիր դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և կրեդիտներով հաշվարկված հետևյալ մոդուլները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ/ի)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Օտար լեզու – 1 (Անգլերեն լեզու)	32	512 (0/512/0/0/448)	1,2,3,4 5,6,7,8	քննություն ստուգարք
Օտար լեզու – 2 (Ֆրանսերեն լեզու)	16	256 (0/256/0/0/224)	5,6,7,8	ստուգարք
Տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն	4	48 (22/26/0/0/72)	1	քննություն
Արտ. երկրների տնտեսական աշխարհագրություն	5	60 (24/36/0/0/90)	2	քննություն
Հայաստանի տնտեսական աշխարհագրություն	6	76 (24/52/0/0/104)	2	քննություն
Հայաստանի պատմական աշխարհագրություն	5	60 (24/36/0/0/90)	3	քննություն
Բնակչության աշխարհագրություն ազգագրության հիմունքներով	4	42 (24/18/0/0/78)	4	ստուգարք
Հայկական սփյուռքի աշխարհագրություն	5	56 (24/32/0/0/94)	5	քննություն
Սերվիսի համակարգի էթիկետ	5	56 (24/32/0/0/94)	6	քննություն
Հյուրասիրության ինդուստրիա	5	56 (24/32/0/0/94)	5	ստուգարք
Ռեկրեացիոն աշխարհագրություն	5	48 (32/16/0/0/102)	7	քննություն
Սոց.-մշակ. ծառայութ. և զբոսաշրջ. ներածություն	3	36 (16/20/0/0/54)	1	ստուգարք
Ընդհանուր երկրագիտություն	3	32 (16/16/0/0/58)	1	ստուգարք
Հայ ազգագրություն	3	32 (16/16/0/0/58)	2	ստուգարք
Հայ արվեստ և ճարտարապետություն	4	42 (24/18/0/0/78)	3	ստուգարք
Հայաստ.բնական և ճարտարապետ. հուշարձաններ	5	52 (32/20/0/0/98)	4	քննություն
Աշխարհագր. տեղեկատվ. համակարգեր	5	48(32/16/0/0/102)	8	քննություն
Տուրիզմի տարատեսակները	4	48 (24/24/0/0/72)	3	քննություն
Նորարարությունը զբոսաշրջության և սերվիսի մեջ	4	40 (24/16/0/0/80)	8	ստուգարք
Զբոսաշրջության հիմունքներ	5	62 (24/38/0/0/88)	4	քննություն

ԸՄԱ կամընտրական դասընթացներ

ԸՄԲ կամընտրական դասընթացների ցանկը ներառում է ամրագրված բովանդակային կառուցվածքով և կրեդիտներով հաշվարկված հետևյալ մոդուլները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ/ի)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Էքսկուրսիոն ծառայությունների տեխնոլոգիա և կազմակերպում	3	40(16/24/0/0/50)	3	ստուգարք
Մարքեթինգը սերվիսում				
Ձեռնարկչատիրական գործունեության հիմունքները սերվիսում	5	56(24/32/0/0/94)	6	քննություն
Ձեռնարկչատիրական գործունեություն պլանավորումը և կազմակերպումը սերվիսում				
Կորպորատիվ մշակույթ և անձնակազմի կառավարում	5	56(24/32/0/0/94)	6	ստուգարք
Վաճառքի հոգեբանությունը տուրիզմում				
Ղյուրանոցների կոմերցիոն գործունեության կազմակերպում	5	48(32/16/0/0/102)	7	քննություն
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառումը տուրիզմում				
Ղյուրանոցային և ռեստորանային մարքեթինգ	5	56(24/32/0/0/94)	6	քննություն
Մարքեթինգ և հյուրանոցային սերվիսի մշակույթ				
Էկոտուրիզմ	5	48(32/16/0/0/102)	8	ստուգարք
Լանդշաֆտային պլանավորում և կառավարում				
Տուրիստական ֆիրմայի կառավարում	5	48(32/16/0/0/102)	8	քննություն
Որակի կառավարումը տուրիզմում				

10.1.4. Հատուկ մասնագիտական կրթամաս

«Սերվիս» մասնագիտության բակալավրի ուսումնառության կրթական ծրագրի ՀՄԴ դասընթացների ցանկը ներառում է կրեդիտներով հաշվարկված հետևյալ մոդուլները.

Մոդուլ-դասընթաց	Կրեդիտ	Լսարանային ժամ (դ/գ/ս/լ/ի)	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Սերվիսի հիմունքներ	4	40(24/16/0/0/80)	1	քննություն
Սերվիսի աշխարհագրություն	2	32(16/16/0/0/28)	2	ստուգարք
Սերվիսի մենեջմենթ	5	56(24/32/0/0/94)	5	քննություն
Միջազգային զբոսաշրջություն	5	48(32/16/0/0/102)	7	քննություն

10.1.5. Այլ բաղադրիչներ

Կրթական ծրագրի այս բաժինն ընդգրկում է ամրագրված կրեդիտային արժեքներով հետևյալ ոչ դասընթացային կրթական մոդուլները.

Մոդուլ	Կրեդիտ	Կիսամյակ	Գնահատման ձևը
Կուրսային աշխատանք-1	3	5	քննություն
Կուրսային աշխատանք-2	3	7	քննություն
Ուսումնական պրակտիկա-1	3	4	ստուգարք
Արտադրական պրակտիկա-2	6	7	քննություն
Ավարտական որակավորման քննություն	3	8	քննություն

Բ. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը

I. Ընդհանուր դրույթներ

1. Բոլոնիայի գործընթացին ինտեգրումը ենթադրում է տարբերակված աստիճաններով (բակալավրիատ, մագիստրատուրա, հետբուհական գիտակրթական) բարձրագույն կրթական համակարգ՝ նրա յուրաքանչյուր փուլում ավելի ճկուն, դասախոսի և ուսանողի ակադեմիական ազատություններին նպաստող ուսումնական գործընթացների կիրառմամբ: Մասնավորապես, ուսանողը հնարավորություն է ստանում ակտիվորեն մասնակցելու իր անհատական ուսումնական պլանի կազմմանը, հետևաբար և իր՝ որպես մասնագետի կայացմանը, իսկ դասախոսը՝ ընտրելու դասավանդման այնպիսի մեթոդներ և միջոցներ, որոնք ապահովում են ուսումնական գործընթացի բարձր որակ:

Ուսումնական գործընթացում բարեփոխումների իրականացման համար կարևորվում է ակադեմիական կրեդիտների կուտակման ու փոխանցման և գիտելիքների գնահատման բազմագործոնային համակարգերի ներդրումը, որոնք ենթադրում են մի շարք փոփոխություններ ուսումնական գործընթացի կազմակերպման գործում՝ էապես նպաստելով ուսանողների ակադեմիական ազատությանը:

2. Սույն կանոնակարգը հիմնվում է ,Կրթության մասին և ,Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին ՀՀ օրենքների, ՀՀ կառավարության 27 դեկտեմբերի 2005թ. թիվ 2307-Ն ,ՀՀ բարձրագույն կրթության համակարգում կրեդիտային համակարգի ներդրման մասին որոշման, ՀՀ ԿԳ նախարարի 2007թ. հունիսի 9-ի թիվ 588-Ա/Ք հրամանով հաստատված ,Բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում ուսումնական գործընթացի կրեդիտային համակարգով կազմակերպման օրինակելի կարգե-ի, ,Ուսումնական ծրագրերի (պլանների) կրեդիտային հենքով վերակառուցման և կրթական մոդուլներին կրեդիտների հատկացման մեթոդական ուղեցույցե-ի և ՀՀ ԿԳՆ հրահանգչական նամակների վրա:

3. Կանոնակարգի դրույթները գործողության մեջ են դրվում գիտխորհրդում հաստատման օրից և նույն ժամանակից ուժը կորցրած է ճանաչվում ,Ակադեմիական կրեդիտների կուտակման և փոխանցման համակարգով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման և ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման ու հաշվառման կանոնակարգեր (ընդունված գիտխորհրդում 29.10.2007թ.):

II. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման համակարգը

4. Համակարգի հիմնադրույթները.

ՎՊՅ–ում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրարկման հիմնական նպատակներն են՝

ա) ուսումնական կիսամյակի ընթացքում գիտելիքների անընդհատ ստուգման և գնահատման օգնությամբ կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը և բարելավել դասահաճախումները,

բ) անհատական առաջադրանքների, ընթացիկ և հանրագումարային ստուգումների (ստուգարքների և քննությունների), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառման օգնությամբ ապահովել ուսանողի գիտելիքների և կարողությունների արդյունարար գնահատման արժանահավաստությունն ու օբյեկտիվությունը:

5. Ստուգարքներին և քննություններին ուսանողի պատրաստվածության մակարդակին ներկայացվող պահանջները պետք է ապահովեն գիտելիքների համակողմանի ստուգումը, ապագա մասնագետի մասնագիտական հմտությունների և կարողությունների գնահատումը՝ համաձայն մասնագիտական համապատասխան կրթական չափորոշիչի:

6. Հանրագումարային ստուգումները (քննությունները և ստուգարքները) նպատակ ունեն գնահատելու տվյալ կիսամյակում ուսանողի ստացած տեսական և գործնական գիտելիքները, դրանց կայունությունը, ստեղծագործական մտածողության զարգացումը, ինքնուրույն աշխատանքի հմտությունների ձեռքբերումը, ստացած գիտելիքների համադրումը և դրանց կիրառումը գործնական խնդիրների լուծման ժամանակ:

7. Ընթացիկ ստուգումը կիսամյակի ընթացքում դասընթացի ուսումնասիրված բաժինների յուրացման մակարդակի ստուգման և գնահատման ձև է, որի կիրառումը՝

ա) նպաստում է առարկայից առավել կայուն գիտելիքների տիրապետմանը՝ կիսամյակի ընթացքում ուսանողի անընդհատ և համաչափ աշխատանքի միջոցով,

բ) դյուրացնում է հմտությունների և կարողությունների ձեռքբերման գործընթացը՝ հնարավորություն ընձեռելով ուսանողին դասընթացը հանձնելու մաս առ մաս,

գ) բարձրացնում է ուսանողի ուսումնական կարգապահությունը:

8. Յուրաքանչյուր կիսամյակում ընթացիկ ստուգումների, ստուգարքների և քննությունների անցկացման ժամկետները որոշվում են ըստ ուսումնական գործընթացի ժամանակացույցի:

9. Ընթացիկ և հանրագումարային ստուգումների կազմակերպման, անցկացման և ամփոփման, ինչպես նաև ուսանողների վարկանիշների հաշվառման աշխատանքները կատարվում են համապատասխան դեկանատների կողմից և ամփոփվում ուսումնական վարչությունում:

10. Գիտելիքների ստուգումը և գնահատումը իրականացվում են հետևյալ բաղադրիչներով՝

ա) ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասահաճախումների հաշվառման միջոցով,

բ) գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքներին ուսանողի մասնակցության, պարապմունքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում,

գ) ինքնուրույն կատարվող աշխատանքների (անհատական առաջադրանքների) հաշվառում և գնահատում,

դ) կրթական մոդուլի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ և հանրագումարային քննություններ կամ ստուգարքներ),

ե) ստուգման արդյունքների ինտեգրում՝ դասընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի, անհատական առաջադրանքների, գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքներին ուսանողի ակտիվության, հմտությունների և կարողությունների գնահատման, ընթացիկ և հանրագումարային գնահատումների հիման վրա դասընթացի (կրթական մոդուլի) արդյունարար գնահատականի ձևավորում:

III. Գնահատման մեթոդաբանությունը

11. Ելնելով մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված դասընթացների բնույթից, աշխատածավալից, պարապմունքի ձևից, դասավանդման մեթոդներից և հաշվի առնելով դասընթացի կարևորությունը ուսանողի մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ձևավորման գործում՝ դասընթացներն ըստ անփոփոխ ստուգման կազմակերպման ձևի բաժանվում են 2 խմբի՝

ա) քննությամբ ավարտվող դասընթացներ,

բ) ստուգարքով ավարտվող դասընթացներ:

Տվյալ մասնագիտության դասընթացներից ուսանողների գիտելիքների, մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների ստուգման ձևերը ամրագրվում են մասնագիտության ուսումնամեթոդական փաթեթում:

12. Քննություններով ավարտվող առարկաների ցանկը որոշում է տվյալ ֆակուլտետի գիտամանկավարժական խորհուրդը:

13. Քննությամբ ավարտվող դասընթացը քննաշրջանի ընթացքում անցկացվող հանրագու-մա-րային քննության (այսուհետ՝ Հանրագումարային քննություն) հետ մեկտեղ նախատեսում է 2 ընթացիկ քննություն(ըստ աշխատանքային պլանի): Ընթացիկ

քննությունը կամ նրա մի մասը, որպես կանոն, անցկացվում է գրավոր (ուսանողների կամ տվյալ առարկայի դասախոսի հիմնավորված առաջարկությամբ և ֆակուլտետի ուսումնամեթոդական խորհրդի որոշմամբ կարող է անցկացվել նաև գրավոր-բանավոր ձևով):

- Սահմանվում են ընթացիկ քննության առաջադրանքի հետևյալ ձևերը՝ հարցաշար, թեսթ, ստուգողական աշխատանք, վերջիններիս զուգակցում կամ ստեղծագործական աշխատանք:

- Ընթացիկ գրավոր քննության առաջադրանքի առնվազն 8 միավորով գնահատվող հատվածը, որպես կանոն, կազմվում է թեսթային առաջադրանքի տեսքով:

- Հանրագումարային քննության ձևը (գրավոր, բանավոր կամ գրավոր - բանավոր) դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի առաջարկությամբ հաստատում է ֆակուլտետի ուսումնամեթոդական խորհուրդը յուրաքանչյուր տարվա փետրվար ամսին հաջորդ ուսումնական տարվա համար:

14. Ստուգարքով եզրափակվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2-4 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունք-ներով ամփոփվող ստուգարքով:

15. Ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են կարճ հարցումների, փոքրածավալ գրավոր/ստուգողական աշխատանքների և նման կարգի այլ հանձնարարությունների կատարողականի ստուգման միջոցով: Ընթացիկ ստուգման ձևն (գրավոր, բանավոր կամ գրավոր - բանավոր) դասընթացը կազմակերպող ամբիոնի առաջարկությամբ հաստատում է ֆակուլտետի ուսումնամեթոդական խորհուրդը յուրաքանչյուր տարվա փետրվար ամսին հաջորդ ուսումնական տարվա համար:

16. Ուսումնական պլանով նախատեսված լաբորատոր աշխատանքների արդյունքների ամփոփման ու ներկայացման ձևը հաստատվում է համապատասխան ամբիոնում: Ուսանողները լաբորատոր աշխատանքները կատարում են տվյալ դասընթացը վարող դասախոսի անմիջական ղեկավարությամբ և հսկողությամբ:

17. Քննությամբ ավարտվող դասընթացից (կրթական մոդուլից) ուսանողի ստացած արդյունարար (կիսամյակային) գնահատականը/միավորը (Գքնն.) ձևավորվում է ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝

17.1. Դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից՝ Գ1 :

17.1.1. Լսարանային պարապմունքներին լիարժեք մասնակցության դեպքում ուսանողը վաստակում է՝ 5 միավոր - դասախոսություններին հաճախելու համար, իսկ 15 միավոր - գործնական (սեմինար, լաբորատոր) աշխատանքներին հաճախելու համար(հավելված 1):

17.1.2. Լսարանային պարապմունքներին հաճախումները որոշվում են համաձայն հետևյալ հաշվարկի.

$$ՀՄ = Դ + Գ,$$

որտեղ՝

ՀՄ-հաճախումներին հատկացվող միավորը

Դ-դասախոսությունների մասնակցությանը միավորը

Գ-գործնական (սեմինար, լաբորատոր) պարապմունքների մասնակցությանը միավորը

17.1.3. Լսարանային պարապմունքներին 50% և ցածր հաճախումների դեպքում մասնակցության համար միավոր չի հատկացվում (տեղեկագրում գրվում է զրո):

17.1.4. Դասընթացի լսարանային պարապմունքների հաճախումների համար հատկացվող միավորը որոշվում է ըստ հաճախումների քանակի և համարժեք տոկոսի (հավելված 1):

17.1.5. Լսարանային պարապմունքներին և պրակտիկաներին ուսանողների հաճախումները դասամատյանում գրանցում է դասախոսը կամ խմբի (կուրսի) ավագը այդ աշխատանքները վարող դասախոսի (պրակտիկայի ղեկավարի) հսկողությամբ: Յուրաքանչյուր շաբաթվա վերջում խմբի խորհրդատուն ամփոփում է հաճախումների արդյունքները դասամատյանում:

17.1.6. Տվյալ առարկայի դասընթացից անհարգելի բացակայությունների և (կամ) ցածր առաջադիմության դեպքում ուսանողը յուրաքանչյուր ամսվա վերջում ակադեմիական խորհրդատուի կամ դեկանի կողմից ստանում է նախազգուշացում, ինչն ուսանողի ստորագրությամբ գրանցվում է հաշվառման մատյանում:

17.1.7. Տվյալ ամսվա ընթացքում համապատասխան փաստաթղթով վավերացված հարգելի բացակայություններ ունեցող ուսանողների համար դեկանատի գրավոր թույլտվությամբ ամբիոնը կազմակերպում է չկատարած լաբորատոր աշխատանքների անցկացում և գործնական (սեմինար) աշխատանքների խորհրդատվություն: Այդ դասաժամերին ուսանողների մասնակցության դրական արդյունքների դեպքում բացթողումները համարվում են լրացված:

17.1.8. Կիսամյակում դասընթացի լսարանային պարապմունքների մասնակցությանը համապատասխան միավորը գրանցվում է ամփոփիչ գնահատման տեղեկագրում:

17.2. Ինքնուրույն կատարվող աշխատանքների (անհատական առաջադրանքների) գնահատումից՝ Գ2, որին հատկացվում է 10 միավոր:

17.2.1. Ինքնուրույն աշխատանքի ձևերից են՝ ռեֆերատը, անհատական տնային առաջադրանքները, հանձնարարված մասնագիտական գրականության մշակումները,

արտալսարանային ընթերցանությունը, թեմատիկ զեկուցումների նախապատրաստումը և այլն:

17.2.2. Կիսամյակի ընթացքում յուրաքանչյուր դասընթացից կարող են հանձնարարվել առնվազն 2 անհատական առաջադրանքներ:

17.2.3. Եթե ինքնուրույն աշխատանքը (անհատական առաջադրանքը) նշանակված ժամա-նա-կա-հատվածում կատարված է առնվազն կիսով չափ և ուսանողը կարողանում է այն ներկայացնել, ապա աշխատանքը գնահատվում է դրական (8-20 միավոր):

17.2.4. Բոլոր առաջադրանքների դրական գնահատականների միջինի դեպքում (8-20 միավոր) ուսանողը ստա-նում է ինքնուրույն աշխատանքի համար նախատեսված 10 միավորը: Հակառակ դեպքում ուսանողն ինքնուրույն աշխատանքի համար միավոր չի վաստակում (տեղեկագրում գրվում է զրո):

17.2.5. Ինքնուրույն աշխատանքի (անհատական առաջադրանքների) գնահատականները նշանակվում են մատյանում և տեղեկագրում:

17.3. Գործնական և/կամ սեմինար ու լաբորատոր աշխատանքների անցկացմանն ուսանողի մասնակցությունից և պարապմունքների ընթացքում նրա ակտիվությունից (Գ3), որը գնահատվում է 20 միավորով:

17.3.1. Նշված պարապմունքները կրթական գործընթացի կարևորագույն տարրերից են, որոնց անցկացմանը ուսանողի մասնակցու-թյունը և ակտիվությունը գնահատվում է դասախոսի կողմից և արձանագրվում է դասամատյանում:

17.3.2. Կիսամյակում դասընթացի գործնական (սեմինար) ու լաբորատոր աշխատանք-ներին ուսանողների մասնակցության և ակտիվության գնահատման արդյունքների միջինը գրանցվում է ամփոփիչ գնահատման տեղեկագրում:

17.3.3. Դրական (8 և ավելի) գնահատականների միջինի դեպքում ամփոփիչ գնահատման տեղեկագրում ուսանողին տրվում է 20 միավոր, իսկ 8-ից ցածր արդյունքի դեպքում միավոր չի հատկացվում (տեղեկագրում գրվում է զրո):

17.4. Ուսուցանվող նյութի՝ ուսանողի կողմից տեսության յուրացման աստիճանի ստուգման նպատակով անցկացվող 2 ընթացիկ դրական (8 և բարձր) գնահատված քննությունների միջին գնահատականի կամ քննության ընթացքում այդ միջինի բարձրացված արդյունքից (Գ4):

17.4.1. ընթացիկ քննությունների դրական գնահատականների միջինը հաշվի է առնվում, եթե ուսանողի գործնական (սեմինար, լաբորատոր) աշխատանքները գնահատված են դրական:

17.4.2. Տվյալ դասընթացի ընթացիկ քննություն(ներ)ից 8-ից ցածր միավոր ստացած կամ ընթացիկ քննությանը չներկայացած ուսանողը հնարավորություն է

ստանում այն (վերա)հանձնելու հանրագումարային քննության օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա ընթացքում:

17.4.3. Բանավոր քննության թույլատրվում են այն ուսանողները, որոնք գրաֆիկով նշանակված ժամկետներում դրական գնահատական-ներով հանձնել են տվյալ դասընթացի ընթացիկ քննությունները և ակնկալում են դրական գնահատված մասերի համապատասխան գնահատականի բարձրացում (հանրագումարային քննության նախորդ օրը ընթացիկ քննություն(ներ)ը հանձնած ուսանողը հանրագումարային քննության չի թույլատրվում):

17.4.4. Քննությունները գնահատվում են առավելագույնը 20 միավորով: Վերջնական գնահատման ժամանակ քննությունների գնահատականը կլորացվում է:

17.4.5. Ընթացիկ և հանրագումարային քննությունների արդյունքները գրանցվում են քննությունների տեղեկագրում:

17.5 Ուսանողի՝ գիտելիքների կիրառության գործնական հմտություններից (Գ5), որը գնահատվում է 1-10 միավորներով, եթե ուսանողը հանձնել է քննությունն ու գործնական (սեմինար, լաբորատոր) աշխատանքները գնահատվել են 11-20 միավորներով, դրական և ինքնուրույն կատարվող աշխատանքները (անհատական առաջադրանքները) գնահատվել են դրական (կախված դասընթացի բնույթից՝ ամբիոնի որոշմամբ, առաջնայինը կարող է լինել ինքնուրույն կատարվող աշխատանքների 11-20 միավորը):

17.5.1. 10-ից բարձր գնահատականի դեպքում գործնական կարողությունների համար տրվում է 10-ը գերազանցող միավորներին հավասար միավոր:

17.6. Տվյալ դասընթացի (կրթական մոդուլի) ուսուցման արդյունքում ուսանողի ձեռք բերած կարողությունների գնահատումից (Գ6), որին հատկացվում է առավելագույնը 20 միավոր:

17.6.1. Ուսանողի ձեռք բերած կարողությունները գնահատվում են 8-20 միավորներով/քննության միավորին համարժեք/, եթե ուսանողը հանձնել է քննությունն ու գործնական (սեմինար, լաբորատոր) աշխատանք-ները գնահատվել են դրական և ինքնուրույն կատարվող աշխատանք-ները (անհատական առաջադրանք-ները) գնահատվել են դրական:

18. Դասընթացի (կրթական մոդուլի) հանրագումարային միավորը (գնահատականը) հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$Գքնն = Գ1 + Գ2 + Գ3 + Գ4 + Գ5 + Գ6$$

19. Ստուգարքով ավարտվող դասընթացից (կրթական մոդուլից) ուսանողի ստացած հանրագումարային/կիսամյակային միավորը (գնահատականը) (Գստ.) ձևավորվում է կիսամյակի ընթացքում՝ ըստ հետևյալ բաղադրամասերի՝

19.1. դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության աստիճանից՝ Գ1, որը լիարժեք իրականացնելու դեպքում ուսանողը վաստակում է 20 միավոր (տես 14.ա կետը):

19.2. ինքնուրույն կատարվող աշխատանքների (անհատական առաջադրանքների) գնահատումից՝ Գ2, որին հատկացվում է 10 միավոր (տես 14.բ կետը):

19.3. գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքներին ուսանողի մասնակցությունից և ակտիվությունից (Գ3), որին տրվում է 20 միավոր (տես 14.գ կետը):

19.4. ուսանողի կողմից ուսուցանվող նյութի յուրացման աստիճանի ստուգման, ձեռքբերված գործնական հմտությունների ու կարողությունների գնահատման նպատակով անցկացվող 2-4 ընթացիկ ստուգումների դրական գնահատականների (8 և բարձր) արդյունքների միջին գնահատականից (Գ4):

19.4.1. Ընթացիկ ստուգումներից յուրաքանչյուրը գնահատվում է 20 բալանոց համակարգով: Ստուգման արդյունքները գրանցվում են ստուգարքների տեղեկագրում:

19.5. Տվյալ դասընթացի (կրթական մոդուլի) ուսուցման ընթացքում ուսանողի ձեռքբերած հմտությունների (Գ5) և կարողությունների (Գ6) գնահատումից: Այս դեպքում նորից հմտություններն ու կարողությունները արժևորվում են տեսական և գործնական գիտելիքների դրական գնահատման դեպքում (տես 14. ե և գ կետերը):

20. Դասընթացի (կրթական մոդուլի) ընդհանուր միավորը (գնահատականը) հաշվարկվում է որպես գնահատման առանձին բաղադրամասերով վաստակած միավորների գումար՝

$$\text{Գստ.} = \text{Գ1} + \text{Գ2} + \text{Գ3} + \text{Գ4} + \text{Գ5} + \text{Գ6}$$

21. Ընթացիկ քննություններից կամ ստուգումներից չառաջադիմող ուսանողների հետ ամբիոնները պարտավոր են անցկացնել լրացուցիչ և(կամ) անհատական պարապմունքներ՝ ըստ ժամանակացույցի:

22. Կուրսային աշխատանքի կազմակերպումը, գնահատումը կարգավորվում է ,ՎՊՅ բակալավրի և մագիստրոսի կրթական ծրագրերով կուրսային աշխատանքների կազմակերպման, կատարման և գնահատման կարգերով:

23. Պրակտիկան գնահատվում է քննության ձևով՝ 100 միավորանոց սանդղակով՝ ըստ մասնագիտական կրթական ծրագրի կողմից սահմանված չափանիշների:

Ուսումնական կամ արտադրական պրակտիկաների կազմակերպումը, գնահատումը կարգավորվում է Պրակտիկայի կազմակերպման կանոնակարգե -ով:

24. Ամփոփիչ ատեստավորումն իրականացվում է համաձայն Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում շրջանավարտների ամփոփիչ ատեստավորման անցկացման մասին կարգի (հաստատված ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի 2011 թ. հոկտեմբերի 31-ի N 1197-Ն հրամանով):

IV. Կիրարկման ընթացակարգը

24. Ընթացիկ և հանրագումարային ստուգումների ենթակա ուսումնական նյութի բովանդակությունը, ստուգումների ձևերը, հարցաշարերը, թեստային կամ այլ առաջադրանքները և ստուգումների անցկացման ժամանակացույցը, ինչպես նաև գնահատման մեթոդներն ու չափանիշներն ուսանողներին տրամադրվում են նախապես (կիսամյակի առաջին 2 շաբաթվա ընթացքում): Գրավոր ստուգման տարբերակում յուրաքանչյուր հարցի համար պետք է նշվի գնահատման առավելագույն միավորը, իսկ առաջադրանքի ծավալը համապատասխանի հատկացվող ժամանակահատվածին (ընթացիկ քննության համար՝ առնվազն 120 րոպե): Ընթացիկ քննության հարցատոմսը պետք է պարունակի առնվազն 8-միավորանոց թեստային առաջադրանք:

25. Ընթացիկ քննությունների ու ստուգումների, ստուգարքների ու քննությունների ժամանակացույցերը կազմվում են ֆակուլտետներում, ներկայացվում ուսումնական վարչություն և հաստատվում ուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի կողմից:

26. Արգելվում է առանց ռեկտորատի թույլտվության և ուսանողների համաձայնության քննության վաղաժամկետ ընդունումը կամ հետաձգումը:

27. Ընթացիկ քննություններն անցկացվում են ըստ հաստատված ժամանակացույցի:

28. Ընթացիկ քննության օրերին ուսանողներն ազատվում են այդ օրվա դասերից:

29. Ստուգարքով ավարտվող առարկայի ընթացիկ ստուգումներն անցկացվում են ստուգումների թվով համամասնորեն բաժանված ժամանակահատվածներում: Ընթացիկ ստուգումն անցկացվում է տվյալ առարկան դասավանդող դասախոսի կողմից՝ դասացուցակով առարկային հատկացված ժամերին (ուսանողը դասերից չի ազատվում):

30. Ընթացիկ քննության կամ ստուգման քննարկումն անցկացվում է դասերից հետո՝ անհատական աշխատանքների համար նախատեսված ժամերի շրջանակում՝ առարկան դասավանդող դասախոսի կամ ամբիոնի որոշմամբ՝ նույն առարկան

դասավանդող այլ դասախոսի կողմից՝ ստուգմանը հաջորդող աշխատանքային երկու օրվա ընթացքում:

31. Գրավոր ստուգման արդյունքները վերջնական ամփոփումից հետո գրանցվում են համապատասխան տեղեկագրում (արդյունքները փակցվում են ի տես բոլորի):

32. Հետագա մեկ օրվա ընթացքում ուսանողն իրավունք ունի որոշակի հարց(եր)ի գնահատումը բողոքարկելու նպատակով գրավոր դիմելու դեկանին, որը համապատասխան ամբիոնի վարիչի հետ կազմակերպում է բողոքի քննարկումը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

33. Քննարկման արդյունքի մասին կազմվում է արձանագրություն, որը կցվում է տեղեկագրին:

34. Ընթացիկ կամ հանրագումարային ստուգմանը (ստուգարքին, քննությանը) դասախոսի բացակայության դեպքում ստուգումն իրականացվում է դեկանի գրավոր կարգադրությամբ՝ ըստ ամբիոնի վարիչի առաջարկի (այլ դասախոսի կամ հանձնաժողով):

35. Ընթացիկ ստուգումից բացակայության դեպքում լրացուցիչ ստուգում չի կազմակերպվում և տեղեկագրում գրանցվում է ,չներկայացած: Ուսանողը այն վերահանձնում է ստուգարքների համար նախատեսված շաբաթվա ընթացքում:

V. Ստուգարքների ամփոփումը

36. Ստուգարքներն ամփոփվում են յուրաքանչյուր ,կիսամյակի ուսումնական պարապմունքների վերջին շաբաթվա ընթացքում:

37. Ուսումնական պարապմունքների նախավերջին շաբաթվա ընթացքում իրականացվում է բաց թողնված դասերի լրացում: Նախավերջին շաբաթում, ըստ հաստատված ժամանակցույցի, լրացվում են բաց թողած լաբորատոր, գործնական սեմինար պարապմունքները:

38. Եթե ուսանողը հանձնել է բոլոր ընթացիկ ստուգումները և ունի 58 կամ ավելի միավոր, ապա տվյալ առարկայի ստուգարքը համարվում է հանձնված:

39. 0-57 միավորների դեպքում ուսանողը գնահատվում է «Չստուգված»:

VI. Քննությունների անցկացումը

40. Քննություններն անցկացվում են կիսամյակային քննաշրջան-ներում՝ 19-20-րդ շաբաթներում՝ ըստ հաստատված ժամանակցույցի:

41. Քննությունների անցկացման ժամանակացույցը՝ ուսանողական խմբերի առաջադրմամբ, կազմվում է դեկանատներում, ներկայացվում ուսումնական

վարչություն և հաստատվում ուսումնագիտական աշխատանքների գծով պրոռեկտորի կողմից քննաշրջանը սկսվելուց մեկ ամիս առաջ:

42. Քննություններն անցկացվում են հարցատոմսերով, թեստերով, որոնք հաստատվում են ամբիոնի նիստում քննաշրջանից մեկ ամիս առաջ:

43. Քննությունները կարող են կազմակերպվել համակարգչային տեխնիկայի միջոցով:

44. Քննության ընթացքում տվյալ դասընթացից խնդիրներ կան այլ գործնական առաջադրանքներ տալու դեպքում դասախոսը պարտավոր է ուսանողներին ապահովել խնդրագրքերով, առաջադրանքների կատարման համար անհրաժեշտ մեթոդական և տեղեկատու ձեռնարկներով:

45. Կրթական յուրաքանչյուր մոդուլ գնահատվում է առանձին, և հարցատոմսերն ընդգրկում են միայն տվյալ կիսամյակում դասավանդված թեմաները:

46. Բանավոր քննության ընթացքում ստացած գնահատականին ուսանողի անհամաձայնության դեպքում ուսանողը քննասենյակում հայտարարում է, որ համաձայն չէ իր գնահատականին և անմիջապես այդ մասին գրավոր դիմում է դեկանին, որն էլ համապատասխան ամբիոնի վարիչի (անհրաժեշտության դեպքում նաև քննությունները վերահսկող հանձնաժողովի ներկայացուցչի) հետ կազմակերպում է քննության քննարկումը, որի մասին կազմվում է համապատասխան արձանագրություն՝ գնահատականը փոփոխելու կամ նույնը թողնելու վերաբերյալ:

47. Տվյալ առարկայից դրական գնահատական (58 և ավելի միավորներ) ունեցող ուսանողը կարող է չմասնակցել այդ առարկայի քննությանը՝ պահպանելով իր գնահատականը կամ մասնակցելով քննությանը՝ բարձրացնել դրական գնահատականը, որը ենթակա չէ իջեցման:

48. Քննության (ստուգարքի) վերջում քննվող երեք ուսանողները քննասենյակից դուրս են գալիս վերջին ուսանողի պատասխանից հետո:

49. Ուսումնական վարչության և դեկանի կողմից հաստատված տեղեկագիրը դեկանը տրամադրում է դասախոսին ստուգման օրը: Տեղեկագրի մեջ դեկանի կողմից կարող են կատարվել հետևյալ գրառումները.

50. «Քննության չի թույլատրված» (թանաքով), այն ուսանողների անվան դիմաց, որոնք քննաշրջանին կամ տվյալ առարկայի քննությանը (ստուգարքին) մասնակցելու թույլտվություն չունեն,

51. բազմագործոնային համակարգով դրական գնահատված քննության (կամ ստուգարքի) գնահատականի նիշը և «Փոխանցվում է» գրառումը (թանաքով), եթե ուսանողը տվյալ կրթական մոդուլից ունի դրական գնահատական (այլ բուհից տեղափոխություն, ուսանողական իրավունքի վերականգնում և այլն) և չի ցանկանում

մասնակցել այդ քննությանը (ստուգարքին), ինչի մասին նա նախօրոք գրավոր տեղեկացնում է դեկանին:

52. Քննության ներկայանալիս ուսանողը պարտավոր է դասախոսին ներկայացնել ստուգման գրքույկը: Դասախոսը քննական տեղեկագրում գրանցում է ուսանողի ստուգման գրքույկի համարը, հարցատոմսի համարը, ուսանողի պատասխանից հետո՝ բարձրաձայն հայտնում գնահատականը, որից հետո գրանցում է տեղեկագրում, դրական գնահատականը նաև ստուգման գրքույկում: Կարգի խախտման դեպքում դասախոսը ենթակա է նկատողության:

53. Ամփոփված քննական տեղեկագիրը դեկանատ է ներկայացվում քննության ավարտից անմիջապես հետո:

54. Բանավոր քննությունը կազմակերպվում է մեկ օրվա ընթացքում մեկ ենթախմբի համար:

VII. Գնահատման սանդղակը և նշագրումը

55. ՎՊՅ-ում ուսանողի ուսումնառության արդյունքների գնահատման համար կիրառվում է գնահատականների 100 միավորանոց սանդղակը, որը ներկայացված է հավելված 2-ում:

56. Այն դասընթացներին, որոնցից ուսանողը վաստակել է 58-ից ցածր արդյունարար միավոր կամ գնահատվել է չստուգված, կրեդիտներ չեն հատկացվում և ստուգարքային գրքույկում նշում չի կատարվում:

57. Գնահատումը կատարվում է ըստ տվյալ դասընթացի գնահատման սահմանված չափանիշների.

18-20 միավորները համարվում են դրական գնահատական,

7 միավորները համարվում են բացասական (չի նշվում ուսանողի ստուգման գրքույկում):

58. Քննության ժամանակ կամ գրավոր աշխատանքի կատարման ընթացքում ուսանողի անազնվությունը հայտնաբերելիս (ծածկաթերթիկից կամ այլ արգելված աղբյուրից օգտվելու դեպքում) (տե՛ս Ակադեմիական ազնվության կարգեր) այդ ուսանողի քննությունը (գրավոր աշխատանքը) դադարեցվում է և տեղեկագրում գրանցվում է 0 (զրո):

VIII. Ուսանողի ակադեմիական տեղեկագիրը

59. Ուսանողի ուսումնական գործունեության արդյունքներն ու առաջադիմության ցուցանիշներն ուսման որոշակի ժամանակահատվածի կամ ողջ շրջանի ընթացքում վավերագրելու համար դեկանատը յուրաքանչյուր ուսանողի համար, նրա ընդունման պահից սկսած, վարում են ակադեմիական տեղեկագիր, որտեղ յուրաքանչյուր

քննաշրջանից հետո գրանցվում են ուսանողի ուսումնասիրած դասընթացները և կրթական մոդուլները, վաստակած կրեդիտները և ստացած հանրագումարային գնահատականներն ըստ կրթական մոդուլների և կիսամյակների: Տեղեկագիրն արտացոլում է ուսանողի կատարած ուսումնական աշխատանքի ծավալը և կրթական ձեռքբերումների որակը (հավելված 3):

60. Ուսանողի վաստակած կրեդիտները վավերագրվում և կուտակվում են նրա ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ նրա ուսումնառության ողջ ընթացքում՝ անկախ ուսումնառության ընդհատումից կամ ուսումնական ծրագրի հետագա հնարավոր փոփոխություններից:

61. Ուսանողի ուսման առաջադիմության ընդհանրացված արդյունքները ներկայացնելու համար ակադեմիական տեղեկագրում կիսամյակային արդյունքներից հետո նշվում են տվյալ կիսամյակի և մինչև ուսման տվյալ ժամանակահատվածն ուսանողի առաջադիմությունն ամբողջացնող ամփոփիչ տվյալները, որոնք ներառում են հետևյալ 4 քանակական ցուցանիշները՝

ծրագրային (գումարային) կրեդիտների (ԾԿ) քանակը

գնահատված կրեդիտների (ԳԿ) քանակը

վարկանիշային միավորները (ՎՄ)

միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ):

62. Ծրագրային (գումարային) կրեդիտը (ԾԿ) կրթական ծրագրի ավարտական պահանջները բավարարելու նպատակով ուսանողի վաստակած բոլոր կրեդիտների գումարն է:

63. Գնահատված կրեդիտը (ԳԿ) այն դասընթացների կրեդիտների գումարն է, որոնք գնահատված են.

$$ԳԿ = \sum (\text{Կրեդիտ})$$

64. Վարկանիշային միավորը (ՎՄ) բոլոր գնահատված կրեդիտների և դրանց համապատասխանող ECTS գնահատականների արտադրյալների գումարն է.

$$\text{ՎՄ} = \sum (\text{Կրեդիտ} \times \text{ԹԳ}),$$

որտեղ ԹԳ-ն տվյալ ուսումնական մոդուլից ստացված արդյունարար ECTS թվային գնահատականն է: Օրինակ, եթե 5 կրեդիտով դասընթացը գնահատվել է 72 միավոր, ապա տվյալ դասընթացից վարկանիշային միավորը հավասար է $5 \text{ կրեդիտ} \times 72 = 360$ ՝ 500 հնարավորից:

Միջին որակական գնահատականը (ՄՈԳ) կրեդիտներով չափված գնահատականների միջինն է, որը հաշվարկվում է վարկանիշային միավորները գնահատված կրեդիտների գումարի վրա բաժանելով (արդյունքը կլորացվում է 0,01 ճշտությամբ).

$$ՄՈԳ = ՎՄ / (\sum \text{ԳԿ})$$

65. Հաշվառվում և ակադեմիական տեղեկագրում գրանցվում են կիսամյակային (հաշվարկված տվյալ կիսամյակի համար) և արդյունարար (հաշվարկված ուսման տվյալ շրջանի համար) վարկանիշային միավորները և ՄՈԳ-երը:

66. Ուսանողի հիմնավորված պահանջի դեպքում բուհը պարտավոր է, համաձայն բուհում գործող կարգի, տրամադրել նրա ակադեմիական տեղեկագիրը ավարտված ուսումնառության կամ ուսումնական ծրագրի չավարտված մասի համար:

67. Ուսանողը համարվում է առաջադիմող, եթե հավաքել է տվյալ կիսամյակի համար ուսումնական ծրագրով սահմանված բոլոր դասընթացների անհրաժեշտ կրեդիտները (30 կրեդիտ՝ մեկ կիսամյակի համար):

68. 30 կրեդիտ չհավաքած ուսանողին հնարավորություն է տրվում ուղղելու թերացումներն ու բացթողումները և ձեռք բերելու սահմանված կրեդիտները գործող կարգի համաձայն:

X. Դասընթացի վերահանձնումը և կրկնումը

69. Դրական գնահատված դասընթացի քննության(ստուգման) կրկնում (վերահանձնում) չի թույլատրվում:

70. Ստուգմանը, ստուգարքին կամ քննությանը չներկայանալը համարվում է հարգելի՝ քննության օրը և դրան հաջորդող երկու աշխատանքային օրերի ընթացքում Համալսարանի ընդհանուր բաժնում գրանցված բժշկական տեղեկանքի կամ բացակայությունը հիմնավորող այլ փաստաթղթի առկայության դեպքում:

71. Սահմանված ժամկետներում ընթացիկ ստուգումներն ու քննությունն անհարգելի պատճառով չհանձնած կամ արդյունարար նվազագույն 58 միավորը չհավաքած (գտնվում է 0-57 միջակայքում) ուսանողներն իրավունք ունեն դրանք լրացնելու և հանձնելու համաձայն գործող կարգի, ընդ որում՝ այս շրջանում ստացած դրական գնահատականներով ուսանողը չի կարող մասնակցել նպաստների և ուսանողական կրթաթոշակի հատկացման համար անցկացվող մրցույթին:

72. Յուրաքանչյուր առարկայի քննության կամ ստուգարքի ակադեմիական պարտքը թույլատրվում է վերահանձնել միայն երկու անգամ: Պարտքերի մարման համար սահմանվում է երկու շրջան՝ ըստ ժամանակացույցի:

73. Պրակտիկային մասնակցած, բայց չորակավորված ուսանողների համար դեկանը պրակտիկայի պարտքերի մարման համար հաստատում է ժամանակացույց:

74. Հաջողությամբ հանձնված դասընթացների կրեդիտները կուտակվում են ուսանողի ակադեմիական տեղեկագրում և մնում ուժի մեջ՝ անկախ կիսամյակում ցածր

առաջադիմությամբ կամ այլ պատճառներով պայմանավորված ուսման ընդհատման հանգամանքից:

XI. Քննաշրջանի արդյունքների ամփոփումը

75. Քննաշրջանի արդյունքների ամփոփումը կատարվում է դեկանատներում և ուսումնական վարչությունում:

76. Այն ուսանողները, որոնք հաջողությամբ կատարել են ուսումնական տարվա պլանով նախատեսված բոլոր առաջադրանքները, դեկանի ներկայացմամբ և ռեկտորի հրամանով փոխադրվում են հաջորդ կուրս:

77. Կիսամյակում գերազանցիկ է համարվում այն ուսանողը, որը տվյալ կիսամյակում ստուգարքային և քննական առարկաներից, կուրսային աշխատանքներից (նախագծերից), պրակտիկաներից հավաքել է 86-100 միավորներ (գերազանցե գնահատականներ):

78. Քննաշրջանի արդյունքները ուսումնասիրվում և քննարկվում են ամբիոնների, ֆակուլտետի ուսումնամեթոդական խորհրդի, ռեկտորատի և Համալսարանի գիտխորհրդի նիստերում:

XIII. Կրեդիտների փոխանցումը

79. Ակադեմիական կրեդիտների կուտակումը և փոխանցումը կատարվում է համաձայն «Ակադեմիական կրեդիտների կուտակման և փոխանցման համակարգով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման կանոնակարգի»:

XIV. Քննությունների և ստուգարքների անցկացման հսկողությունը

80. Քննությունների և ստուգարքների անցկացման նկատմամբ հսկողությունն իրականացվում է ամբիոնի վարիչի, դեկանատի, ուսումնական վարչության և քննությունները վերահսկող հանձնաժողովի կողմից:

81. Քննությունները վերահսկող հանձնաժողովը ստեղծվում է ռեկտորի հրամանով և հաշվետու է ռեկտորին ու ուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտորին:

82. Քննությունները վերահսկող հանձնաժողովը իրավասու է դեկանի գիտությամբ ստուգելու ֆակուլտետում անցկացվող բոլոր տեսակի քննություններն ու ստուգարքները, նրանց համապատասխանությունը սույն կանոնակարգին և լսելու ուսանող(ներ)ի պատասխան(ներ)ը:

83. Քննության կամ ստուգարքի ընթացքի, դասախոսի կամ ուսանողի պարտականությունների կամ իրավունքների որևէ խախտում նկատելու դեպքում հանձնաժողովի անդամներն իրավասու են միջամտելու և (դեկանի օգնությամբ) կանխելու նկատված խախտումը:

84. Ծայրահեղ անհրաժեշտության դեպքում հանձնաժողովի անդամներն իրավասու են, անմիջապես գրավոր տեղյակ պահելով բուհի ռեկտորին կան ուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտորին, դեկանից պահանջելու քննության կամ ստուգարքի դադարեցում: Քննության (ստուգարքի) շարունակման կամ դադարեցման և նոր քննության (ստուգարքի) անցկացման մասին որոշումը կայացվում է Համալսարանի ղեկավարության և դեկանի կողմից:

Հավելված 1

Դասընթացի լսարանային պարապմունքներին ուսանողի մասնակցության համար հատկացվող միավորները և համարժեք տոկոսները

Մասնակցության աստիճանը մասնակցության աստիճանը %	Հատկացվող միավորը	
	Դասախոսություն	Գործնական (սեմինար, լաբորատոր) աշխատանք
96-100	5	15
91-95	5	15
86-90	4	14
81-85	4	14
76-80	3	13
71-75	3	13
66-70	2	12
61-65	2	12
56-60	1	11
51-55	1	11
0-50	0	0

Հավելված 2

Ուսումնառության արդյունքների զգնահատման 100 -միավորանոց սանդղակ

Գնահատականը ըստ 5-բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ 100-բալանոց համակարգի	Գնահատականը ըստ ECTS համակարգի
«գերազանց» (5)	96-100	A ⁺
«գերազանց» (5)	91-95	A
«գերազանց» (5)	86-90	A ⁻
«լավ» (4)	81-85	B ⁺
«լավ» (4)	76-80	B
«լավ» (4)	71-75	B ⁻
«բավարար» (3)	67-70	C ⁺
«բավարար» (3)	62-66	C
«բավարար» (3)	58-61	C ⁻
«անբավարար»	0-57	D
«անբավարար»	58-100	S
«անբավարար»	0-57	U

Գ. Ուսումնական խորհրդատուների ծառայությունը

1. Կրեդիտային համակարգով սովորող ուսանողներին ուսման գործընթացում օժանդակելու նպատակով ֆակուլտետը կազմակերպում է ուսումնական խորհրդատուների ծառայություն, որում ընդգրկում են մասնագիտության ուսումնական ծրագրերին քաջատեղյակ մասնագետներ:

2. Ուսումնական խորհրդատուն իրականացնում է խորհրդատվական ծառայություններ մեկ կամ մի քանի հարակից մասնագիտությունների գծով և հսկում իրեն կցված ուսանողների ուսումնական առաջընթացը նրանց ուսումնառության ողջ ընթացքում:

3. Խորհրդատուն ներկայացնում է ուսանողների ուսումնական շահերը, ուսումնական գործընթացի հետ կապված տարաբնույթ հարցերի շուրջ նրանց համար պարբերաբար կազմակերպում խմբային և անհատական խորհրդատվություններ:

Դ. Ուսանողի իրավունքներն ու պարտականությունները

1. Ուսանողը պարտավոր է՝

- ծանոթանալ կրեդիտային համակարգով ուսուցման սույն կարգին և խստորեն հետևել դրա պահանջներին,

- կատարել ուսումնական դասընթացների և քննությունների համար սահմանված պահանջները,

- կանոնավոր հաճախել իր ուսումնառության ծրագրում ընդգրկված բոլոր դասընթացներին,

2. Ուսանողն իրավունք ունի՝

- ընտրելու տվյալ մասնագիտության (մասնագիտացման) ուսուցման համար ՎՊՄԻ կողմից առաջադրվող կամընտրական դասընթացներ՝ ուսումնական ծրագրի պահանջներին համապատասխան,

- միջբուհական փոխանակման և/կամ ակադեմիական շարժունության ծրագրերի շրջանակներում ուսումնառության որոշակի շրջան (կիսամյակ, ուստարի) ուսումնառելու այլ բուհում (ներառյալ՝ օտարերկրյա),

- փոխադրվելու մեկ այլ բուհ (ներառյալ՝ օտարերկրյա)՝ համաձայն ՀՀ Կառավարության սահմանած կարգի,

- հիմնավորված կերպով դիմելու և ստանալու իր ակադեմիական տեղեկագիրը՝ ավարտված ուսումնառության կամ ուսումնական ծրագրի չավարտված մասի համար,

- բակալավրի աստիճանը և համապատասխան որակավորումը հաստատող պաշտոնական փաստաթղթերի (դիպլոմի) հետ միասին անվճար ստանալու

համաեվրոպական մոնոլի դիպլոմի հավելված (հայերեն և անգլերեն)՝ համաձայն ՀՀ Կառավարության համապատասխան որոշման:

Մաս II. ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՔ

1. Տեղեկագրի նպատակը

Դասընթացների տեղեկագիրքը նախատեսված է Պատմաաշխարհագրական ֆակուլտետում իրականացվող բակալավրի կրթական ծրագրերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ուսանողներին, դասախոսական ու վարչական կազմին, ինչպես նաև լայն հանրությանը մատչելի դարձնելու համար և պարունակում է ամփոփ տեղեկատվություն ինչպես առանձին մասնագիտությունների ուսումնական ծրագրերի, այնպես էլ դրանց բաղադրիչ դասընթացների և ուսումնական մոդուլների վերաբերյալ:

Այն ներառում է.

- կրթական ծրագրի ընդհանուր նկարագրությունը՝ շնորհվող որակավորումը, ծրագրի նպատակները և նախանշված ելքային կրթական արդյունքները, ծրագրի բովանդակային կազմը և կրեդիտների կառուցվածքը, ավարտական պահանջները և ատեստավորման ձևերը, պրակտիկաների վերաբերյալ տեղեկատվությունը և այլն,

- առանձին դասընթացների և ուսումնական մոդուլների հակիրճ նկարագիրը՝ դասընթացի անվանումը և նույնացման թվանիշը, ուսուցման կիսամյակը, դասընթացին հատկացված կրեդիտները (ներառյալ շաբաթական լսարանային ժամաքանակներն ըստ պարապմունքի ձևերի), դասընթացի խնդիրները՝ արտահայտված ելքային կրթական արդյունքներով և սպասվող մասնագիտական և/կամ փոխանցելի կարողություններով, դասընթացի հակիրճ բովանդակությունը, ուսուցման և գնահատման մեթոդներն ու չափանիշները:

2. 100100 «ՍԵՐՎԻՍ» մասնագիտության տեղեկագիրք

1. Ընդհանուր հունանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական դասընթացներ

Պ/բ-0453 Հայոց պատմության հիմնահարցեր - 1 (2կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ սեմինար)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի առաջին մասի դասավանդումը նպատակ ուսանողին գիտելիքներ տալ հայոց պատմության հին, միջին և նոր շրջանների ազատագրական պայքարի պատմության վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա V-XIX դարերի հայ ազատագրական պայքարի պատմությունը,
2. կկարողանա ներկայացնել Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը
3. կկարողանա ներկայացնել հայ ազատագրական շարժման նախադրյալները, ազգային-ազատագրական շարժման գաղափարախոսության սկզբնավորումը
4. կտիրապետի հայ ազատագրական պայքարի պատմության վերաբերյալ խոր և համակողմանի գիտելիքների
5. կկարողանա որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. V դ. ազատագրական պայքարը Թեմա 2. VI-VII դդ. ազատագրական պայքարը: Թեմա 3. VIII-IX դդ. ազատագրական պայքարը արաբական տիրապետության դեմ Թեմա 4.: Հայաստանի ազատագրական ծրագրերը Թեմա 5. Հայ ժողովրդի ազատագրական որոնումները XVII դարի երկրորդ կեսին և XVIII դարի առաջին քառորդին Թեմա 6. Հոլանդացի Էմինը և Հայաստանի ազատագրության նրա ծրագիրը Թեմա 7. Հայաստանի ազատագրության ծրագրերը XVIII դարի II կեսին Թեմա 8. Ազատագրական պայքարը Սյունիքում և Արցախում Թեմա 9. Արևելյան Հայաստանի միացումը Ռուսաստանին Թեմա 10. Հայ հասարակական քաղաքական հոսանքները Թեմա 11. Արևմտահայ ազգային ազատագրական շարժումների վերելքը XIX դ. 90-ական թթ: Թեմա 12. Հայկական հարցի ծագումը և նրա միջազգայնացումը: Թեմա 13. Ֆիդայական շարժումը: Թեմա 14. Հայ ազատագրական խմբակներն ու կազմակերպությունները:

Պ/բ-0453 Հայոց պատմության հիմնահարցեր - 2 (2կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ սեմինար)

2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի երկրորդ մասի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ հայոց պատմության նոր շրջանի ազատագրական պայքարի պատմության, Հայոց Մեծ Եղեռնի, հայոց պետականության պատմության վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. իմանա Հայոց Մեծ Եղեռնի պատմությունը, կկարողանա ներկայացնել 1915թ. ինքնապաշտպանական մարտերը
2. կկարողանա ներկայացնել մայիսյան հերոսամարտերը և հայոց պետականության վերականգնման նախադրյալները
3. կտիրապետի արցախյան շարժման և անկախ պետականության վերականգնման պատմությանը

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ազգային կուսակցությունների առաջացումը: Թեմա 2. Հայկական հարցը 1912-1914թթ.: Թեմա 3 Հայոց Մեծ Եղեռնը: Թեմա 4. 1915թ. ինքնապաշտպանական մարտերը: Թեմա 5 1918 թ. մայիսյան հերոսամարտերը. Հայաստանի հանրապետության հռչակումը: Թեմա 6. Հայաստանի Առաջին հանրապետությունը 1918-1820 թթ. Թեմա 7. Արցախյան շարժման նոր փուլը: Թեմա 8. Հայաստանի անկախության հռչակագիրը. անկախ պետականության վերականգնումը: Թեմա 9. Հայաստանի Հանրապետության խորհրդանիշները:

Ու/բ-0081 Մասնագիտական ռուսաց լեզու - 1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (64 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի ձևավորել ռուսերենի իմացության այնպիսի մակարդակ, որը կապահովի ուսանողների ռուսերենով հաղորդակցվելու, երկխոսություն ծավալելու ունակությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը կկարողանա.

1. ռուսերենով ճիշտ կառուցել իր բանավոր խոսքը.
2. ծավալել երկխոսություն ինչպես նեղ մասնագիտական, այնպես էլ այլ ոլորտներում.
3. կիրառել ռուսաց լեզվի քերականական կառուցվածքը.

4. վերլուծել, մեկնաբանել և վերարտադրել մասնագիտական և այլ բնույթի (գեղարվեստական և ճանաչողական) տեքստեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Խաղաղության մշակույթ: ՀՀ ներքին և արտաքին քաղաքականությունը: Տեսական նյութ. Հնչյունաբանություն: Ռուսաց լեզվի հնչյունական համակարգը: ռուսերենի շեշտ; բանավոր և գրավոր խոսքի հնչերանգը:

Թեմա 2. Ռուսաց լեզուն որպես ՄԱԿ-ի աշխատանքային լեզուներից մեկը: Քերականական նյութ. Գոյականի քերականական սեռը: Ընդհանուր քերականական սեռի բառեր: Որոշչի համաձայնեցումը գոյականի հետ: Քերականական կառույցների կազմում:

Թեմա 3. Մարդ: Դիմանկար: Բնավորություն: Ընտանիք: Քերականական նյութ. Որոշչի համաձայնեցումը գոյականի հետ: Քերականական կառույցների կազմում:

Գոյականների հոլովները:

Թեմա 4. Տուն, բնակարան, քաղաք, որում ես ապրում եմ: Քերականական նյութ. Գոյականի թիվը: Եզակի թիվ, հոգնակի թիվ: Անեզական և անհոգնական գոյականներ:

Ու/բ- -0081 Մասնագիտական ռուսաց լեզու - 2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (64 ժամ գործնական)

2-րդ կիսամյակ, ստուգաք

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի ձևավորել ռուսերենի իմացության այնպիսի մակարդակ, որը կապահովի ուսանողների ռուսերենով հաղորդակցվելու, երկխոսություն ծավալելու ունակությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը կկարողանա.

1. ռուսերենով ճիշտ կառուցել իր բանավոր խոսքը,
2. ծավալել երկխոսություն ինչպես նեղ մասնագիտական, այնպես էլ այլ ոլորտներում,
3. կիրառել ռուսաց լեզվի քերականական կառուցվածքը,
4. վերլուծել, մեկնաբանել և վերարտադրել մասնագիտական և այլ բնույթի (գեղարվեստական և ճանաչողական) տեքստեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Կրթություն: Կրթության համակարգը Հայաստանում: Քերականական նյութ. Ածական անուն: Որակական, հարաբերական և ստացական ածականներ: Ածականի համեմատական աստիճանները: Ամբողջական և կրճատ ձևերը: Նրանց կիրառությունը

կապակցություններում և նախադասություններում: Քերականական կառույցների կազմում: Թեմա 2. Երիտասարդությունը 21 դարում: Քերականական նյութ. Թվական անուն: Թվականի տեսակները, ուղղագրությունը, կապակցությունները և շարահյուսական դերը: Քերականական կառույցների կազմում: Թեմա 3. Աշխատանքի նշանակությունը մարդու կյանքում: Քերականական նյութ. Դերանուն: Դերանունների տեսակները: Քերականական կառույցների կազմում:

Ու/բ- -0081 Մասնագիտական ռուսաց լեզու - 3 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (64 ժամ գործնական)

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի ուսանողի մոտ ձևավորելու ռուսերեն լեզվի այնպիսի մակարդակ, որը կապահովի տվյալ լեզվով հաղորդակցումը, սեփական տեսակետը արտահայտելու և երկխոսություն ծավալելու նրա ունակությունը մասնագիտական և այլ ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացնի ռուսաց լեզվի ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները.
2. կտիրապետի տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգին.
3. կտիրապետի մասնագիտական տեքստի քերականական առանձնահատկություններին, կարգերին և շարահյուսական կառուցածքներին.
4. կկարողանա սեղմ ձևով ներկայացնել այս կամ այն մասնագիտական տեքստը, առանձնացնել նրանում պարունակվող հիմնական միտքը, նշել առանցքային բառերը (եզրույթները), ընդգծել տվյալ հոդվածում պարունակվող գիտական նորույթը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Գիտություն և տեխնիկա: Քերականական նյութ: Բայ: Բայի եղանակավորում: Սահմանական, ըղծական և հրամայական եղանակները: Քերականական կառույցների կազմում: Թեմա 2. Մշակույթ և արվեստ: Քերականական նյութ: Բայ: Բայի եղանակավորում: Սահմանական, ըղծական և հրամայական եղանակները: Քերականական կառույցների կազմում: Թեմա 3. Առողջություն: Հանքիստ: Սպորտ: Ժամանց: Քերականական նյութ: Բայ: Բայի եղանակավորում: Սահմանական, ըղծական և հրամայական եղանակները: Քերականական կառույցների կազմում:

Ու/բ--0081 Մասնագիտական ռուսաց լեզու - 4 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (64 ժամ գործնական)

4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ ունի ուսանողի մոտ ձևավորելու ռուսերեն լեզվի այնպիսի մակարդակ, որը կապահովի տվյալ լեզվով հաղորդակցումը, սեփական տեսակետը արտահայտելու և երկխոսություն ծավալելու նրա ունակությունը մասնագիտական և այլ ոլորտներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կյուրացնի ռուսաց լեզվի ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները.
2. կտիրապետի տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգին.
3. կտիրապետի մասնագիտական տեքստի քերականական առանձնահատկություններին, կարգերին և շարահյուսական կառուցածքներին.
4. կկարողանա սեղմ ձևով ներկայացնել այս կամ այն մասնագիտական տեքստը, առանձնացնել նրանում պարունակվող հիմնական միտքը, նշել առանցքային բառերը (եզրույթները), ընդգծել տվյալ հոդվածում պարունակվող գիտական նորույթը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Բնություն: Բնապահպանություն: Էկոլոգիա: Քերականական նյութ: Դերբայ: Դերբայների տեսակները: Ժամանակի պարագա և տեղի պարագա: Կառավարման սկզբունքով կառուցված պարագայական կապակցություններ: Քերականական կառույցների կազմում: Թեմա 2. Ձևեր և դրանց դերը ռուսաց լեզվի ուսուցման □ործում: Քերականական նյութ: Դերբայ: Դերբայների տեսակները: Քերականական կառույցների կազմում: Շարահյուսություն: Պարզ և բարդ նախադասություններ: Թեմա 3. Հայրենիք: Մեր հանրապետությունը: Կենսաձևը Հայաստանում: Շարահյուսություն: Պարզ և բարդ նախադասություններ: Կետադրություն:

ՅԼԲ-1007 Հայոց լեզու և գրականություն -1 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է հայեցի դաստիարակության խնդիրների լուծումը, ինչպես նաև ապագա մասնագետի գրավոր և բանավոր կիրթ խոսք մշակելու, ապագա ուսուցչի, գիտնական-հետազոտողի մոտ գործնական, գիտական ոճերին ծանոթացմամբ և կիրառական հմտությունների ձեռք բերման անհրաժեշտությամբ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա ժամանակակից հայերենի կառուցվածքային օրինաչափությունները, քերականական կանոնները, համակարգերի և ենթահամակարգերի հարաբերակցությունը,
2. կկարողանա գործնականում կիրառել ժամանակակից հայերենի կառուցվածքային օրինաչափությունները, քերականական կանոնները,
3. կտիրապետի ՀՀ պետական լեզվի գործառույթների, կիրառական առանձնահատկությունների նորմերին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Հայերենը որպես հնդեվրոպական լեզվաընտանիքի լեզու: Թեմա 2. Արևելահայերեն, արևմտահայերեն, բարբառներ. ընդհանուր գաղափար: Թեմա 3. Հայերենագիտություն և հայագիտություն: Հայագիտական կենտրոններ: Թեմա 4. Հայերենի հնչյունական համակարգը. ձայնավորներ և երկհնչյուններ, դրանց ուղղագրությունը և ուղղախոսությունը: Թեմա 5. Հայերենի հնչյունական համակարգը. բաղաձայններ, դրանց ուղղագրությունը և ուղղախոսությունը: Թեմա 6. Բառագիտություն. բառապաշար և բառակազմություն: Բասռապաշարի հարստացում. ստուգաբանական և բառակազմական վերլուծությունն իբրև բառապաշարի հարստացման միջոց: Թեմա 7. Գործնական գրություններ: Թեմա 8. Մասնագիտական տերմինաբանություն: Թեմա 9. Խոսքի մասեր: Հայերենի ձևաբանական նորմայի առանձնահատկությունները: Բառապաշարի հարստացումը ձևաբանությունն ուսումնասիրելիս: Թեմա 10. Շարահյուսական կապակցման եղանակներ և միջոցներ: Բառակապակցություն և նախադասություն: Կիրառական հմտություններ: Կապակցված խոսքի մշակումը և կատարելագործումը նախադասության ուսուցանման միջոցով: Թեմա 11. Կետադրություն: Կիրառական հմտություններ: Թեմա 12. Ամփոփում: Հայերեն բանավոր և գրավոր խոսքի առանձնահատկությունները, տարածված սխալների բնույթը, դրանց վերացմանն ուղղված գործնական աշխատանք գրավոր տեքստի և նրա բանավոր վերարտադրման հմտությունների ամրապնդման նպատակով:

Յ/բ-0301 Հայոց լեզու և գրականություն-2 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (8 դասախոսություն, 24 ժամ գործնական)

2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը

Ուսանողներին զինել հայ գրականության պատմությանը վերաբերող գիտելիքներով՝ շեշտը դնելով գրապատմական շրջափուլերի առանցքային

հեղինակների և գործերի վրա: Սովորեցնել բնագրի վերլուծություն կատարել, մասնակցել քննարկում-բանավեճերի, անգիր հատվածներ հանձնարարել չափածո գրական գործերից: Գրականության զարգացման պատմության մասին ընդհանուր պատկերացում ձևավորել՝ առնչակից տեսական հարցերի պարզաբանումներն ամուր հիմքերի վրա դնելով, ինչպես որոշ գրական ուղղություններ և մեթոդներ, գրական ժանրեր, պատկերավորման միջոցներ, կրկնության շարահյուսական ֆիգուրներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա գրական վերլուծության ենթարկել անհրաժեշտ գեղարվեստական երկերը,
2. զանազանել գրական մեթոդների և ուղղությունների տարբերակիչ սկզբունքները, ժանրային կառուցվածքները,
3. գրական գործընթացի վերաբերյալ ընդհանուր կարծիք հայտնել
4. կտիրապետի գրական-գեղարվեստական գործերի վերլուծության սկզբունքներին ու մեթոդներին, քննարման մասնակցելու կանոններին:

Բովանդակությունը

Թեմա 1. Բանահյուսության գեղարվեստա-ճանաչողական գործառույթը: Գրերի գյուտի պատմամշակութային արժեքը, 5-րդ դարի հայ գրականության ընդհանուր նկարագիր:

Թեմա 2. «Սասնա ծռեր» էպոսը: Թեմա 3. Գրիգոր Նարեկացի, «Մատյան ողբերգության», Ֆրիկ, քնարերգությունը: Թեմա 4. Միջնադարյան տաղերգություն, հայրեններ: Թեմա 5. Արվյանը և լուսավորական շարժումը: Թեմա 6. Զ. Պարոնյանի ստեղծագործությունը: Երգիծանքը: Թեմա 7. Ռոմանտիզմը որպես գրական մեթոդ: Բաֆֆու «Սամվել» վեպը: Թեմա 8. Գր. Չոիրապը և հայ նորավիպագրությունը: Թեմա 9. Շիրվանզադեն և հայ դասական ռեալիզմը: Թեմա 10. Զ. Թումանյան: Թեմա 11. Ավ . Իսահակյան: Թեմա 12. Վ. Տերյանի քնարերգությունը: Թեմա 13. Ե. Չարենցի պոեզիան: Թեմա 14. Ուրվագիծ արևմտահայ պոեզիայի /Դուրյան, Մեծարենց, Վարուժան, Թեքեյան/: Թեմա 15. Սփյուռք - «Կարոտի» և «Նահանջի» գրականության ուրվագիծ / Զամաստեղ, Մնձուրի, Շ. Շահնուր/: Թեմա 16. Ավանդույթ և նորարարություն, համառոտ ակնարկ / Զ. Սահյան, Պ. Սևակ, Զր. Մաթևոսյան /:

Փ/բ-0478 Փիլիսոփայության հիմնահարցեր (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (28 ժամ դասախոսություն, 20 ժամ սեմինար)

5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին գիտելիքներ տալ աշխարհայացքի, նրա տարատեսակների և ձևերի մասին, բացահայտել իրականության սկզբնապատճառը, զարգացման օրենքներն ու օրինաչափությունները, մեկնաբանել շարժման մեխանիզմը, ձևերը և դրանց դերը զարգացման գործընթացում: Ուսանողները գիտելիքներ են ստանում նաև հասարակության, նրա առանձնահատկությունների և գործառույթների մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի փիլիսոփայության հետազոտության մեթոդներին,
2. կկարողանա ըմբռնել բնության և հասարակական օրենքների բնույթը,
3. կկարողանա տարբերակել փիլիսոփայական տարբեր ուղղությունների առանձնահատկությունները,
4. որպես մեթոդաբանություն փիլիսոփայությունը կկիրառի այլ գիտությունների ուսումնառության ընթացքում:

Բովանդակությունը.

Թեմա-1 Փիլիսոփայությունը որպես գիտություն: Թեմա-2 Փիլիսոփայության զարգացման պատմական փուլերը: Թեմա-3 Մատերիա և կեցություն: Թեմա-4 Հոգևորի պրոբլեմը փիլիսոփայության մեջ: Թեմա-5 Ջարգացման հիմնախնդիրը: Թեմա-6 Իմացության տեսություն: Թեմա-7 Գիտական իմացության յուրահատկությունը: Թեմա-8 Սոցիալական փիլիսոփայություն: Թեմա-9 Հասարակության սոցիալ-տնտեսական համակարգը: Թեմա-10 Հասարակության քաղաքական համակարգը: Թեմա-11 Մարդու հիմնախնդիրը փիլիսոփայության մեջ: Թեմա-12 Հասարակական գիտակցություն: Թեմա-13 Արժեքաբանության փիլիսոփայություն:

Բուհական բաղադրիչ

S/բ-1255 Տնտեսագիտություն (3 կրեդիտ)

Շաբաթական 2.5 ժամ (20 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ սեմինար)

4-րդ կիսամյակ, ստուգաքոք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել տնտեսագիտության մեթոդաբանության, շուկայական տնտեսության բովանդակության, սեփականատիրական հարաբերությունների, միկրոտնտեսական և մակրոտնտեսական զարգացման օրինաչափությունների, պետական բյուջեի ու պետության տնտեսական քաղաքականության արդյունավետության բարձրացման մասին պատկերացումներ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. պատկերացում կունենա շուկայական տնտեսության բնույթի, կատեգորիաների, զարգացման հիմնական օրինաչափությունների մասին.

2. կհմանա տնտեսագիտական գիտելիքների դերն ու գործառույթները տնտեսության տարբեր ոլորտներում.

3. կկարողանա ճիշտ ներկայացնել մարդ-տնտեսություն-տնտեսական քաղաքականություն փոխհարաբերությունները.

4. կհմանա առարկայի կարևորությունը հասարակական տնտեսական հարաբերությունների բնագավառում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Տնտեսագիտության ծագումն ու զարգացումը: Ուսումնասիրման առարկան և մեթոդները: Թեմա 2. Ապրանքային արտադրություն: Ապրանք և փող: Թեմա 3. Շուկայական տնտեսության ընդհանուր բնութագիրը: Թեմա 4. Տնտեսական համակարգեր: Տիպերը և մոդելները: Թեմա 5. Ֆիրման շուկայական հարաբերությունների համակարգում: Թեմա 6. Ձեռնարկատիրական կապիտալի ձևավորումը: Թեմա 7. Ծախքերի տեսությունը: Արտադրություն և ծախքեր: Թեմա 8. Շահույթ և շահութաբերություն: Ձեռնարկատիրական եկամուտ և աշխատավարձ: Թեմա 9. Ազրո-արդյունաբերական համալիր: Ռենտայի տեսություն: Թեմա 10. Կուտակում, սպառում և խնայողություն: Թեմա 11. Տնտեսական աճ: Տնտեսական զարգացման փուլայնությունը: Թեմա 12. Ինֆլյացիա և գործազրկություն: Թեմա 13. Դրամավարկային համակարգի երկրները: Բանկեր: Թեմա 14. Ֆինանսական համակարգ և ֆինանսական քաղաքականություն: Թեմա 15. Պետության սոցիալ-տնտեսական քաղաքականությունը: Թեմա 16. Համաշխարհային տնտեսությունը և զարգացման օրինաչափությունները: Միջազգային արժույթային և ֆինանսական համակարգեր:

Կամընտրական դասընթացներ

Ընտրովի առարկա-1

Փ/բ-0479 Իրավագիտություն - 2 կրեդիտ

Շաբաթական 2 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ սեմինար)

3-րդ կիսամյակ, ստուգաք

Նպատակը.

Ուսանողներին զինել գիտելիքներով իրավունքի, հատկապես մարդու իրավունքների, դրանց ներպետական և միջազգային պաշտպանության վերաբերյալ:

Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական,իրավագիտական գիտելիքները: Ուսանողներին ծանոթացնել ՀՀ օրենսդրության հետ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. պետք է տիրապետի դասընթացի թեմաներին
2. կարողանան ճիշտ գնահատել մարդու՝ որպես ժամանակակից իրավական պետություններում հռչակված բարձրագույն արժեքի դերն ու տեղը պետական կառույցների համակարգում, ճիշտ պատկերացում կազմեն քաղաքական իշխանության վերաբերյալ, ծանոթանան իրավունքի համակարգում ընդգրկված ճյուղերի հետ,
3. կարողանան որոշ տեսական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Պետության և իրավունքի առաջացումը: Թեմա 2. Պետության էությունը, գործառույթները և ձևերը: Թեմա 3. Իրավունքը սոցիալական նորմերի համակարգում: Թեմա 4. Սոցիալական նորմերի հասկացությունը և տեսակները: Թեմա 5. Իրավունքը և իրավագիտակցությունը: Թեմա 6. Օրինականությունը և իրավակարգը: Թեմա 7. Իրավունքի համակարգը: Թեմա 8. Իրավական պետություն: Թեմա 9. Սահմանադրական իրավունք: Թեմա 10. Սահմանադրական կարգ հասկացությունը:

Փ/բ-0476 Քաղաքագիտություն - 2 կրեդիտ

Շաբաթական 2 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ սեմինար)

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին զինել գիտելիքներով քաղաքականության և նրա խնդիրների մասին: Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական գիտելիքների պաշարը: Գաղափար տալ հասարակության քաղաքական գործունեության, օրենքների և օրինաչափությունների մասին: Օգնել ուսանողներին՝ տեսական գիտելիքները օգտագործել գործնականում: Հիմք ստեղծել հասարակական մյուս գիտությունների հետագա ուսումնասիրության համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կարողանան ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
2. տիրապետեն քաղաքագիտության հետազոտության մեթոդներին,
3. կարողանան ըմբռնել հասարակական քաղաքական համակարգի բնույթը,

4. կարողանան տարբերակել քաղաքագիտական տարբեր ուսմունքների առանձնահատկությունները:

Քովանդակությունը.

Թեմա 1. Քաղաքագիտության առարկան, խնդիրները: Թեմա 2. Քաղաքականության սուբյեկտի էությունը և ձևերը: Թեմա 3. Հասարակության իրավաքաղաքական համակարգը, նրա տիպերը: Թեմա 4. Պետություն, նրա տիպերը և ձևերը: Թեմա 5. Քաղաքական իշխանություն: Թեմա 6. Հասարակական - քաղաքական կազմակերպություններ: Թեմա 7. Անցումային հասարակության քաղաքական համակարգ: Թեմա 8. Քաղաքական գործընթացներ և կոնֆլիկտներ: Թեմա 9. Քաղաքական մշակույթ, ձևերը և ֆունկցիաները: Թեմա 10. Մարդու դերը քաղաքականության մեջ:

Ընտրովի առարկա-2

Փ-բ-1481 Մշակութաբանություն - 2 կրեդիտ

Շաբաթական 2 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ սեմինար)

5-րդ կիսամյակ, ստուգաթղթ

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին հաղորդակից դարձնել համաշխարհային մշակույթի զարգացման ընթացքին և առանձին իրողություններին, ներկայացնել համաշխարհային մշակույթի պատմությունը և վերջինիս համատեքստում հայ ազգային մշակույթի զարգացման առանձնահատկությունները, ուսանողին գիներ համապատասխան մեթոդիկայով՝ ճանաչելու, վերլուծելու և գնահատելու մշակութային առանձին երևույթներ, օգնել մշակելու գնահատման ազգային, անհատական և համամարդկային չափանիշներ, ինչպես նաև դրսևորել ինքնուրույն մոտեցումներ մշակույթի և նրա առանձին դրսևորումների նկատմամբ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա մշակույթի բնորոշումը, ծագումը, զարգացման օրինաչափությունները, նյութական և հոգևոր մշակույթների առանձնահատկությունները, մշակույթի նեղ և լայն առումները
2. կկարողանա ինքնուրույն տարբերակել հոգևոր և նյութական մշակույթները, նկատել նրանց փոխադարձ անցումները և տարրերի փոխներթափանցումները
3. կկարողանա ընտրել մշակութային իրողությունների գնահատման չափանիշները
4. կկարողանա ճանաչել մշակույթի զարգացման օրինաչափությունները
5. կկարողանա մշակույթի առանձին դրսևորումները պատկերացնել համաշխարհային մշակույթի զարգացման համատեքստում

6. կկարողանա ճանաչել և առանձնացնել լոկալ մշակույթների տիպերը (ըստ տարածքի, ժամանակաշրջանի, ազգայինի և մշակույթի տվյալ
7. կտիրապետի մշակութաբանության հետազոտական-վերլուծական հինգ մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Մշակութաբանության առարկան, խնդիրները, ուսումնասիրության շրջանակները: Թեմա 2. Մշակույթի բնորոշումը: Թեմա 3. Մշակույթի գործառույթները: Թեմա 4. Մշակույթի լեզուն և կառուցվածքը: Ազգային և համամարդկային մշակույթ: Թեմա 5. Ձանգվածային և էլիտար մշակույթ: Թեմա 6. Հոգևոր գործունեության մշակութային ձևերը: Թեմա 7. Բնություն և մշակույթ: Թեմա 8. Հասարակություն և մշակույթ: Թեմա 9. Քաղաքակրթություն և մշակույթ: Արդի տեսությունները:

**Պ/բ-0435 Հայ. պատմական և ճարտարապետական հուշարձաններ-
2կրեդիտ**

Շաբաթական 2 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ սեմինար)

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի դասավանդման նպատակն է համակարգված ձևով ուսանողներին ներկայացնել հայ ժողովրդի հանճարով ստեղծված պատմա-մշակութային կոթողները, լուսաբանել նյութական մշակույթի այդ բնագավառի կազմավորումն ու զարգացումը, օրինաչափություններն ու առանձնահատկությունները, ինչպես նաև բնապատմական ու պատմա-մշակութային այն պայմանները, որոնք նպաստել կամ խոչընդոտել են այս ոլորտի զարգացմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա Հայաստանի պատմական հուշարձանների պատմությունը, դրանց ուսումնասիրման խնդիրները, նպատակները, տեսակները, պատկերացում ունենա դրանցից յուրաքանչյուրի մասին:
2. կկարողանա գնահատել Հայաստանի պատմական հուշարձանների դերակատարումը համաշխարհային պատմական գործընթացում, բացահայտել Հայաստանի պատմական հուշարձանների հիմնական սկզբունքներն ու բովանդակությունը, վերլուծել Հայաստանի պատմական հուշարձանները դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում ձեռք բերած հաջողությունները և թերությունները, կատարել հետևություններ

3. կտիրապետի Հայաստանի պատմական հուշարձանների հիմնական խնդիրների, հասկացությունները, բնույթը, առարկան, ուսումնասիրման մեթոդներն ու հնարները, ուսումնասիրման առանձնահատկությունների վերաբերյալ համակողմանի գիտելիքների:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Հայաստանի պատմա-մշակութային հուշարձանները վաղ միջնադարում (IV-VIIIդդ.): Թեմա 2. Հայաստանի պատմա-մշակութային հուշարձանները զարգացած միջնադարում: Թեմա 3. Հայաստանի պատմա-մշակութային հուշարձանները ուշ միջնադարում (XV-XVIIIդդ.): Թեմա 4. Հայաստանի պատմա-մշակութային հուշարձանները XIXդ. և XXդ. սկզբին: Թեմա 5. Պատմա-մշակութային հուշարձանները Խորհրդային Հայաստանում:

Պ/ք-0435 Հայ առաքելական եկեղեցու պատմություն- 2 կրեդիտ

Շաբաթական 2 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ սեմինար)

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել Հայաստանում Քրիստոնեության ընդունման և տարածման պատմությանը, ներկայացնել Հայ Առաքելական եկեղեցու գործունեություն հիմնադրաման օրվանից մինչև մեր օրերը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
2. կտիրապետի հայ եկեղեցու դավանաբանական հարցերին և քույր եկեղեցիների հետ նրա առնչություններին
3. կարողանա կատարել հայ եկեղեցու պատմության վերաբերյալ ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ներածություն Վաղ քրիստոնեությունը: Թեմա 2. Նախաքրիստոնեական կրոններ: Թեմա -3. Քրիստոնեության ընդունման նախադրյալները Հայաստանում: Թեմա 4. Քրիստոնեության ընդունումը Հայաստանում որպես միակ և պետական կրոն: Թեմա 5. Եկեղեցական ժողովներ: /354թ. Աշտիշատի ժողովը/: Թեմա-6. Հայոց եկեղեցին 5-րդ դարում որպես Վարդանանց և Վահանանց պատերազմների ոգեշնչող: Թեմա-7 Հայոց եկեղեցին դավանաբանական դիրքորոշման շրջանում. /325թ. Նիկեայի, 381թ. Կոստանդնուպոլսի, 431թ. Եփեսոսի և 451թ. Քաղկեդոնի տիեզերական ժողովները:

Թեմա -8. Հայոց եկեղեցին որպես հայ դպրության, պատմագրության և իմաստասիրության ձևավորողն ու զարգացնողը 5-14-րդ դդ: Թեմա -9 Հայոց եկեղեցին 6-15-րդ դդ.: Թեմա-10 Հայ Առաքելական եկեղեցին XIX- XX դարերում: Թեմա-11. Հայոց եկեղեցին Կիլիկյան Հայաստանի պայմաններում: Ունիթորներ և հակաունիթորներ: 1307թ. Սսի և 1309թ. Ադանայի ժողովները: Թեմա-12. Հայոց կաթողիկոսության վերահաստատումը Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում /1441թ./ Թեմա-13 Հայոց եկեղեցին թուրք-պարսկական տիրապետության շրջանում: Պոլսի պատրիարքարանը: Թեմա-14. Հայոց եկեղեցին ռուսական տիրապետության պայմաններում: 1836թ. մարտի 11-ի ցարական կառավարության որոշումը /Պոլոժենիե/ և 1903թ. հունիսի 12-ի որոշումը հայ եկեղեցու գույքի բռնագրավման մասին: Խրիմյան Հայրիկ: Թեմա-15. Սիմեոն Երևանցու /1763-1780/ և Ներսես Աշտարակեցու /1843-1857/ գործունեությունը: Թեմա-16. Հայոց եկեղեցին առաջին աշխարհամարտի նախօրյակին: Կաթողիկոս Գևորգ 5-րդ Սուրենյանց: Թեմա-17. Հայոց եկեղեցին խորհրդային իշխանության հաստատումից հետո՝ 1920-1930-ական թթ.: Խորեն Ա Սուրադբեկյան Թեմա-18. Հայոց եկեղեցին Հայրենական Մեծ պատերազմի տարիներին: Գևորգ 6-րդ Չորեքչյան /1938—1954/ Թեմա-19. Հայոց եկեղեցին ետպատերազմյան տարիներին /1945-1980-ական թթ.: Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգեն Ա Պալճյան /1955-1994թթ./ Թեմա-20. Հայոց եկեղեցին արդի փուլում:

Ընտրովի առարկա-3

Յ/բ-0304 Սոցիոլոգիա - 2 կրեդիտ

Շաբաթական 2 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ սեմինար)

6-րդ կիսամյակ, ստուգաթղթ

Նպատակը.

Ուսանողների մոտ գիտելիքներ ձևավորել սոցիոլոգիայի պատմական անհրաժեշտության, հասարակության ուսումնասիրության համար ունեցած դերի, սոցիոլոգիական աշխարհայացքի բազմազանության և բազմաձևության մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հասարակությունն իբրև համակարգ, դրա հիմնական տարրերը, դրանց միջև փոխկախվածության գործընթացները և վերահսկողության մեխանիզմները,
2. կկարողանա նախագծել սոցիալական որևէ երևույթի ուսումնասիրմանն ուղղված սոցիոլոգիական հետազոտության ծրագիր,
3. կտիրապետի սոցիոլոգիական հետազոտության մշակման հիմնական ձևերին, մեթոդներին, գործիքներին, վերլուծության եղանակներին:

Բովանդակությունը

Թեմա 1. Սոցիոլոգիան իբրև գիտություն: Թեմա 2. Սոցիոլոգիական հետազոտություն: Թեմա 3. Հասարակություն: Թեմա 4. Մշակույթ: Թեմա 5. Սոցիալականացում: Թեմա 6 Շեղվող վարք: Թեմա 7. Հասարակության սոցիալական կառուցվածքը: Թեմա 8. Սոցիալական ստրատիֆիկացիա: Թեմա 9. Գլոբալացում:

3/բ -1184 Ջրոսաշրջության սոցիոլոգիա - 2 կրեդիտ

Շաբաթական 2 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ սեմինար)

6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ժամանակակից աշխարհի սպառնալից ոլորտների բացահայտումը: Գլոբալիզացիայի գործընթացները նպաստում են սպառնալից տարբեր ոլորտների նշանակության գերազնահատմանը: Ջրոսաշրջությունը, որը նախկինում համարվում էր տնտեսության և մշակույթի երկրորդային ձև, վեր է ածվում երկրի տնտեսական զարգացման կարևորագույն գործոններից մեկը: Հենց մշակույթները աստիճանաբար դառնում են ավելի շարժունակ, կողմնորոշված մյուսական ոլորտի զարգացմանը: Դասընթացը նվիրված է զբոսաշրջության նոր ոլորտների ուսումնասիրմանը, այլ կերպ ասած ուղղված է զբոսաշրջության զանգվածային ձևերի, գործունեության, զբոսաշրջիկների թաքնված մոտիվացիաների և նպատակների բացահայտմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա գիտելիքներ զբոսաշրջային սոցիոլոգիայի առաջացման պատմական անհրաժեշտության, վերջինիս ուսումնասիրման օբյեկտի, առարկայի, գործառույթների, հիմնականխնդիրների վերաբերյալ,
2. կունենա գիտելիքներ ժամանցի, որպես ժամանակակից սոցիալական ծառայության բնութագրիչների վերաբերյալ,
3. կունենա գիտելիքներ զբոսաշրջության ուսումնասիրման սոցիոլոգիական տեխնիկաների, տեխնոլոգիաների և մեթոդների վերաբերյալ:

Բովանդակությունը

Թեմա I. Ժամանցի սոցիոլոգիան, որպես սոցիոլոգիայի առանձին ճյուղ: Թեմա II. Ջրոսաշրջային սոցիոլոգիան, որպես գիտական դիսցիպլին. առաջացումը և զարգացումը: Թեմա III. Ջրոսաշրջությունը որպես սոցիալմշակույթային երևույթ և դրա ինստիտուցիոնալ բնութագրիչները: Թեմա IV. Ջրոսաշրջության ոլորտում սոցիոլոգիական հետազոտությունների մեթոդաբանությունը, ուղղությունը և տեխնոլոգիաները:

II. Ընդհանուր մաթեմատիկական և բնագիտական դասընթացներ

ԻՏՄՄ/բ-0680 Ինֆորմատիկա-1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 3 ժամ (8 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողներին զինել էՀՄ-ների, նրանց առանձին հարմարանքների, արտաքին սարքերի, կիրառական ծրագրային համակարգերի, ժամանակակից ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների, նրանց աշխատանքի սկզբունքների և կիրառության ոլորտների վերաբերյալ տեսական և գործնական գիտելիքներով, որոնք կնպաստեն ուսումնառության հետագա մասնագիտական ձեռքբերումների նվաճմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա օգտվել համակարգչի սարքավորումներից, ֆայլային և ծրագրային համակարգերից:
2. կտիրապետի համակարգչի ծրագրերի հետ համագործակցային աշխատանքին և խմբագրական աշխատանքների իրականացմանը:
3. կկարողանա մասնագիտական որոշ հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն աշխատանքներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Տեղեկություններ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների, ժամանակակից անհատական համակարգիչների մասին: *Թեմա 2.* Օպերացիոն համակարգեր և միջավայրեր: *Թեմա 3.* Տեքստային խմբագիր MS WORD ծրագիր: *Թեմա 4.* PowerPoint համակարգ: *Թեմա 5.* MS EXCEL էլեկտրոնային աղյուսակներ:

Կ/բ-0913 Էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ: Բնագիտության արդի հիմնախնդիրները - 2 կրեդիտ

Շաբաթական 2 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ սեմինար)

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է . Խորացնել գիտելիքները և ուսանողների մոտ ձևավորել ընդհանուր պատկերացումներ «Էկոլոգիա և բնապահպանության հիմունքներ» առարկայի վերաբերյալ, կրթել բնապահպանական և բնագիտական գիտելիքներով:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի բնապահպանական, էկոլոգիական գիտելիքներին և մեթոդներին,
2. կկարողանա ճիշտ դաստիարակել աճող սերնդին էկոլոգիական և բնապահպանական կրթությամբ ու դաստիարակությամբ,
3. ճիշտ կուսուցանի շրջակա միջավայրը անաղարտ պահելու և գալիք սերունդներին փոխանցելու համար:

Բովանդակությունը.

ԹԵՄԱ 1. Էկոլոգիան որպես գիտություն: ԹԵՄԱ 2. Բնակության միջավայր: ԹԵՄԱ 3. Էկոլոգիական գործոններ: ԹԵՄԱ 4. Տեղախմբային էկոլոգիա: ԹԵՄԱ 5. Կենսահամակարգ: ԹԵՄԱ 6. Էկոհամակարգեր: ԹԵՄԱ 7. Կենսոլորտը որպես կենդանի համակարգերի կազմավորման բարձր մակարդակ: ԹԵՄԱ 8. Էկոլոգիական համերկրային հիմնախնդիրներ, բնօգտգործում, բնապահպանություն: ԹԵՄԱ 9. Բնապահպանության հիմնահարցերը և խնդիրները: ԹԵՄԱ 10. Հողոլորտ (լիթոսֆերա): ԹԵՄԱ 11. Ջրոլորտ (հիդրոլորտ): ԹԵՄԱ 12. Մթնոլորտ (աթմոսֆերա): ԹԵՄԱ 13. Բուսական աշխարհ (ֆլորա): ԹԵՄԱ 14. Կենդանական աշխարհ (ֆաունա): ԹԵՄԱ 15. Բնական պաշարների օգտագործման, պահպանության և հարստացման խնդիրները: ԹԵՄԱ 16. Մարդու բնապահպանություն:

ԿԼՖ/Բ-0875 Քաղաքաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր - 2 կրեդիտ

Շաբաթական 3 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ գործնական)

8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին տալ գիտելիքներ բնական աղետների, վթարների և հակառակորդի կողմից հարձակման ժամանակակից միջոցների կիրառման հետևանքներից պաշտպանելու ձևերի և մեթոդների իմացություն:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա բնակչության և քաղաքացիական պաշտպանության հիմունքները,
2. կտիրապետի հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցներից, բնական աղետներից և վթարներից բնակչության պաշտպանության եղանակներին ու միջոցներին,
3. կկարողանա կազմակերպել և իրականացնել պարապմունքներ հանրակրթական դպրոցների ցածր դասարանների աշակերտների հետ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1.ԱԻ-ում և պատերազմի ժամանակ բնակչության պաշտպանության կառավարման պետական միասնական համակարգը: Թեմա 2.ԱԻ, նրանց դասակարգումը, բնութագրերը, կանխարգելման և բնակչության պաշտպանության ուղղիները:Թեմա 3.ԱԻ, նրանց դասակարգումը, բնութագրերը, կանխարգելման և բնակչության պաշտպանության ուղղիները: Թեմա 4.Հարձակման ժամանակակից զանգվածային և սովորական միջոցները: Թեմա 5. Քիմիական վարագման օջախները և քիմական իրադրությունների գնահատման մեթոդները: Թեմա 6.Քիմիական վարագման օջախները և քիմական իրադրությունների գնահատման մեթոդները: Թեմա 7.ճառագայթային վարակման օջախները և ճառագ. իրադրության գնահատ.մեթոդները: Թեմա 8.ճառագայթային վարակման օջախները և ճառագ. իրադրության գնահատ.մեթոդները: Թեմա 9.ԱԻ-ում և պատերազմների ժամանակ բնակչ. պաշտպանության հիմնական եղանակները, ձևերը և միջոց. կազմակերպումը: Թեմա 10. ԱԻ-ում և պատերազմների ժամանակ բնակչ. պաշտպանության հիմնական եղանակները, ձևերը և միջոց. կազմակերպումը: Թեմա 11. Պատերազմների ժամանակ բնակչության պաշտպանության կազմակերպումը: Թեմա 12. Արտ. իրավիճակների ռիսկի գնահատումը: Թեմա 13.ԱԻ և ՔՊԱլանների կազման հարցերը: Թեմա 14. ԱԻ-ում օպերատիվ միջոց.-ի կազմ.-ումը: Թեմա 15.Հանրակրթական դպրոց.-ի համակարգի խնդիրները՝ բնակչ. և ք.պ. բնագավառում: Թեմա 16.ԱԻ-ում և պատ. ժամանակ ուսումնական հաստատություն. գործունեության կայուն. բարձրացման ուղղիները և եղանակները: Թեմա 17.Բնակչ.-ն ՔՊ հարցերով ուսուց. կազմ.-ումը: Թեմա 18.ԱԻ-ում և ռազմ. դրության ժամ. բնակչութ. բարոյա-հոգ. պատրաստման հարցերը: Թեմա 19.ԱԻ-ում և ռազմ. դրության ժաման. դպրոց. օբյեկտ. Փ.Ա.Վ.Վ. աշխատ. կազմակերպ.-ը:Թեմա 20.ԱԻ-ում և ռազմ. դրության ժաման. դպրոց. օբյեկտ. Փ.Ա.Վ.Վ. աշխատ. կազմակերպ.-ը: Այցելություն փրկարարական ջոկատ: Թեմա 21.Հանրակ. դպրոց.-ում 2-րդ, 5-րդ և 6-րդ դաս - սարանների աշակերտների հետ ԱԻ և ՔՊ հիմնահարցերով պարապ. անց մեթոդիկան: Գործնական պարապմունք սոսմիկ կայանում: Թեմա 22.Գործնական պարապմունք սոսմիկ կայանում:

Կամընտրական դասընթացներ

Ընտրովի առարկա

Կ /բ-0876 Բժշկագիտության հիմունքներ և առողջության պահպանում - 2 կրեդիտ

Շաբաթական 2 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ գործնական)

6-րդ կիսայակ, ստուգարք

Նպատակը

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ գիտելիքներ հիվանդներին և տուժվածներին գրագետ և ճիշտ օգնություն կազմակերպելու, ինչպես նաև զարգացնել անհրաժեշտ հմտություններ և կարողություններ աղետների օջախում տուժածներին առաջին օգնություն ցույց տալու, վիճակը վերահսկելու համար և տեղափոխելու համար , ուսանողների մոտ զարգացնել բժշկա-հիգիենիկ դաստիարակություն, պատրաստել նրանց պրակտիկ աշխատանքի արտակարգ իրավիճակների պայմաններում, ճիշտ կազմակերպել խնամք և տեղափոխում հիվանդների և վիրավորների նկատմամբ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա կատարել վիրակապում, բեկակալի տեղադրում,
2. կկարողանա կատարել ստամոքսի լվացում, հոգնա,
3. կկարողանա կատարել ջերմաչափում, պուլսի որոշում, Ջ/ ճ չափում,
4. կկարողանա կատարել այրվածքի մակերեսի և խորության որոշում,
5. կկարողանա կատարել առաջին օգնության կազմակերպում ցրտահարված տուժածների մոտ,
6. կկարողանա կատարել արյունահոսության ժամանակավոր դադարեցում:

Բովանդակությունը

ԹեՄԱ 1. Հասկացություն հիվանդության մասին: Տուժածի քննության մեթոդները: ԹեՄԱ 2. Վերակենդանացման միջոցառումներ: ԹեՄԱ 3. Թունավորումներ: ԹեՄԱ 4. Վնասվածքներ: ԹեՄԱ 5. Ջերմային խանգարումներ: ԹեՄԱ 6. Արյունահոսություններ: ԹեՄԱ 7. Վիրակապություններ: Վիրակապություններ: ԹեՄԱ 8. Առողջ ապրելակերպի կանոնները: ԹեՄԱ 9. Ինֆեկցիոն հիվանդություններ: ԹեՄԱ 10. Սեռավարակներ: Անվտանգ սեռական կապեր: Պրոֆեսիոնալ հիվանդություններ:

Կ/բ-1426 Արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն - 2 կրեդիտ

Շաբաթական 2 ժամ (18 ժամ դասախոսություն, 14 ժամ գործնական)

6-րդ կիսայակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի հիմնական նպատակն է ուսանողների տալ գիտելիքներ առողջ ապրելակերպի կանոնների , արտակարգ իրավիճակներում գրագետ և ճիշտ օգնություն կազմակերպելու մասին: Դասընթացի խնդիրն է զարգացնել անհրաժեշտ հմտություններ և կարողություններ աղետների օջախում տուժածներին առաջին օգնություն ցույց տալու, վիճակը վերահսկելու համար և տեղափոխելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա կատարել վիրակապում, բեկակալի տեղադրում,
2. կկարողանա կատարել ստամոքսի լվացում, հոգնա,
3. կկարողանա կատարել ջերմաչափում, պուլսի որոշում, Ձ/ճ չափում,
4. կկարողանա կատարել այրվածքի մակերեսի և խորության որոշում,
5. կկարողանա կատարել առաջին օգնության կազմակերպում ցրտահարված տուժածների մոտ,
6. կկարողանա կատարել արյունահոսության ժամանակավոր դադարեցում:

Բովանդակությունը.

ԹԵՄԱ 1. Հասկացություն հիվանդության մասին: Տուժածի քննության մեթոդները: ԹԵՄԱ 2. Վերակենդանացման միջոցառումներ: ԹԵՄԱ 3. Թունավորումներ: ԹԵՄԱ 4. Վնասվածքներ: ԹԵՄԱ 5. Ջերմային խանգարումներ: ԹԵՄԱ 6. Արյունահոսություններ: ԹԵՄԱ 7. Վիրակապություններ: ԹԵՄԱ 8. Առողջ ապրելակերպի կանոնները: ԹԵՄԱ 9. Ինֆեկցիոն հիվանդություններ: ԹԵՄԱ 10. Սեռավարակներ: Անվտանգ սեռական կապեր: Պրոֆեսիոնալ հիվանդություններ:

ԸՖԴ/բ-0876 Մարմնակրթություն- (1-4-րդ կիսամյակներ)⁴

III. Ընդհանուր մասնագիտական դասընթացներ

ՕԼ/բ-0121 Օտար լեզու-1 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (96 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողին հաղորդել անգլերենի քերականության, բառապաշարի, հնչյունաբանության, ոճական որոշ առանձնահատկությունների վերաբերյալ համալիր գիտելիք: Ծանոթացնել նրան սպասարկման ոլորտի անգլերենին հատուկ քերականական կառույցներին, բառապաշարին, նշյալ ոլորտի անգլերենի ոճական առանձնահատկություններին, ստեղծել որոշակի հենք լեզվական գիտելիքն ինքնուրույն ընդլայնելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կարողանա գործնականում խոսքում կիրառել սպասարկման ոլորտի անգլերենի քերականական կառույցները.

⁴ Դասընթացի համար կրեդիտներ չեն սահմանվում:

2. կարողանա ճիշտ և տեղին օգտագործել նշյալ ոլորտին հատուկ բառապաշարը.
3. կարողանա դրսևորել բառապաշարի, քերականության, ոճի, հնչյունաբանության տեսանկյունից կազմակերպված խոսք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Work and Jobs: Թեմա 2. Ways of working: Թեմա 3. Ways of working: Թեմա 4. Recruitment and selection: Թեմա 5. Skills and Qualifications: Թեմա 6. Pay and Benefits: Թեմա 7. The Career Ladder: Թեմա 8. People and Workplaces:

Օլ/բ-0121 Օտար լեզու – 2 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (96 ժամ գործնական)

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողին հաղորդել անգլերենի քերականության, բառապաշարի, հնչյունաբանության, ոճական առանձնահատկությունների վերաբերյալ համալիր գիտելիք, ծանոթացնել նրան սպասարկման ոլորտի անգլերենին հատուկ քերականական կառույցներին, բառապաշարին, նշյալ ոլորտի անգլերենի ոճական առանձնահատկություններին, ստեղծել որոշակի հենք լեզվական գիտելիքն ինքնուրույն ընդլայնելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կարողանա գործնականում խոսքում կիրառել սպասարկման ոլորտի անգլերենի քերականական կառույցները.
2. կարողանա ճիշտ և տեղին օգտագործել նշյալ ոլորտին հատուկ բառապաշարը.
3. կարողանա դրսևորել բառապաշարի, քերականության, ոճի, հնչյունաբանության տեսանկյունից կազմակերպված խոսք:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. English for the telephone: Թեմա 2. Making a phone call: Թեմա 3. Structuring a call, Transferring information: Թեմա 4. Calling back, Making appointments: Թեմա 5. Audio conferencing: Թեմա 6. English for Socializing: Թեմա 7. Social phrases-responding: Թեմա 8. Talking about jobs

Օլ/բ-0121 Օտար լեզու – 3 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (96 ժամ գործնական)

3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողին հաղորդել անգլերենի քերականության, բառապաշարի, հնչյունաբանության, ոճական որոշ առանձնահատկությունների վերաբերյալ համալիր

գիտելիք: Ծանոթացնել նրան սպասարկման ոլորտի անգլերենին հատուկ քերականական կառույցներին, բառապաշարին, նշյալ ոլորտի անգլերենի ոճական առանձնահատկություններին: Ստեղծել որոշակի հենք լեզվական գիտելիքն ինքնուրույն ընդլայնելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գործնականում խոսքում կիրառել սպասարկման ոլորտի անգլերենի քերականական կառույցները,
2. ճիշտ և տեղին օգտագործել նշյալ ոլորտին հատուկ բառապաշարը.
3. բառապաշարի, քերականության, ոճի, հնչյունաբանության տեսանկյունից կազմակերպված խոսք դրսևորել:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Communicating Styles: Թեմա 2. Closing a Presentation: Թեմա 3. Golden Rules for a Perfect Presentation: Թեմա 4. English for Presentations: Թեմա 5. Meetings; Key terms: Թեմա 6. Giving and responding to opinions: Թեմա 7. Controlling a meeting: Թեմա 8. Making decisions

Օլ/բ-0121 Օտար լեզու – 4 (6 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (96ժամ գործնական)

4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Ուսանողին հաղորդել անգլերենի քերականության, բառապաշարի, հնչյունաբանության, ոճական որոշ առանձնահատկությունների վերաբերյալ համալիր գիտելիք: Ծանոթացնել նրան սպասարկման ոլորտի անգլերենին հատուկ քերականական կառույցներին, բառապաշարին, նշյալ ոլորտի անգլերենի ոճական առանձնահատկություններին: Ստեղծել որոշակի հենք լեզվական գիտելիքն ինքնուրույն ընդլայնելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գործնականում խոսքում կիրառել սպասարկման ոլորտի անգլերենի քերականական կառույցները,
2. ճիշտ և տեղին օգտագործել նշյալ ոլորտին հատուկ բառապաշարը.
3. բառապաշարի, քերականության, ոճի, հնչյունաբանության տեսանկյունից կազմակերպված խոսք դրսևորել:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. English for Negotiating: Թեմա 2. Handling conflict and resolving sticking points:

Թեմա 3. Closing a negotiation: Թեմա 4. Phrasal verbs and idioms for negotiating: Թեմա 5. Golden Rules for Successful Negotiations: Թեմա 6. English for International Business- emails, letters and reports: Թեմա 7. Successful writing: Թեմա 8. Organizing information

Օլ/բ-0121 Օտար լեզու – 5 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (32.ժամ գործնական)

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողին հաղորդել անգլերենի քերականության, բառապաշարի, հնչյունաբանության, ոճական որոշ առանձնահատկությունների վերաբերյալ համալիր գիտելիք: Ծանոթացնել նրան սպասարկման ոլորտի անգլերենին հատուկ քերականական կառույցներին, բառապաշարին, նշյալ ոլորտի անգլերենի ոճական առանձնահատկություններին: Ստեղծել որոշակի հենք լեզվական գիտելիքն ինքնուրույն ընդլայնելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գործնականում խոսքում կիրառել սպասարկման ոլորտի անգլերենի քերականական կառույցները,
2. ճիշտ և տեղին օգտագործել նշյալ ոլորտին հատուկ բառապաշարը.
3. բառապաշարի, քերականության, ոճի, հնչյունաբանության տեսանկյունից կազմակերպված խոսք դրսևորել:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Handling Questions at presentations: Թեմա 2. Presenting at a glance: Թեմա 3. Cross-cultural tips: Թեմա 4. What makes a good meeting: Թեմա 5. Giving and responding to opinions: Թեմա 6. Making decisions: Թեմա 7. Making and responding to proposals: Թեմա 8. Bargaining:

Օլ/բ-0121 Օտար լեզու – 6 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (32 ժամ գործնական)

6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողին հաղորդել անգլերենի քերականության, բառապաշարի, հնչյունաբանության, ոճական որոշ առանձնահատկությունների վերաբերյալ համալիր գիտելիք: Ծանոթացնել նրան սպասարկման ոլորտի անգլերենին հատուկ քերականական կառույցներին, բառապաշարին, նշյալ ոլորտի անգլերենի ոճական

առանձնահատկություններին: Ստեղծել որոշակի հենք լեզվական գիտելիքն ինքնուրույն ընդլայնելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գործնականում խոսքում կիրառել սպասարկման ոլորտի անգլերենի քերականական կառույցները,
2. ճիշտ և տեղին օգտագործել նշյալ ոլորտին հատուկ բառապաշարը.
3. բառապաշարի, քերականության, ոճի, հնչյունաբանության տեսանկյունից կազմակերպված խոսք դրսևորել:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Cross-cultural tips: Թեմա 2. Phrasal verbs and idioms for negotiating: Թեմա 3. Closing a negotiation: Թեմա 4. Organizing information: Թեմա 5. Golden Rules for Successful Negotiations: Թեմա 6. English for International Business- emails, letters and reports: Թեմա 7. Successful writing: Թեմա 8. The business letter- layout:

Օլ/բ-0121 Օտար լեզու – 7 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (32 ժամ գործնական)

7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողին հաղորդել անգլերենի քերականության, բառապաշարի, հնչյունաբանության, ոճական որոշ առանձնահատկությունների վերաբերյալ համալիր գիտելիք: Ծանոթացնել նրան սպասարկման ոլորտի անգլերենին հատուկ քերականական կառույցներին, բառապաշարին, նշյալ ոլորտի անգլերենի ոճական առանձնահատկություններին: Ստեղծել որոշակի հենք լեզվական գիտելիքն ինքնուրույն ընդլայնելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

4. գործնականում խոսքում կիրառել սպասարկման ոլորտի անգլերենի քերականական կառույցները,
5. ճիշտ և տեղին օգտագործել նշյալ ոլորտին հատուկ բառապաշարը.
6. բառապաշարի, քերականության, ոճի, հնչյունաբանության տեսանկյունից կազմակերպված խոսք դրսևորել:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Golden Rules for Successful Negotiations: Թեմա 2. Successful writing: Թեմա 3. The business letter- layout: Թեմա 4. Correspondence phrases: Թեմա 5. Model letters.

Թեմա 6. English for International Business- emails, letters and reports: Թեմա 7. Writing clearly- extra points: Թեմա 8. The Business Report- layout:

Օլ/բ-0121 Օտար լեզու – 8 (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (32 ժամ գործնական)

8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Ուսանողին հաղորդել անգլերենի քերականության, բառապաշարի, ոճական որոշ առանձնահատկությունների վերաբերյալ համալիր գիտելիք: Խորացված գիտելիքներ տալ սպասարկման ոլորտի անգլերենին հատուկ քերականական կառույցների, բառապաշարի վերաբերյալ, նշյալ ոլորտի անգլերենի ոճական առանձնահատկություններին: Ստեղծել որոշակի հենք լեզվական գիտելիքն ինքնուրույն ընդլայնելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գործնականում խոսքում կիրառել սպասարկման ոլորտի անգլերենի քերականական կառույցները,
2. ճիշտ և տեղին օգտագործել նշյալ ոլորտին հատուկ բառապաշարը.
3. բառապաշարի, քերականության, ոճի, հնչյունաբանության տեսանկյունից կազմակերպված խոսք դրսևորել:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Connecting words: Թեմա 2. The perfect resume: Թեմա 3. Grammar and spelling check: Թեմա 4. Correspondence phrases: Թեմա 5. Model business correspondence: Թեմա 6. English for International Business- emails, letters and reports: Թեմա 7. Writing clearly- extra points: Թեմա 8. Punctuation:

Օլ/բ-0149 Օտար լեզու (ֆրանսերեն) -1 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (64 ժամ գործնական)

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել ֆրանսերենի հնչյունական համակարգին, ձևավորել ընթերցանության և ճիշտ արտաբերության տեխնիկա, ապա բառապաշարի և քերականության աստիճանական ներմուծմամբ զարգացնել ուսանողների խոսքը տվյալ կիսամյակում ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ճիշտ արտաբերել ֆրանսերենի հնչյունները, , կտիրապետի ճիշտ ընթերցելու, գրելու հմտություններին,
2. կյուրացնի տվյալ կիսամյակի համար անհրաժեշտ քերականական նյութը,
3. կկարողանա կարդալ, թարգմանել, հասկանալ ու վերարտադրել տվյալ կիսամյակի ծրագրով նախատեսված որոշակի քերականական նյութով սահմանափակված ոչ ծավալուն կապակցված տեքստեր:

Քովանդակությունը.

Թեմա 1. Ֆրանսերենի այբուբենը, ընթերցանության կանոնները: Հնչյունաբանական տառադարձություն: Թեմա 2. Հոդերի տեսակները և գործածության առանձնահատկությունները: Թեմա 3. Անձնական դերանուններ՝ ենթակա, ուղիղ խնդիր, անուղղակի խնդիրներ: Թեմա 4. Ստացական և ցուցական դերանվանական ածականներ: Թեմա 5. Եռ և y մակբայական դերանունները: Թեմա 6. Գոյականի և ածականի հոգնակի թվի կազմությունը : Գոյականի և ածականի իգական սեռի կազմությունը: Թեմա 7. Բայերի ընդհանուր բնութագիրը: Ֆրանսերենի առաջին խմբի բայերի սահմանական եղանակի ներկա ժամանակի կազմությունը: Երրորդ խմբի գործածական բայերի սահմանական եղանակի ներկա ժամանակը: Թեմա 8. Հարցական և ժխտական նախադասությունների կազմությունը:

Օլ/բ-0149 Օտար լեզու (ֆրանսերեն) – 2 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 4 ժամ (64 ժամ գործնական)

6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է զարգացնել ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքները նախատեսված թեմաների սահմաններում, շարունակել քերականական նյութի աստիճանական ներմուծումը քերականական կառուցվածքների տեսքով, հարստացնել նախորդ կիսամյակում ձեռք բերած բառապաշարը և զարգացնել խոսքային հաղորդակցության հմտությունները :

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կտիրապետի ծրագրային քերականական միհիմունին՝ կիրառելով գրավոր և բանավոր խոսքում,
2. կկարողանա ընթերցել, թարգմանել, հասկանալ ու վերարտադրել որոշակի քերականական նյութով սահմանափակված տեքստեր,

3. կկարողանա ունկնդրել և հասկանալ մատչելի խոսք և, իմանալով մի շարք բառեր և արտահայտություններ, կկազմի փոքր երկխոսություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Թվականի քերականական կարգերը: Թեմա 2. Ածականի տեսակները և քերականական կարգերը: Ածականի համեմատության աստիճանների կազմությունը: Թեմա 3. Դերանվանական բայեր: Թեմա 4. Անդեմ բայեր ու արտահայտություններ: Թեմա. 5. Երկրորդ խմբի բայերը: Սահմանական եղանակի պարզ ժամանակաձևերը: Թեմա 6. Հրամայական եղանակի կազմությունը: Թեմա 7. Ֆրանսերենի առավել գործածական նախդիրներն ու շաղկապները:

Օլ/բ-0149 Օտար լեզու (ֆրանսերեն) - 3(4 կրեդիտ)

Շաբաթական 5,5 ժամ (64 ժամ գործնական)

7-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է խորացնել ու ամրապնդել նախորդ կիսամյակներում ուսանողի ձեռք բերած գիտելիքները, նոր բառանյութի հիման վրա քերականական կաղապարային ձևերի յուրացմամբ՝ հարստացնել ուսանողի բառապաշարը ու որոշակի իրավիճակներում հաղորդակցվելու կարողությունները, ներմուծել մասնագիտական բառապաշար՝ խորացնելով ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցական կարողությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ընթերցել, թարգմանել ու վերարտադրել որոշակի քերականական նյութով սահմանափակված միջին բարդության բնագիր տեքստեր,
3. կիմանա մասնագիտական հիմնական տերմինների նշանակությունը, ձեռք կբերի մասնագիտական ոչ բարդ տեքստեր թարգմանելու կարողություններ՝ բառարանի օգնությամբ,
3. կկարողանա գրույցներ վարել տվյալ կիսամյակի համար նախատեսված թեմաների շուրջ,
4. կկարողանա անձնական հետաքրքրությունների վերաբերյալ կարծիք ու տեսակետ հայտնել՝ անցած բառապաշարային ու քերականական նյութի իմացության հիման վրա:

Բովանդակությունը.

Թեմա1. Սահմանական եղանակի հիմնական բաղադրյալ ժամանակաձևերի կազմությունն ու գործածությունը: Թեմա 2.Սահմանական եղանակի ժամանակների

համաձայնեցումը: Թեմա 3. Ֆրանսերենի բառակազմական միջոցները: Գործածական նախածանցներն ու վերջածանցները: Թեմա 4. Շեշտված կամ ինքնուրույն անձնական դերանուններ: Թեմա 5. Մակբայների տեսակներն ու քերականական կարգերը:

Օլ/բ-0149 Օտար լեզու (ֆրանսերեն) - 4 (4 կրեդիտ)

Շաբաթական 5,5 ժամ (64 ժամ գործնական)

Ց-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ամրապնդել նախորդ կիսամյակներում ստացած գիտելիքները, զարգացնել բանավոր և գրավոր խոսքը, ուսանողին հաղորդել նոր թեմատիկ բառապաշար և քերականական կաղապարային ձևեր, հարստացնել մասնագիտական բառապաշարը, կատարելագործել ուսանողի հաղորդակցական հմտությունները, բնագիր գեղարվեստական և մասնագիտական գրականությունից օգտվելու կարողությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. հիմնավոր գիտելիքներ կունենա ֆրանսերենի հիմնական քերականական կառուցվածքների մասին,
2. կկարողանա ընթերցել, թարգմանել ու վերարտադրել որոշակի քերականական նյութով սահմանափակված միջին բարդության բնագիր տեքստեր,
3. ունակ կլինի վերարտադրել լսածն ու կարդացածը, արտահայտել մտքերը, կազմել երկխոսություններ, ցուցաբերել զրույց ծավալելու նախաձեռնություն,
4. կկարողանա անցած բառապաշարային ու քերականական նյութի իմացության հիման վրա արտահայտվել ու զրույցներ վարել որոշակի թեմաների շուրջ:
5. անհրաժեշտ չափով կտիրապետի մասնագիտական ոլորտի տերմինաբանությանը և կկատարի երկկողմանի թարգմանություններ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Դերանունների հիմնական տեսակները, դրանց քերականական կարգերի ընդհանուր բնութագիրը: Թեմա 2. Կրավորական սեռի կազմությունն ու գործածության առանձնահատկությունները: Թեմա 3. Բայի անդեմ ձևերը: Դերբայների գործածության առանձնահատկությունները: Թեմա 4. Պայմանական ու ըղձական եղանակների ժամանակաձևերը:

S/բ-1302 Տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրություն - 4 կրեդիտ

Շաբաթական 3 ժամ (22 ժամ դասախոսություն, 26 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացն ուսումնասիրում է աշխարհի ժամանակակից քարտեզի ձևավորման փուլերը, մոլորակի բնական պայմանների և ռեսուրսների տեղաբաշխումը, դրանց օգտագործման արդի ձևերը, արտադրողական ուժերի տեղաբաշխման օրինաչափությունները, սկզբունքները: Տնտեսաաշխարհագրական հարցերի շարքում առանձնահատուկ նշանակություն ունեն աշխարհի բնակչության, նրա վերարտադրության, տեղաբաշխման, կառուցվածքին վերաբերող հարցերի ուսումնասիրությունը, քանզի հենց բնակչությունն է հանդիսանում առաջին արտադրողական ուժը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Յուրացնելով տնտեսության տարածքային կազմակերպման առանձնահատկությունները, կկարողանան բարելավել կառավարման համակարգը,
2. Տարածաշրջանների բնական մեռուժի իմացության միջոցով կկարողանան համապատասխան տնտեսության ճյուղեր զարգացնել:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Տնտեսական և սոցիալական աշխարհագրության առարկան, ուսումնասիրման մեթոդներ, կապը մյուս գիտությունների հետ: Թեմա 2. Արտադրողական ուժերի տեղաբաշխման օրինաչափությունները: Թեմա 3. Աշխարհի ժամանակակից քաղաքական քարտեզի ձևավորման փուլերը: Թեմա 4. Աշխարհագրական դիրք հասկացության էությունը, նրա տնտեսական գնահատականը: Թեմա 5. Աշխարհի ընդերքի ռեսուրսների աշխարհագրական գնահատականը: Թեմա 6. Աշխարհի բնակչության թվաքանակը, կազմն ու կառուցվածքը: Թեմա 7. Համաշխարհային տնտեսության ճյուղային կառուցվածքը: Թեմա 8. Աշխարհի արդյունաբերության ճյուղային կառուցվածքը և տեղաբաշխումը: Թեմա 9. Աշխարհի գյուղատնտեսության ճյուղային կառուցվածքը և տեղաբաշխումը: Թեմա 10. Համաշխարհային տրանսպորտի կառուցվածքը:

S/բ-1328 Արտասահմանյան երկրների տնտեսական աշխարհագրություն - 5 կրեդիտ

Շաբաթական 4 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 36 ժամ գործնական)

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է սերվիսի ոլորտի ապագա մասնագետներին ծանոթացնել աշխարհի պետությունների պետական կարգին, զարգացման բնական և սոցիալ-տնտեսական նախադրյալներին, բնակչության կազմին, կառուցվածքին, տնտեսության ճյուղային կառուցվածքին և տեղաբաշխման օրինաչափություններին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա գիտելիքներ արտասահմանյան երկրների սոցիալ- տնտեսական իրավիճակի վերաբերյալ,
2. կկարողանա ինքնուրույն եզրահանգումների միջոցով որոշի պետությունների տեղն ու դերը համաշխարհային տնտեսական և քաղաքական կյանքում,
3. կտիրապետի սերվիսի ոլորտում աշխարհագրական հետազոտությունների մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա-1 Եվրոպայի ընդհանուր բնութագիրը: Թեմա-2 Եվրոպայի քաղաքական քարտեզը և կրած փոփոխությունները: Թեմա-3 ԳԴՀ-ի, Ֆրանսիայի, Մեծ Բրիտանիայի, Իտալիայի սոցիալ-տնտեսական բնութագիրը: Թեմա-4 Եվրոպայի զարգացած երկրների համեմատական բնութագիրը: Թեմա-5 Արևելյան Եվրոպայի ընդհանուր բնութագիրը: Թեմա-6 ԱՊՀ երկրները: ՌԴ-ի սոցիալ-տնտեսական բնութագիրը: Թեմա-7 Ասիայի քաղաքական քարտեզի ձևավորումը: Թեմա-8 Ասիայի ընդհանուր բնութագիրը: Թեմա-9 Թուրքիայի և Իրանի սոցիալ-տնտեսական համեմատական բնութագիրը: Թեմա-10 Հնդկաստանի սոցիալ-տնտեսական բնութագիրը: Թեմա-11 Ճապոնիայի սոցիալ-տնտեսական բնութագիրը: Թեմա-12 Չինաստանի սոցիալ-տնտեսական բնութագիրը: Թեմա-13 Ամերիկա աշխարհամասի քաղաքական քարտեզի ձևավորումը: Թեմա-14 ԱՄՆ-ի սոցիալ-տնտեսական բնութագիրը: Թեմա-15 Կանադայի սոցիալ-տնտեսական բնութագիրը: Թեմա-16 Լատինական Ամերիկայի ընդհանուր աշխարհագրական բնութագիրը: Թեմա-17 Մեքսիկայի և Բրազիլիայի սոցիալ-տնտեսական համեմատական բնութագիրը: Թեմա-18 Աֆրիկայի ընդհանուր բնութագիրը: Թեմա-19 Ավստրալական Միության սոցիալ-տնտեսական բնութագիրը:

S/բ-1303 Հայաստանի տնտեսական աշխարհագրություն- 6 կրեդիտ

Շաբաթական 5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 52 ժամ գործնական)

2-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի ուսումնասիրման նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել տեսական և պրակտիկ գիտելիքներ ՀՀ-ի արտադրողական ուժերի և տնտեսության ճյուղերի տեղաբաշխման, դրանց արդի վիճակի, առկա խնդիրների և լուծման հնարավոր ուղիների վերաբերյալ: Ուսանողը ծանոթանում է հանրապետության բնական, մարդկային ռեսուրսների տեղաբաշխման առանձնահատկություններին օգտագործման արդի վիճակին: Դասընթացը ուսումնասիրում է նաև տնտեսության ճյուղային և տարածական կառուցվածքը և արդի խնդիրները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կկարողանան ձեռք բերված տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
2. կտիրապետի բնական ռեսուրսների և տնտեսության ճյուղերի գնահատման հմտություններին,
3. կկարողանա տնտեսական դասակարգման ենթարկել ՀՀ մարզերը
4. կկարողանա վերլուծել տարածաշրջանը ի հայտ բերելով զբոսաշրջային նշանակություն ունեցող ուժեղ և թույլ կողմերը:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 ՀՀ տարածքը, դիրքը, սահմանները: Բնական պայմանների և ռեսուրսների տրնտեսաաշխարհագրական գնահատականը: Թեմա 2 ՀՀ բնակչության թվաքանակը, շարժի ընդհանուր բնութագիրը, աշխատանքային ռեսուրսները և բնակչության տարաբնակեցումը: Թեմա 3 ՀՀ արդյունաբերության ճյուղերի նկարագիրը և տեղաբաշխումը: Թեմա 4 ՀՀ գյուղատնտեսության տարածքային և ճյուղային կառուցվածքը: Թեմա 5 ՀՀ տրանսպորտի տնտեսաաշխարհագրական գնահատականը: Թեմա 6 ՀՀ ոչ արտադրական ոլորտը: Թեմա 7 ՀՀ վարչատարածքային կառուցվածքը և մարզերի տնտեսաաշխարհագրական գնահատականը:

S/բ-1304 Հայաստանի պատմական աշխարհագրություն - 5 կրեդիտ

Շաբաթական 4 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 36 ժամ գործնական)

3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի ուսումնասիրման նպատակն է ձևավորել գիտելիքներ Հայկական լեռնաշխարհի ռելիեֆի, բնական պայմանների և ռեսուրսների, պատմական Հայաստանի հնագույն բնակիչների բնակության հիմնական շրջանների, առևտրային ճանապարհների, վարչատարածքային բաժանման, պատմական կարևորագույն վայրերի (քաղաքների, ավանների, բերդերի, եկեղեցիների, վանքերի, ճակատամարտերի վայրերի և այլն), բնակչության թվի, զբաղմունքի, դասակարգային և

էթնիկական կազմի վերաբերյալ՝ ըստ պատմական ժամանակաշրջանների: Առանձնակի մեծ ուշադրություն է դարձվում «Աշխարհացոյցի» բաժանմամբ հայտնի աշխարհների և գավառների ուսումնասիրությանը: Դասընթացում քննարկվում է նաև Կիլիկյան թագավորության ձևավորումը, զարգացումը և անկումը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. Անցած նյութը հնարավորություն է տալիս հեշտությամբ յուրացնել Հայաստանի տնտեսական աշխարհագրությունը, ճյուղին պատկանող մյուս առարկաները, որոնք ուսումնասիրվում են բարձր կուրսերում,
2. կկարողանա կատարել վերլուծություն պատմական համադրությունների միջոցով, Հայաստանի բնական նեռուժի իմացության միջոցով կկարողանան զարգացնել համապատասխան տնտեսության ճյուղեր:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Հայկական լեռնաշխարհի դիրքը, սահմանները, բնական պայմանները: Թեմա 2 Հայկական լեռնաշխարհի հնագույն բնակիչները: Թեմա 3 Հայաստանը հնագույն ժամանակներից մինչև մ. թ. 7-րդ դարը: Թեմա 4 Հայաստանը VII-XI դդ.: Թեմա 5 Հայաստանը XI-XIII դդ.: Թեմա 6. Հայաստանը XIII-XVI դդ.: Թեմա 7 Հայաստանը XVI-XIX դդ.: Թեմա 8 Հայաստանը XIX դարի սկզբից մինչև 1917թ:

S/բ-1305 Բնակչության աշխարհագր. ազգագրության հիմունքներով – 4

Կրեդիտ

Շաբաթական 3 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 18 ժամ գործնական)

4-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է սերվիսի ոլորտի ապագա մասնագետներին համակարգված գիտելիքներ տալ բնակչության և բնակավայրերի, բնակչության կազմի և կառուցվածքի, ազգային կազմի, ավանդությունների ու սովորությունների, ժողովրդագրական տարբեր գործընթացների և երևույթների աշխարհագրական օրինաչափությունների վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գիտելիքներ ունենա բնակչության թվաքանակի, բնական և մեխանիկական շարժընթացների, ազգային կազմի, նրանց ավանդությունների և սովորությունների, բնակչության տեղաբաշխման և տարաբնակեցման օրինաչափությունների վերաբերյալ,

2. կարողանա ինքնուրույն եզրահանգումների միջոցով որոշել բնակչության տեղն ու դերը, որպես հասարակության գլխավոր արտադրողական ուժ,
3. տիրապետի սերվիսի ոլորտում աշխարհագրական հետազոտությունների մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա-1 «Բնակչության աշխարհագրություն» առարկան, խնդիրները: Բնակչության թվաքանակը, ձևավորումը, շարժընթացը: Թեմա-2 Բնակչության բնական շարժընթացը. բնական վերարտադրություն: Թեմա-3 Վերարտադրությունը զարգացման տարբեր մակարդակ ունեցող երկրներում: Թեմա-4 Բնակչության մեխանիկական շարժը: Թեմա-5 Բնակչության դասակարգումն ըստ առանձին ցուցանիշների. սեռային կազմ, տարիքային կառուցվածք: Թեմա-6 Բնակչության ռասայական կազմը: Թեմա-7 Բնակչության ազգային և լեզվական կազմը: Թեմա-8 Բնակչության կրոնական կազմը: Թեմա-9 Աշխատանքային ռեսուրսներ. տնտեսապես ակտիվ բնակչություն: Թեմա-10 Բնակչության տեղաբաշխումը: Թեմա-11 Բնակչության տարաբնակեցումը:

S/ր-1306 Հայկական սփյուռքի աշխարհագրության – 5 կրեդիտ

Շաբաթական 3.5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական)

5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է սերվիսի ոլորտի ապագա մասնագետներին պատկերացում տալ հայկական սփյուռքի բովանդակային նշանակության մասին, սովորեցնել ճիշտ մեկնաբանել սփյուռքի առաջացման աշխարհաքաղաքական պատճառները: Ուսումնասիրել հայկական սփյուռքի ձևավորման պատմությունը, արտագաղթերը՝ որպես որպես հայ ժողովրդի պատմության անբաժանելի մասնիկ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գիտելիքներ կունենա հայկական սփյուռքի աշխարհագրության մասին,
2. կկարողանա ճիշտ գնահատել սփյուռքի տնտեսական, սոցիալական վիճակը, աշխարհաքաղաքական տեղը, Հայաստան-սփյուռք կապի կարևորությունը.
3. կտիրապետի սերվիսի ոլորտում աշխարհագրական հետազոտությունների մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա-1 «Հայկական սփյուռքի աշխարհագրություն» առարկան, տեղը հասարակական աշխարհագրության կազմում, ուսումնասիրման նպատակը, մեթոդները, խնդիրները: Թեմա-2 Հայկական սփյուռքի պատմությունը: Թեմա-3 Հայկական համայնքների

ձևավորումն արևելքի երկրներում: Թեմա-4 Հայկական համայնքների ձևավորումն արևմուտքի երկրներում: Թեմա-5 Վերադարձ Խորհրդային Հայաստան (ներգաղթ): Թեմա-6 Հետխորհրդային տարածքի հայկական համայնքները: Թեմա-7 Հայ Առաքելական եկեղեցու հայապահպան դերը: Թեմա-8 Սփյուռքի կազմակերպական կառուցվածքը: Թեմա-9 Հայաստան-սփյուռք փոխհարաբերությունները:

S/բ-1307 Սերվիսի համակարգի էթիկետ - 5 կրեդիտ

Շաբաթական 3.5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական)

6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ զբոսաշրջության և հյուրանոցային սերվիսի մշակույթի վերաբերյալ: «Սերվիսի համակարգի էթիկետ» առարկայի հիմքում ընկած է հյուրասիրության համաշխարհային տնտեսության զարգացման ժամանակակից միտումները, մարդկային որակը, հյուրանոցային և զբոսաշրջության ոլորտի առանձնահատկությունները, ինչպես նաև ծառայությունների ոլորտի որակի հասկացությունները, հյուրասիրության դերը և նշանակությունը զբոսաշրջության և հյուրանոցային տնտեսության զարգացման գործում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

4. կունենա գիտելիքներ հյուրանոցային սերվիսի մշակույթի, հյուրընկալության էթիկայի, բարոյահոգեբանական սկզբունքների վերաբերյալ ,
5. կկարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել պրակտիկայում, կկարողանա կազմակերպել և ղեկավարել հյուրերի ընդունումը, հյուրանոցային և էքսկուրսիոն սպասարկումը, հյուրերի ճանապարհ դնելը,
6. կտիրապետի ֆինանսատնտեսական վարչակառավարական համակարգի վերաբերյալ տվյալների վերլուծությունների առանձնահատկություններին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Հյուրասիրության համաշխարհային տնտեսության զարգացման ժամանակակից միտումները: Թեմա 2 Մարդկային որակը: Թեմա 3 Հյուրանոցային և զբոսաշրջության ոլորտի առանձնահատկությունները: Թեմա 4 Ծառայությունների ոլորտի որակի հասկացությունները: Թեմա 5 Ձբոսաշրջության ոլորտի ծառայողի վարքը: Թեմա 6 Հյուրանոցային ոլորտի ծառայողի վարքը: Թեմա 7 Հյուրասիրության մեջ ինտերնետի համակարգի դերը: Թեմա 8 Հյուրանոցային և զբոսաշրջության մշակույթի աշխարհագրական առանձնահատկությունները: Թեմա 9 Հյուրասիրության

եվրոպական (արևմտյան համակարգի) առանձնահատկությունները: Թեմա 10 Յուրասիրության արևելյան (Մերձավոր և Միջին Արևելք) համակարգի առանձնահատկությունները: Թեմա 11 Յուրասիրության հեռավոր արևելյան (Չին-ճապոնական) համակարգի առանձնահատկությունները: Թեմա 12 Յուրասիրության դերը և նշանակությունը զբոսաշրջության և հյուրանոցային տնտեսության զարգացման գործում:

S/բ-1308 Յուրասիրության ինդուստրիա - 5 կրեդիտ

Շաբաթական 3.5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական)

5-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

«Յուրասիրության ինդուստրիա» առարկայի դասավանդման նպատակն է ուսանողներին հիմնարար տեսական գիտելիքներ տալ հյուրընկալության ինդուստրիայի վերաբերյալ, ծանոթացնել հյուրընկալության ինդուստրիայի բովանդակությանը: Առարկայի հիմքում ընկած է հյուրասիրության ինդուստրիայի ուսումնասիրության մեթոդաբանությունն ու մեթոդները, հյուրասիրության ինդուստրիայի դերն ու նշանակությունը, հյուրասիրության մատուցման ձևերի, հյուրերի ընդունման և տեղավորման, հյուրերի սպասարկման կուլտուրայի, հանգստի, էքսկուրսիաների կազմակերպման, հյուրերի ճանապարհի դնելու գործընթացների բացահայտումն ու կարգավորումը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ստացված արդյունքները կիրառել գործնական աշխատանքներում,
2. կկարողանա մշակել հյուրընկալության մասին արտասահմանյան երկրներում եղած փորձը,
3. կկարողանա օգտվել տարատեսակ գրական աղբյուրներից, ինտերնետային ռեսուրսներից և այլն,
4. ստացած գիտելիքները կկիրառի այլ հարակից գիտությունների շրջանակներում կատարվելիք ուսումնասիրություններում,
5. կտիրապետի հյուրընկալության ծրագրերի, պլանների կազմելուն:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Յուրասիրության ինդուստրիայի առարկան, խնդիրները, դերն ու նշանակությունը: Ուսումնասիրության մեթոդաբանությունն ու մեթոդները: Թեմա 2 Յուրասիրության ինդուստրիայի դերն ու նշանակությունը: Յուրասիրության ինդուստրիայի զարգացման փուլերը: Թեմա 3 Յուրասիրության ինդուստրիայի տեսակները: Թեմա 4 Յուրասիրության ինդուստրիան, նրա ներքին բովանդակությունը: Թեմա 5 Յուրասիրության

սիրության մատուցման ձևերը: Թեմա 6 Յուրերի ընդունման և տեղավորման կուլտուրան: Թեմա 7 Յուրերի սպասարկման կուլտուրան: Թեմա 8 Հանգստի կազմակերպումը: Թեմա 9 Էքսկուրսիաների կազմակերպումը: Թեմա 10 Յուրերի ճանապարհ դնելը:

ՔԱ/բ-0972 Ռեկրեացիոն աշխարհագրություն - 5 կրեդիտ

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական)

7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ է հետապնդում բացահայտել բնական և հասարակական ռեկրեացիայի ռեսուրսները, ցույց տալ դրանց տեղաբաշխումը, պարզաբանել դրանց որակական հատկանիշները: Դասավանդման մեթոդները, թույլ կտան դասակարգել այդ ռեսուրսները, վեր հանել արդյունավետության որակներն ու դրանց օգտագործման ժամկետները և չափը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա տնտեսության երրորդային սեկտորի զարգացման առաջնահերթ անհրաժեշտությունը,
2. կհասկանա տնտեսության կառուցվածքում ռեկրեացիոն աշխարհագրության դերն ու նշանակությունը,
3. կկարողանա հիմնավորել հանգստի սերվիսի տարածքային կազմակերպման հնարավորությունները:

Բովանդակությունը

Թեմա 1 Ռեկրեացիոն ռեսուրսներ, Ռեկրեացիոն ռեսուրս հասակացություն, Ռեկրեացիոն ռեսուրսների դասակարգումը, Ռեկրեացիոն ռեսուրսների տեղաբաշխումը: Թեմա 2 Ջրոսաշրջային բնական ռեսուրսներ, Ջրոսաշրջային ռեսուրսների տեսակները, Բնական զբոսաշրջային ռեսուրսներ, Ջրոսաշրջային ռեսուրսների հաշվառում և գնահատում: Թեմա 3 Հասարակական զբոսաշրջային ռեսուրսներ, Պատմամշակութային ռեսուրսներ, Ազրոտուրիզմի ռեսուրսներ, Արտադրական տուրիզմի ռեսուրսներ: Թեմա 4 Հանգստի ռեսուրսներ, Հանգստի ռեսուրսների դասակարգում: Հանգստի ռեսուրսները Հայաստանում, Հանգստի կազմակերպում բնական օբյեկտներում: Թեմա 5 Ուժերի վերականգնման ռեսուրսներ, Բնական վերակնգնող ռեսուրսներ, Հանգստի կազմակերպման ձևեր: Կլիման, որպես ռեկրեացիայի ռեսուրս: Վերականգնողական ռեսուրսների հաշվառում: Թեմա 6 Բուժիչ և առողջության պահպանության ռեսուրսներ, Ռեսուրսների հաշվառում, Բուժական ռեսուրսներ, Բուժիչ հանքային ջրեր,

Առողջարաններ, դրանց տեղաբաշխումը: ԹԵՄԱ 7 Որսի, հատապտղային տուրիզմի և այլ ռեսուրսներ, Որսավայրեր, դրանց կանոնակարգը և օգտագործման հնարավորությունները, Հատապտղային տուրիզմ, դրանց տարատեսակները, Որսի, հատապտղային տուրիզմի տեղաբաշխումը ՀՀ-ում: ԹԵՄԱ 8. Ջրոսաշրջության երթուղիներ, հյուրանոցային տնտեսություն և քենպինգներ: Ջրոսաշրջության երթուղիների մշակման սկզբունքները: Հյուրանոցներ, դրանց զբոսաշրջային նշանակությունը, Քենպինգները և երթուղիների ընտրությունը: Ջրոսաշրջության երթուղիների մշակում ՀՀ տարածքում:

S/բ-1309 Սոցիալ մշակութային ծառայությունների և զբոսաշրջության ներածություն - 3 կրեդիտ

Շաբաթական 2 ժամ (16 ժամ դասախոսություն, 20 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել դասընթացի մասնագիտության բովանդակությանը, խնդիրներին, ուղղություններին, ներկայացվող պահանջներին Բացահայտվում է սոցիալ-մշակութային ծառայություններ դերը և նշանակությունը ընդհանրապես սերվիսի, մասնավորապես՝ զբոսաշրջության բնագավառում: Ուսումնասիրվում են սոցիալական պայմանների գնահատումը, մշակութային ծառայությունների տեսակները, զբոսաշրջության դերը և նշանակությունը հասարակական կյանքում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա տարանջատել սոցիալ-մշակութային ծառայությունների և զբոսաշրջության մասնագիտությանը առաջադրվող տեսական և գործնական պահանջները,
2. կկարողանա վերլուծել ծառայությունների ոլորտի զարգացման հնարավորություններն ըստ բաղադրիչների:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Ներածություն: Սոցիալ մշակութային և զբոսաշրջության ոլորտի կայացումը: Թեմա 2 Սոցիալ-մշակութային գործունեությունը, որպես տնտեսության ճյուղ: Թեմա 3 Սպասարկան ոլորտի զարգացման փուլերը և դրա վրա ազդող գործոնները: Թեմա 4 Ծառայությունների ոլորտի սոցիալ-տնտեսական կողմերը: Թեմա 5 Բնակչությունը, որպես ծառայությունների կրող: Թեմա 6 Ծառայությունների նպատակը և ծառայությունների բազմաբովանդակությունը:

ՔԱ/բ-0973 Ընդհանուր երկրագիտություն - 3 կրեդիտ

Շաբաթական 2 ժամ (16 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել կայուն գիտելիքներ երկիր մոլորակի և նրա աշխարհագրական թաղանթի ու նրա ոլորտների ձևավորման, զարգացման նրանցում տեղի ունեցող բազմաթիվ բնական երևույթների փոխադարձ կապի, մարդու և աշխարհագրական թաղանթի մասին, ինչպես նաև բնական երևույթներն ու օբյեկտները սպասարկման և ռեկրեացիոն նպատակներով օգտագործելու համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա գիտելիքներ երկրի ձևի, չափերի վերաբերյալ, երկիր ոլորտային կառուցվածքի, աշխարհագրական թաղանթում տեղի ունեցող ֆիզիկա-աշխարհագրական երևույթների, աշխարհագրական թաղանթի միասնականության և այնտեղ տեղի ունեցող երևույթների փոխկապակցության մասին,
2. կկարողանա գործնականում ֆիզիկաաշխարհագրական երևույթները բնության մեջ պատկերացնել, իմանալ դրանց առաջացման պատճառները և ճիշտ գնահատել,
3. կտիրապետի երկրագիտության ժամանակակից և նորագույն ձեռքբերումներին, Ֆիզիկաաշխարհագրական երևույթների վերլուծությանը, երկրի ոլորտային կառուցվածքի փոխկապակցվածությունը, արտաքին և ներքին ուժերի կապն ու ազդեցությունը լանդշաֆտային թաղանթի ձևավորման գործում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Ընդհանուր երկրագիտություն առարկան, նրա բովանդակությունը, նշանակությունը և խնդիրները: Թեմա 2. Երկրի ձևի, չափերի և օրական պտույտի՝ աշխարհագրական նշանակությունը: Թեմա 3. Երկրի մակերևույթի կառուցվածքի հիմնական գծերը: Թեմա 4. Մթնոլորտի բաղադրությունն ու կազմըՄթնոլորտի դինամիկան: Թեմա 5. Հողմահարություն: Թեմա 6. Ստորերկրյա ջրերի դերը երկրագնդի լանդշավտային թաղանթում: Հոսող ջրերի դերը երկրի լանդշավտային թաղանջում:/ Գետերը և կլիման: Թեմա 7. Լճերի և ճահիճների դերը լանդշաֆտային թաղանթում: Թեմա 8. Հողագոյացման պրոցեսը: Երկրի ներքին կառուցվածքը: Թեմա 9. Բույսերը կենդանիները և աշխարհագրական միջավայրիը: Թեմա 10. Մարդը և և

աշխարհագրական միջավայրը: Երկրի լանդշաֆտային թաղանթի զարգացումը: Երկրի աշխարհագրական ընդհանուր օրինաչափությունները: Աշխարհագրական լանդշաֆտ:

Պ/բ-0424 Հայ ազգագրություն- 3 կրեդիտ

Շաբաթական 2 ժամ (16 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական)

2-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է գիտելիքներ տալ հայ ազգագրության սկզբնաղբյուրների վերաբերյալ, ծանոթացնել հայ ազգագրության՝ որպես գիտության ձևավորման պատմությանը և հետագա զարգացմանը, հայ ազգագրության ձևավորման փուլերին, հայերի տնտեսական, հասարակական-ընտանեկան կենցաղին, նյութական և հոգևոր մշակույթին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. ծանոթ կլինի հայ ազգագրության՝ որպես գիտության ձևավորման փուլերին,
2. ծանոթ կլինի հայ ժողովրդի հոգևոր մշակույթին, դրա առանձնահատկություններին, տարբեր ծիսակատարություններին ու արարողակարգերին:
3. պատկերացում կկազմի հայ ժողովրդական բանահյուսության, ժողովրդական երգերի ու պարերի, ինչպես նաև հայերի հեթանոսական դիցարանի և այլ հիմնախնդիրների մասին
4. կկարողանա ստացած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Հայ ազգագրության սկզբնաղբյուրները: Թեմա 2. Հայ ազգագրության՝ որպես գիտության ձևավորում: Թեմա 3 Հայ ազգագրության զարգացումը 19-րդ դարի 2-րդ կեսին և 20-րդ դարի սկզբին: Թեմա 4 Տնտեսական կենցաղը: Թեմա 5. Արհեստները Հայաստանում: Թեմա 6. Բնակավայրերը և կացարանների տեսակները Հայաստանում: Թեմա 7. Ազգային տարազը Հայաստանում: Թեմա 8. Անուսնությունը և ընտանեկան կենցաղը Հայաստանում: Թեմա 9. Հին հավատալիքները Հայաստանում:

Ա/բ-0435 Հայ արվեստ և ճարտարապետություն – 4 կրեդիտ

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 18 ժամ գործնական)

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի ուսումնասիրման նպատակն է ճարտարապետության պատմության

ուսումնասիրությունը ժամանակագրական և տեղանքային բաժանումով: Սկսելով հայկական լեռնաշխարհի ճարտարապետության զարգացման ուսումնասիրությունից՝ այն դիտվում է միևնույն ժամանակաշրջանի համաշխարհային ճարտարապետության պատմության կոնտեքստում, միևնույն ժամանակ համեմատություններ տանելով և մատնանշելով ինչպես ճարտարապետական ազդեցությունները, այնպես էլ տեղային առանձնահատկությունները, ինչպիսիք հատուկ են միայն տվյալ քաղաքակրթությանը: Հայ ճարտարապետության ուսումնասիրությունը սկսելով միջնադարից հասնում ենք մինչև 20-րդ դարի Հայաստանի ճարտարապետական կարևորագույն հուշարձանների ուսումնասիրության պատմությանը, այսպիսով ուսանողին բավարար պատկերացում տալով հայ արվեստի և ճարտարապետության զարգացման ընթացքի վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Իմանա ճարտարապետության պատմությունն առարկան, նպատակը, խնդիրները,
2. Առարկայի տեղը արվեստաբանական գիտությունների համակարգում, առարկայի ինտեգրատիվ մնույթը,
3. Կարողանա ճարտարապետության պատմությունը ներկայացնել մշակութային միջոցառումների, բանավեճերի ընթացքում,
4. Կարողանա տարբերակել ճարտարապետական ոճական առանձնահատկությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Միջնադարյան հայ ճարտարապետությունը 5-12-րդ դարեր: Թեմա 2 Անիի ճարտարապետությունը: Թեմա 3 20-րդ դար - Ա. Թամանյան, Թ. Թուլամանյան, Ռ. Իսրայելյան, Մ. Գրիգորյան: Թեմա 4 ժամանակակից հայ ճարտարապետություն - Ա. Թարխանյան, Ս. Կնդդեցյան:

S/Բ-1310 Հայաստանի բնական և ճարտարապետական հուշարձաններ – 5 կրեդիտ

Շաբաթական 3 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 20 ժամ գործնական)

4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է սերվիսի ոլորտի ապագա մասնագետներին ծանոթացնել Հայաստանի գեղագիտական արժեք ներկայացնող բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձաններին՝ որպես Հայաստանում զբոսաշրջության ձևավորման և զարգացման նախադրյալներ, Հայաստանի և հայ

ժողովրդի բազմադարյա պատմաճարտարապետական մշակույթին, ՀՀ-ում զբոսաշրջության զարգացման հնարավորություններին ու միտումներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գիտելիքներ կունենա Հայաստանի բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանների աշխարհագրության վերաբերյալ,
2. կկարողանա ինքնուրույն եզրահանգումների միջոցով ներկայացնել և գնահատել ՀՀ բնական և պատմաճարտարապետական հուշարձանները որպես զբոսաշրջության ձևավորման և զարգացման նախադրյալներ,
3. կկտիրապետի սերվիսի ոլորտում աշխարհագրական հետազոտությունների մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա-1 «Հայաստանի բնական և ճարտարապետական հուշարձանները» առարկան, նպատակը, խնդիրները: Թեմա-2 ՀՀ տարածքը, սահմանները, աշխարհագրական դիրքի գնահատականը: Թեմա-3 ՀՀ բնական պայմանները, բնական պայմանների բազմազանությունը: Թեմա-4 ՀՀ բնական հուշարձանները: Թեմա-5 ՀՀ նախապատմական հուշարձանները: Թեմա-6 ՀՀ քրիստոնեական հուշարձանները: Թեմա-7 Հայոց ամրոց-բերդերը: Թեմա-8 Խաչքարերի արվեստը Հայաստանում: Թեմա-9 ՀՀ Լոռու մարզի բնական և ճարտարապետական հուշարձանները: Թեմա-10 ՀՀ Շիրակի մարզի բնական և ճարտարապետական հուշարձանները: Թեմա-11 ՀՀ Տավուշի մարզի բնական և ճարտարապետական հուշարձանները: Թեմա-12 ՀՀ Վայոց Ձորի մարզի բնական և ճարտարապետական հուշարձանները: Թեմա-13 ՀՀ Սյունիքի մարզի և Արցախի Հանրապետության բնական և ճարտարապետական հուշարձանները: Թեմա-14 ՀՀ Կոտայքի և Արարատի մարզերի բնական և ճարտարապետական հուշարձանները: Թեմա-15 ՀՀ Արագածոտնի և Գեղարքունիքի մարզերի բնական և ճարտարապետական հուշարձանները: Թեմա-16 ՀՀ Արմավիրի մարզի բնական և ճարտարապետական հուշարձանները: Թեմա-17 ՀՀ բնական և ճարտարապետական հուշարձանների օգտագործման հնարավորությունները զբոսաշրջության ոլորտում:

ԲԱ/բ-0974 Աշխարհագր. տեղեկատվական համակարգեր – 5 կրեդիտ

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական)

8-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է տրամադրել տեղեկատվություն բնական և հասարակական երևույթների քանակական ու որակական հատկանիշների մասին, ցույց

տալ դրանց տեղաբաշխումը, պարզաբանել դրանց կապերը և ԱՏՀ ծրագրով քատեզագրել դրանք: Այն ապահովում է տեղեկատվության ճշգրտություն և աշխարհագրական համապատասխանելիություն:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա կազմել թվայնացված քարտեզներ,
2. կորոշի տարածքների նպատակային օգտագործման կարգավիճակները,
3. Կկազմի սերվիս աշխատանքների պլաններ,
4. Կգտնի ծառացած խնդիրների լուծման արդյունավետ ուղիներ,
5. Կկանխատեսի սեփական որոշումների հետևանքները:

Բովանդակությունը.

ԹԵՄԱ 1 ԱՏՀ ընդհանուր դրույթները: Հասակացություն ԱՏՀ-ի մասին, ԱՏՀ համակարգչային ծրագրեր, Ծանոթություն ԱՏՀ համակարգչային ծրագրի հետ: ԹԵՄԱ 2 Տվյալների գրանցումը, մուտքագրում և պահպանում, Քարտեզագրական հիմք և տվյալների գրանցում, Նոր տվյալների մուտքագրում, Տեղադրված տվյալների պահպանում: ԹԵՄԱ 3 Տարածական տվյալների կառուցումը: , Տարածական տվյալների տեղադրման մեխանիզմներ, Արեալների կառուցում, Լանդշաֆտային բաղադրիչների առանձնացում: ԹԵՄԱ 4 Տվյալների վերլուծությունը և մոդելավորումը, Տվյալների ընտրություն և վերլուծություն, Մոդելավորման սկզբունքները, Մոդելավորման կիրառությունը: ԹԵՄԱ 5 Հասակացություն ինտեգրացիոն համակարգերի մասին, Լանդշաֆտային բաղադրիչներ ինտեգրման սկզբունքները, Ինտեգրացիոն համակարգերի ստեղծում, Ինտեգրացիոն համակարգերի կառուցում: ԹԵՄԱ 6 Մեքենայական գրաֆիկայի տեխնիկական միջոցները, տվյալների տեսանելիացման մեթոդները և միջոցները, Համակարգչային գրաֆիկայի ընտրության սկզբունքները, Համակարգչային գրաֆիկայի կիրառություն, Համակարգչային գրաֆիկական աշխատանքներ COREL 12 ծրագրով: ԹԵՄԱ 7 ԱՏՀ-ն սերվիսում, ԱՏՀ տվյալների դերը սերվիսում, ԱՏՀ ծրագրով ստեղծված քարտեզներ, ԱՏՀ ծրագրով սերվիս երթուղիների կազմում:

ԲԱ/Բ-0975 Տուրիզմի տարատեսակները – 4 կրեդիտ

Շաբաթական 3 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական)

3-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է՝ բացահայտել տուրիզմի բնական և հասարակական ռեսուրսները, ցույց տալ դրանց տեղաբաշխումը, պարզաբանել որակական

հատկանիշները: Դասավանդման մեթոդները, թույլ կտան դասակարգել այդ ռեսուրսները, վեր հանել արդյունավետության որակներն ու դրանց օգտագործման ժամկետները և հնարավորությունները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա կազմակերպել այդ ռեսուրսների նպատակային և արդյունավետ օգտագործում,
2. կկազմի սերվիսի պլաններ,
3. խնդիրների լուծման համար կգտնի արդյունավետ ուղիներ,
4. կկանխատեսի սեփական որոշումների հետևանքները,
5. կկազմի տուրիտական երթուղիներ:

Բովանդակությունը

ԹԵՄԱ 1 Տուրիզմի ռեսուրսներ: ԹԵՄԱ 2. Ջրոսաշրջային բնական ռեսուրսներ: ԹԵՄԱ 3 Հասարակական զբոսաշրջային ռեսուրսներ: ԹԵՄԱ 4 Հանգստի ռեսուրսներ: ԹԵՄԱ 5 Ուժերի վերականգնման ռեսուրսներ: ԹԵՄԱ 6 Բուժիչ և առողջության պահպանության ռեսուրսներ: ԹԵՄԱ 7. Որսի, հատապտղային տուրիզմի և այլ ռեսուրսներ: ԹԵՄԱ 8. Ջրոսաշրջության երթուղիներ, հյուրանոցային տնտեսություն և քենպինգներ:

S/բ-1311 Նորարարությունը զբոսաշրջության և սերվիսի մեջ -4 կրեդիտ_

Շաբաթական 3.5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական)

8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել կայուն գիտելիքներ,կարողություններ և հմտություններ ինովացիոն ոլորտի, զբոսաշրջության նորարարությունների վերաբերյալ: Լուսաբանվում են նորարարյանը վերաբերող հիմնական տեսությունները և մեթոդոլոգիան, քննարկվում են նորարարական ենթակառուցվածքների զարգացման հնարավորությունները և առկա խնդիրները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողան գնահատել տարբեր տարածաշրջանների զբոսաշրջային ինովացիոն ներուժը,
2. կկարողան կազմել նորարարական զբոսաշրջային նախագծեր,
3. կկարողան ստացված գիտելիքները կիրառել սերվիսի ոլորտում աշխատանքները արդյունավետ կազմակերպելու համար:

Բովանդակությունը

Թեմա 1 Դասընթացի առարկան, խնդիրները: Թեմա 2 Նորարական գործունեության էությունը և դրա դրսևորումը սերվիսի ոլորտում: Թեմա 3 Նորարական գործունեության կազմակերպական և տնտեսական կողմերը: Թեմա 4 Ինովացիոն նախագծերի էությունը: Թեմա 5 Ինովացիայի առանձնահատկությունները զբոսաշրջության մեջ: Թեմա 6 Նորարական ենթակառուցվածքի զարգացման խնդիրները:

S/բ 1312 Չբոսաշրջության հիմունքներ - 5 կրեդիտ

Շաբաթական 4 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 38 ժամ գործնական)

4-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել կայուն գիտելիքներ տուրիզմի էության, նպատակների, ռեսուրսների, ենթակառուցվածքների, տարածքային կազմակերպման, զբոսաշրջության միջազգային շուկայի, տուրիզմի ինդուստրիայի, տուրօպերատորական և տուրգործակալական գործունեության, զբոսաշրջային արտադրանքի, զբոսաշրջության կարգավորման և կառավարման վերաբերյալ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա գնահատել տարբեր տարածաշրջանների տուրիստական ռեսուրսները,
2. կկարողանա վերլուծել զբոսաշրջային ինդուստրիայի զարգացման միտումները,
3. կկարողանա վերլուծել և գնահատել տարածքի զբոսաշրջային ներուժը, զբոսաշրջային ինդուստրիայի բաղադրիչը և զարգացման առանձնահատկությունները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Չբոսաշրջության էությունը, նպատակը և գործառույթները, տեսակները, ձևերը և նշանակությունը: Թեմա 2 Չբոսաշրջության կազմակերպական ձևերը և հիմնական կատեգորիաները: Թեմա 3 Չբոսաշրջության տարատեսակները: Խմբային և անհատական տուրիզմ: Թեմա 4 Չբոսաշրջային ինդուստրիայի էությունը և բնութագիրը: Թեմա 5 Չբոսաշրջային արտադրանք դրա յուրահատկությունները և բաղկացուցիչ մասերը: Թեմա 6 Տուրիզմի ենթակառուցվածքի հիմնական բաղադրիչները: Տեղեկատվական համակարգ: Թեմա 7 Չբոսաշրջության տարածաշրջնային զարգացման առանձնահատկությունները:

Կամընտրական դասընթացներ

Ընտրովի առարկա - 1

S/բ-1327 Էքսկուրսիոն ծառայությունների տեխնոլոգիա և կազմակերպում - 3 կրեդիտ

Շաբաթական 2.5 ժամ (16 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական)

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Առարկայի դասավանդումը նպատակ է հետապնդում բացահայտել էքսկուրսիոն տեխնոլոգիաները և ցույց տալ դրանց կազմակերպման ձևերը՝ ներկայացնելով բնական և հասարակական տուրիզմի ռեսուրսները, պետք է պարզաբանել դրանց գրավչությունը տուրիզմի տեսակտից և արդյունավետությունը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը .

1. կկարողանա կիրառելով համապատասխան տեխնոլոգիաներ, կազմակերպել էքսկուրսիաներ,
2. կկարողանա կազմել էքսկուրսիաների պլաններ, սերվիսի պլաններ,
3. կգտնի խնդիրների լուծման արդյունավետ ուղիներ,
4. կկամխատեսի սեփական որոշումների հետևանքները:

Բովանդակությունը.

ԹԵՄԱ 1 էքսկուրսիոն ծառայությունների տեխնոլոգիայի և կազմակերպման սկզբունքները և մեթոդները: ԹԵՄԱ 2 էքսկուսիոն ռեսուսներ: ԹԵՄԱ 3 էքսկուրսիայի կազմակերպումը բնական օբյեկտներում: ԹԵՄԱ 4 Հասարակական զբոսաշրջային ռեսուրսները էքսկուրսիայի օբյեկտներ: ԹԵՄԱ 5 Հանգստի ռեսուսները, որպես էքսկուրսիայի օբյեկտներ: ԹԵՄԱ 6 Ուժերի վերականգնման ռեսուրսները, որպես էքսկուսիայի վայրեր: ԹԵՄԱ 7 էքսկուսիների բուժիչ և առողջապահական նշանակությունը: ԹԵՄԱ 8 Տեսարժան լանդշաֆտները և հատապտղային տուրիզմը, որպես էքսկուրսիաների կազմակերպման ձևեր: ԹԵՄԱ 9. էքսկուսիայի երթուղիներ, հյուրանոցային տնտեսություն և քեմպինգներ:

S/բ-1313 Մարքեթինգը սերվիսում - 3 կրեդիտ

Շաբաթական 2.5 ժամ (16 ժամ դասախոսություն, 24 ժամ գործնական)

3-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ է հետապնդում բացահայտել սերվիսի ոլորտում շուկայի ուսումնասիրման, հետազոտման և կառավարման գիտելիքների դասավանդման մեթոդները, ստեղծել նախադրյալներ յուրացնելու սերվիսի շուկայավարման ռազմավարությունը Դասընթացի հիմնական խնդիրն է սովորողներին

զինել շուկայավարման հմտություններով, նպաստել ձեռնարկչատիրական գիտելիքների ձեռքբերմանը, նրանց աշխարհայցքի ձևավորմանը սերվիսի ոլորտում

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա իրականացնել սերվիսի ոլորտի շուկայական ուսումնասիրության միջոցառումներ,
2. շուկայի, սպառողների և մրցակիցների վերաբերյալ տեսական գիտելիքներն ու ունակությունները կկարողանա կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ,
3. կկարողանան իրականացնել պահանջարկի ուսումնասիրում սերվիսի ոլորտում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Մարքետինգի էությունը, սկզբունքները և ֆունկցիաները: Թեմա 2 Մարքետինգի ռազմավարությունը սերվիսում: Թեմա 3 Մարքետինգային հետազոտությունների անցկացման կարգը և վերլուծությունը սերվիսում: Թեմա 4 Մարքետինգի շրջակա միջավայրը սերվիսի բնագավառի կազմակերպության համար: Թեմա 5 Մարքետինգային նպատակներ, նրանց դասակարգումը սերվիսում: Թեմա 6 Սերվիսի բնագավառի ձեռնարկության մրցակցային վարքագիծը շուկայում: Թեմա 7 Սերվիսի բնագավառի ձեռնարկության շուկայավարման գործընթացը:

Ընտրովի առարկա - 2

S/ր-1314 Ձեռնարկչատիրական գործունեության հիմունքները սերվիսում - 5 կրեդիտ

Շաբաթական 3.5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական)

6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել սերվիսում ձեռնարկչատիրության էության, ձևերի, ձեռնարկչատիրական գործունեության պլանավորման, ձեռներեցության տնտեսական բնույթի, շուկայական իրավիճակի գնահատման դրույթների հետ: Դասընթացում ուսումնասիրվում են նաև ձեռներեցության միջավայրը, ձեռներեցության զարգացման և ակտիվացման անհրաժեշտ պայմանները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում,
2. կկարողանա կողմնորոշվել տնտեսական գործընթացներում և կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ,
3. կկարողանա ինքնուրույն կազմել „Բիզնես-պլան“,

4. անհատական կամ կոլեկտիվ ձեռնարկչատիրության ժամանակ կկարողանա ճիշտ հաշվարկել ձեռնարկության կամ ֆիրմայի գործունեության արդյունքները, ակնկալվող շահույթը և կատարել կանխատեսումներ ֆիրմայի հետագա վարքագծի վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 «Ձեռնարկչատիրություն» հասկացությունը, ֆունկցիաները, սոցիալ-տնտեսական բովանդակությունը: Թեմա 2 Ձեռնարկչատիրության ձևի ընտրությունը: Անհատական և կոլեկտիվ ձեռնարկչատիրություն Թեմա 3 Սերվիսում ձեռնարկչատիրական գործունեության պլանավորման էությունը, խնդիրները, մեթոդները: Թեմա 4 Սերվիսի բնագավառի ձեռնարկության հնարավորությունների վերլուծությունը: Թեմա 5 Սերվիսում ձեռնարկչատիրական շահույթի բովանդակությունը, պլանավորումը և բաշխումը Թեմա 6 Սերվիսի բնագավառի ձեռնարկության արտադրանքի արտադրության և իրացման ծախսերը: Հասույթ և շահույթ: Շահույթի հաշվարկման կարգը Թեմա 7 Բիզնես-պլանի կազմումը: Թեմա 8 Սերվիսի բնագավառի ձեռնարկության հիմնական ֆինանսական փաստաթղթերը: Հաշվեկշիռ: Դրա ակտիվային և պասիվային բաժինները: Թեմա 9 Գործարարության տեսակները: Միջնորդային գործարար գործունեություն: Թեմա 10 Բորսային գործարարություն Թեմա 11 Գործակալ (գործակալություն): Թեմա 12 «Ներդրումներ» հասկացության տնտեսագիտական էությունը, ներդրումների ձևերը: Ներդրումների արդյունավետության գնահատման սկզբունքները և չափանիշները: Թեմա 13 Լիզինգ: Լիզինգի տեսակները: Լիզինգային պայմանագիր: Ֆակտորինգ: Թեմա 14 Մարքեթինգը սերվիսի բնագավառի ձեռնարկչատիրության ոլորտում: Մարքեթինգային հետազոտությունների անցկացման կարգը: Թեմա 15 Սերվիսում ձեռնարկատիրական ռիսկի էությունը, տեսակները և կառավարումը:

S/բ-1315 Ձեռնարկչատիրական գործունեության պլանավորումը և կազմակերպումը սերվիսում - 5 կրեդիտ

Շաբաթական 3.5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական)

6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ է հետապնդում ուսանողներին ներկայացնել ձեռնարկչատիրության տեղը և դերը տվյալ երկրի տնտեսության մեջ, ձեռնարկչատիրական գործունեության բովանդակությունը, ներֆիրմային ձեռնարկչատիրության ասպեկտները, ձեռնարկչատիրության մշակույթի

կարևորությունը սերվիսի ոլորտում: Առարկայի շրջանակներում անպայման ուսումնասիրվում են նաև ձեռնարկչատիրական գործունեության տեսակները և ձևերը, ներկայացվում է մարքեթինգի կարևորությունը ձեռնարկչատիրության համար սերվիսի ոլորտում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կձևավորի տեսական և պրակտիկ գիտելիքներ ձեռնարկչատիրական գործունեության պլանավորման և կազմակերպման գործընթացների բնագավառում,
2. կկարողանա տիրապետել ձեռնարկչատիրական գործունեության պլանավորման և կազմակերպման հնարքներին,
3. կկարողանա ճիշտ պատկերացնել ձեռնարկչատիրության մշակույթը, ներֆիրմային ձեռնարկչատիրությունը,
4. կյուրացնի ձեռնարկչատիրական գործունեության պլանավորման, կազմակերպման, խթանման և վերահսկողության առանձնահատկությունները սերվիսում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Ձեռնարկչատիրությունը և նրա տեղը երկրի տնտեսության մեջ: Թեմա 2 Ձեռնարկչատիրական գործունեության տեսակները և ձևերը: Թեմա 3 Մարքետինգ. ձեռնարկության փիլիսոփայություն և գործիքներ: Թեմա 4 Ձեռնարկատիրական գործունեության պլանավորումը սերվիսում: Թեմա 5 Սերվիսի բնագավառի ձեռնարկության ֆինանսական գործունեության կազմակերպումը: Թեմա 6 Սերվիսի բնագավառի ձեռնարկության ծախսերը: Թեմա 7 Ձեռնարկչատիրական գործունեության արդյունավետության գնահատումը:

Ընտրովի առարկա - 3

S/Բ-1316 Կորպորատիվ մշակույթ և անձնակազմի կառավարում - 5 կրեդիտ

Շաբաթական 3.5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական)

6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ է հետապնդում ուսանողների մոտ ձևավորել գիտելիքներ ժամանակակից կազմակերպություններում անձնակազմի ղեկավարման հիմունքների ուղղությամբ: Առարկան ուսումնասիրում է անձնակազմի ղեկավարման ժամանակակից մոտեցումներն ու մեթոդները, կազմակերպությունների անձնակազմի կառավարման համակարգերը, կադրային քաղաքականությունը, որոնք հետագայում ուսանողների համար կիրառելի կլինեն պրակտիկայում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. պրակտիկայում ճիշտ կիրառել անձնակազմի ղեկավարման ժամանակակից մոտեցումներն ու մեթոդները,
2. ճիշտ կիրառել ստացած գիտելիքները կառավարման համակարգում և ժամանակակից տնտեսությունում,
3. ճիշտ պատկերացնել կազմակերպության (մասնավոր և պետական) ներքին ֆունկցիոնալ կառուցվածքը, հիերարխիան և սուբորդինացիան ու դրանց ղեկավարման առանձնահատկությունները,
4. ճիշտ յուրացնել կազմակերպության ներքին և արտաքին միջավայրերի վրա ազդող գործոնների յուրահատկությունը, դրանց հետևանքները ԱԿ համակարգում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Կազմակերպության անձնակազմը. հիմնական հասկացություններն ու տեսությունները: Թեմա 2 Անձնակազմի կառավարման մեթոդաբանություն: Թեմա 3 Անձնակազմի կառավարման համակարգի կառուցվածքը: Թեմա 4 Անձնակազմի կառավարման համակարգի գործունեության ապահովումը: Թեմա 5 Կազմակերպության կադրային քաղաքականությունը: Թեմա 6 Կադրային պլանավորումը: Թեմա 7 Անձնակազմի ներգրավումը: Թեմա 8 Անձնակազմի գործնական գնահատականը: Թեմա 9 Անձնակազմի զարգացումը: Թեմա 10 Անձնակազմի կառավարման համակարգի արդյունավետության գնահատականը:

S/ր-1317 Վաճառքի հոգեբանությունը տուրիզմում - 5 կրեդիտ

Շաբաթական 3.5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական)

6-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է բացահայտել և հիմնավորվել բանակցությունների ձևերն ու վարման կարգը, առևտրային տեղեկատվության հավաքագրումը, առքուվաճառքի պայմանագրի առանձնահատուկ կողմերը և կնքման պայմանները:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա գիտելիքներ տուրիստական ապրանքի վաճառքի հոգեբանության մասին,
2. կունենա գիտելիքներ հաճախորդի մոտ վստահության ձևավորման մասին,
3. կհմանա վաճառքի արագացման մեթոդները,
4. կհմանա օֆիսներում տուրիստների սպասարկման հոգեբանության մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Տուրիստական ապրանքի վաճառքի հոգեբանություն: Թեմա 2 Բարենպաստ հոգեբանական մթնոլորտ: Թեմա 3 Տուրիստական ֆիրմային հաճախորդի հոգեբանական պատկերը: Թեմա 4 Տուր-ապրանքի իրացման ընթացքում ազդելու հոգեբանությունը: Թեմա 5 Տուրիստների սպասարկմա հոգեբանությունը օֆիսներում: Թեմա 6 Տուրիստական ապրանքի ներկայացման հոգեբանություն: Թեմա 7 Հաճախորդի առարկությունների հաղթահարում և գործարքի ավարտ: Թեմա 8 Գործարար էթիկետի առանձնահատկությունները տուրիզմում: Թեմա 9 Իմիջի հոգեբանությունը տուրիզմում: Թեմա 10 Կոնֆլիկտի հոգեբանությունը տուրիզմում: Թեմա 11 Էքսկուրսիոն գործունեության մեջ ճարտասանության մշակույթը

Ընտրովի առարկա - 4

S/Բ-1318 Հյուրանոցների կոմերցիոն գործունեության կազմակերպում – 5 կրեդիտ

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական)

7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ առևտրային գործունեության էության, նրա սուբյեկտների և օբյեկտների նկարագրի մասին, զարգացման խնդիրների ու ժամանակակից պայմաններում նրա դերի մասին: Դասընթացում բացահայտվում և հիմնավորվում են հյուրանոցային բանակցությունների ձևերն ու վարման կարգը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. պետք է իմանա հյուրանոցների կոմերցիոն գործունեության էության, հյուրանոցների կոմերցիոն գործունեության տեսակների, տարրերի մասին,
2. կկարողանա բացատրել հյուրանոցների կոմերցիոն տեղեկատվություն, գաղտնիք, պայմանագրեր հասկացությունները,
3. կկարողանա գրագետ ձևով բանակցություններ վարել, կազմել և կնքել պայմանագրեր

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Հյուրանոցների կոմերցիոն գործունեության էությունը շուկայական տնտեսության պայմաններում: Թեմա 2 Հյուրանոցների կոմերցիոն օբյեկտները, սուբյեկտները և հիմնական սկզբունքները: Թեմա 3 Հյուրանոցային առևտրային գործունեության էությունը արդյունաբերական կազմակերպություններում: Թեմա 4 Հյուրանոցային կոմերցիոն գործունեության տեսակները և դրանց գործառույթները:

Թեմա 5 Հյուրանոցային կոմերցիոն գործունեության զարգացման դերն ու խնդիրները ժամանակակից պայամաններում: Թեմա 6 Հյուրանոցային կոմերսանտին ներկայացվող անձնային և մասնագիտական պահանջները: Թեմա 7 Բանակցությունների ձևերը, վարման կարգը և արդյունքների ձևակերպումը: Թեմա 8 Առևտրային տեղեկատվություն և առևտրային գաղտնիք: Թեմա 9 Ապրանքային նշաններ: Թեմա 10 Ապրանքների առքուվաճառքի պայմանագրեր: Թեմա 11 Ապրանքների մեծածախ գնումների հյուրանոցային առևտրային գործունեությունը:

ՔԱ/բ-0976 Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառումը տուրիզմում– 5 կրեդիտ

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական)

7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակ է՝ տրամադրել տեղեկատվություն բնական և հասարակական երևույթների քանակական ու որակական հատկանիշների մասին, ցույց տալ դրանց աշխարհագրական տեղաբաշխումը: Կազմել թվայնացված և բազմաբովանդակ քատեզներ համակարգչային ծրագրերով և այլ մեթոդներով: Քարտեզագրումը հնարավորություն կտա աշխարհագրական տեղեկատվություն ստանալ ստույգ թվերով ու կոորդինատներով, որն էլ կհանդիսանա աշխարհագրական տեղեկատվության ճշգտության և համապատասխանելության հիմք:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. Կկարողանա կազմել թվայնացած քարտեզներ,
2. Կկազմակերպի այդ ռեսուրսների նպատակային և արդյունավետ օգտագործում,
3. Կորոշի նպատակային օգտագործման կարգավիճակները,
4. Կգտնի ռեսուրսների օգտագործման հիմնական նպատակները,
5. Կգտնի խնդիրների լուծման համար արդյունավետ ուղիներ,
6. Կկանխատեսի սեփական որոշումների հետևանքները:

Բովանդակությունը.

ԹեՄԱ 1 ՏՏ տուրիզմում առարկայի ընդհանուր դրույթները: ԹեՄԱ 2 Տվյալների գրանցումը, մուտքագրում և պահպանում: ԹեՄԱ 3 Տարածական տվյալների կառուցումը: ԹեՄԱ 4 Տվյալների վերլուծությունը և մոդելավորումը: ԹեՄԱ 5 Հասկացություն ինտեգրացիոն համակարգերի մասին: ԹեՄԱ 6 Մեքենայական գրաֆիկայի տեխնիկական միջոցները, տվյալների տեսանելիացման մեթոդները և միջոցները: ԹեՄԱ 7 ԱՏՀ-ն սերվիսում:

Ընտրովի առարկա - 5

S/բ-1319 Հյուրանոցային և ռեստորանային մարքեթինգ – 5 կրեդիտ

Շաբաթական 3.5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական)

6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին համակարգված գիտելիքներ տալ հյուրանոցային ծառայությունների վերաբերյալ, նրանց մոտ ձևավորել հմտություններ այդ ծառայությունից օգտվելու համար, կարողություններ ձեռք բերել հյուրանոցային և ռեստորանային գործի կազմակերպման համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա հյուրանոցային սերվիսի մշակույթի, հյուրընկալության էթիկայի, բարոյահոգեբանական սկզբունքների վերաբերյալ,
1. գաղափար կկազմի հյուրանոցային սերվիսի ֆինանսա-տնտեսական, վարչակառավարական համակարգի վերաբերյալ,
2. կկարողանա մշակել հյուրընկալության, հյուրերի ընդունման և ճանապարհ դնելու ծրագրեր:
3. կտիրապետի հյուրերի ընդունման, հյուրանոցային և էքսկուրսիոն սպասարկման, հյուրերի ճանապարհ դնելու կազմակերպելու և ղեկավարելու գործընթացին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Մարքեթինգի տեղը հյուրասիրության ինդուստրիայում: Թեմա 2 Մարքեթինգի տեղեկատվության ապահովում, կառավարում, հյուրանոցներում և ռեստորաններում: Թեմա 3 Շուկայի մարքեթինգային ուսումնասիրություն: Թեմա 4 Մարքեթինգային ռազմավարության ձևավորումը: Թեմա 5 Սննդամթերքի քաղաքականությունը, մատակարարման քաղաքականությունը: Թեմա 6 Գովազդ, տեղը մարքեթինգի համակարգում: Թեմա 7 Ցուցահանդեսներ և տոնավաճառներ: Թեմա 8 Մարքեթինգի վերահսկման կազմակերպում և հսկում:

S/բ-1320 Մարքեթինգ և հյուրանոցային սերվիսի մշակույթ – 5 կրեդիտ

Շաբաթական 3.5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ գործնական)

6-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի ուսումնասիրման նպատակն է յուրացնելով մարկետինգի և հյուրանոցային սերվիսի մշակույթային առանձնահատկությունները, կարողանան

իրականացնել շուկայի ուսումնասիրության միջոցառումներ, շուկայի, սպառողների և մրցակիցների վերաբերյալ տեսական գիտելիքներն ու ունակությունները կարողանան կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գիտելիքներ կունենա շուկայավարման կազմակերպման, աշխատանքի արտադրողականության և արդյունավետության բարձրացման ուղիների վերաբերյալ,
2. կկարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել գործնականում,
3. կկարողանա կողմնորոշվել տնտեսական (աշխատանքի կազմակերպման) պրոցեսների մեջ, կատարի ինքնուրույն և ճիշտ եզրահանգումներ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Մարկետինգ և հյուրանոցային սերվիսի մշակույթ, սկզբունքները և ֆունկցիաները: Թեմա 2 Մարկետինգ և հյուրանոցային սերվիսի մշակույթ ռազմավարությունը: Թեմա 3 Մարկետինգային և հյուրանոցային սերվիսի մշակույթի հետազոտությունների անցկացման կարգը և վերլուծությունը: Թեմա 4 Մարկետինգային և հյուրանոցային սերվիսի մշակույթի շրջակա միջավայրը: Թեմա 5 Մարքետինգային նպատակներ, նրանց դասակարգումը: Թեմա 6 Ձեռնարկության մրցակցային վարքագիծը շուկայում:

Ընտրովի առարկա - 6

ՔԱ/բ-0977 Էկոտուրիզմ – 5 կրեդիտ

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական)

8-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ է հետապնդում բացահայտել բնության, նրա բաղադրիչների և պատմամշակութային հուշարձանների ճանաչողության նպատակով կազմակերպվող զբոսաշրջությունը: Մեթոդիկայի հիմնական խնդիրն է սովորողներին զինել էկոտուրիզմի ծրագրերի դասավանդման գիտական տեսությամբ, նպաստել բնական և մշակութային ժառանգության պահպանության օժանդակմանը, ազգաբնակչության էկոլոգիական կրթության և իրազեկության բարձրացմանը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գիտելիքներ կունենա բնության, նրա բաղադրիչների և պատմամշակութային հուշարձանների ճանաչողության նպատակով կազմակերպվող զբոսաշրջության մասին,
2. կկարողանա ձեռք բերած գիտելիքները կիրառել պրակտիկայում, նպաստել ազգաբնակչության էկոլոգիական կրթության և իրազեկության բարձրացմանը,
3. կտիրապետի բնապահպանական, գիտաճանաչողական, մշակութային արժեքներին, բնական և պատմամշակութային հուշարձանների, ռեկրեացիոն ռեսուրսների գնահատման մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

ԹԵՄԱ 1 Էկոտուրիզմի առաջացման նախադրյալները: ԹԵՄԱ 2 Տուրիզմի ներազդեցությունը բնական համալիրների վրա: ԹԵՄԱ 3 Էկոտուրիզմի տեսությունը: ԹԵՄԱ 4 Էկոտուրիզմի հատկանիշները: ԹԵՄԱ 5 Էկոտուրիզմի տեսակները: ԹԵՄԱ 6 Ազգային պարկեր, արգելավայրեր և արգելոցներ: ԹԵՄԱ 7 Տեղաբաշխման միջոցները և էկոտուրիզմը: ԹԵՄԱ 8 Էկոտուրիզմի աշխարհագրությունը: Էկոտուրիզմի զարգացման նախադրյալները ՀՀ-ում:

ՔԱ/բ-0978 Լանդշաֆտային պլանավորում և կառավարում – 5 կրեդիտ

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական)

Ց-րդ կիսամյակ, ստուգարք

Նպատակը.

Դասանընթացի նպատակն է բացահայտել աշխարհագրության բազմաթիվ ճյուղերում կատարված ուսումնասիրությունների վերջնական արդյունքները: Լանդշաֆտային պլանավորումը հանդես է գալիս, որպես գործիք տարածքների գնահատման ու պլանավորման համար, որի արդյունքում որոշվում է ցանկացած բնատարածքային համալիրի նպատակային օգտագործումը: Այն կարևորվում է հատկապես սերվիսի կազմակերպման տեսակետից, գնահատելով և ցույց տալով այն բաղադրիչները, որոնք կարևոր նշանակություն ունեն սերվիս ծառայությունների համար:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա կազմակերպել ռեսուրսների նպատակային և արդյունավետ պլանավորումը,
2. կորոշի դրանց նպատակային օգտագործման ուղիները,
3. կգտնի ռեսուրսների օգտագործման հիմնական նպատակները,
4. կմասնակցի սերվիսի պլանների կազմման աշխատանքներին,

5. կկանխատեսի սեփական որոշումների հետևանքները:

Բովանդակությունը.

ԹԵՄԱ 1 Ներածություն: ԹԵՄԱ 2 ԼՊ –բնապահպանական նշանակությունը: ԹԵՄԱ 3 ԼՊ անհրաժեշտությունը սերվիսի կազմակերպման համար: ԹԵՄԱ 4 ԼՊ միջազգային փորձը օրնակելի պրակտիկա: ԹԵՄԱ 5 Լանդշաֆտի Եվրոպական կոնվենցիայի իրականացման հիմքերը: ԹԵՄԱ 6 ԼՊ մեթոդական երաշխավորությունները: ԹԵՄԱ 7 ԼՊ ծրագիր, ԹԵՄԱ 8. ԼՊ և ՍԵՐՎԻՍ սխեմատիկ պլաններ: ԹԵՄԱ 9. ԼՊ որպես ճյուղային և սերվիս խնդիրների լուծման գործիք:

Ընտրովի առարկա - 7

Տ/ք-1321 Տուրիստական ֆիրմայի կառավարում – 5 կրեդիտ

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական)

8-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել ժամանակակից տուրիստական ֆիրմաների գործունեության հետ, որն իրականացվում է կատարյալ և ոչ կատարյալ մրցակցության պայմաններում: Առարկայի հիմնական նպատակն է բակալավրիատի ուսանողներին ներկայացնել տուրիստական ֆիրմայի կազմակերպատնտեսական կառուցվածքը, ձևավորման եղանակները և սեփական կապիտալի բաշխման համամասնությունը:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա իրականացնել սերվիսի ոլորտի ուսումնասիրության միջոցառումներ,
2. շուկայի, սպառողների և մրցակիցների վերաբերյալ տեսական գիտելիքներն ու ունակությունները կկարողանա կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ,
3. կկարողանա ստացված գիտելիքները ինքնուրույն կիրառել տուրիստական ֆիրմայի գործունեության պլանավորման, կազմակերպման, վերահսկման աշխատանքներում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Ձեռնարկչատիրությունը որպես շուկայական տնտեսության հիմնական օղակ: Թեմա 2 Տուրիստական ֆիրմայի էությունը, տեսակները և ֆունկցիաները: Թեմա 3 Տուրիստական ֆիրմայի հիմնական ֆոնդերը: Թեմա 4 Տուրիստական ֆիրմայի շրջանառու միջոցները: Թեմա 5 Տուրիստական ֆիրմայի անձնակազմը: Թեմա 6 Տուրիստական ֆիրմային ինքնարժեքի հաշվարկը: Թեմա 7 Ապրանք, փող և գնագոյացում տուրիստական ֆիրմայում: Թեմա 8 Տուրիստական ֆիրմայի

սեփականություն և շահույթ: Թեմա 9 Ներդրումներ և ինովացիաները տուրիստական ֆիրմայում: Թեմա 10 Ստրատեգիան և ռիսկը տուրիստական ֆիրմայի: Թեմա 11 Տուրիստական ֆիրմայի գործունեության պլանավորումը: Թեմա 12 Տուրիստական ֆիրմայի մրցունակությունը:

S/Ի-1326 Որակի կառավարումը տուրիզմում – 5 կրեդիտ

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական)

8-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացը ներկայացնում է շուկայական տնտեսության պայմաններում երկրի սոցիալ-տնտեսական զարգացման գործում ապրանքների և ծառայությունների որակի կառավարման կարևորությունը: «Որակի կառավարումը տուրիզմում» դասընթացն ուսուցանում է որակի կառավարման գործընթացը՝ հիմք ընդունելով այլ երկրների փորձը և մենեջմենթի մեթոդաբանական սկզբունքները: Դասընթացում ներկայացված են որակի կառավարման գործառույթները՝ որակի մակարդակի գնահատում, ստանդարտիզացում, սերտիֆիկացում, վերահսկում, սպառողների իրավունքների պաշտպանություն:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կունենա գիտելիքներ տուրիզմում որակի կառավարման գնահատման, ստանդարտացման ու սերտիֆիկացման և այս գործունեության արդյունավետության բարձրացման վերաբերյալ,
2. կունենա գիտելիքներ տուրիզմում որակի կառավարման արդյունավետությունը վերլուծելու, գնահատելու վերաբերյալ,
3. կունենա գործառնական գիտելիքներ տուրիզմում արտադրանքի որակի վերահսկման վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1. Որակի էությունը, սահմանումները, ձևավորման գործոնները, ցուցանիշները և դրանց ճյուղային առանձնահատկությունները: Թեմա 2. Արտադրանքի որակի և նրա մրցունակության կապը շուկայական տնտեսությունում: Թեմա 3. Որակի կառավարման պատմական փուլերը, կառավարման հայրենական և ամաշխարհային փորձը: Թեմա 4. Որակի կառավարման էությունը, սկզբունքները և հիմնական փուլերը տուրիզմում: Թեմա 5. Արտադրանքի որակի մակարդակները և դրանց գնահատման մեթոդները տուրիզմում: Թեմա 6. Ստանդարտացումը և սերտիֆիկացումը որակի կառավարման համակարգում: Թեմա 7. Որակի կառավարման գործընթացի փաստաթղթավորման

համակարգը տուրիզմում: Թեմա 8. Արտադրանքի հավաստագրումը որպես որակի վերահսկման միջոց տուրիզմում: Թեմա 9. Արտադրանքի որակի բարձրացման հիմնական ուղիները տուրիզմում: Թեմա10. Որակի կառավարման ճյուղային առանձնահատկությունները: Թեմա11 առաջությունների որակը և սպասարկման որկարը տուրիզմում որպես կառավարման օբյեկտներ:

IV. Հատուկ մասնագիտական դասընթացներ

S/բ-1322 Սերվիսի հիմունքներ - 4 կրեդիտ

Շաբաթական ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական)

1-ին կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ է հետապնդում բացահայտել սերվիսի բովանդակությունը, գործունեությունը որպես պահանջարկի բավարարման միջոց: Դասընթացի հիմնական խնդիրն է սովորողներին զինել հյուրասիրության, հյուրանոցային գործի, զբոսաշրջության, ռեսուրսային գործի և սերվիսի տեսակների կազմակերպման վերաբերյալ տեղեկություններով, ինչպես նաև տեղեկացնել սերվիսի բնագավառում տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման անհրաժեշտության մասին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կիմանա սերվիսի բովանդակության, դերի, զարգացման նախադրյալների, գործունեության մասին, սերվիսային ծառայության, որակի,սերվիսային ձեռնարկության գործունեության նպատակայնության մասին,
2. կունենա գիտելիքներ սերվիսային ծառայությունների հիմնական տեսակների և դասակարգման մասին, զբոսաշրջության մեջ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման մասին:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Սերվիսի բովանդակությունը, դերը, զարգացման նախադրյալները, գործունեությունը: Թեմա 2 Սերվիսային գործունեությունը որպես պահանջարկի բավարարման միջոց: Թեմա 3 Սերվիսային ծառայություն, որակը, սերվիսային ձեռնարկության գործունեության նպատակայնությունը: Թեմա 4 Սերվիսային ծառայությունների հիմնական տեսակները և դասակարգումը: Թեմա 5 Տրանսպորտային ձեռնարկությունների կազմակերպում և նպատակայնացում: Թեմա 6 Ֆիտնեսի

բնագավառում սերվիսային գործունեության առանձնահատկությունները: Թեմա 7
Ջրոսաշրջության մեջ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառումը:

S/բ-1323 Սերվիսի աշխարհագրություն - 2 կրեդիտ

Շաբաթական ժամ (16 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական)

2-րդ կիսամյակ, ստուգաբա

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ամբողջական և համակարգված գիտելիքներ տալ սպասարկման ոլորտի աշխարհագրության հիմունքների վերաբերյալ, ծանոթացնել սպասարկման ոլորտի առանձին տեսակների տարածքային կազմակերպման սկզբունքներին և ձևերին: Ներկայացնել զարգացած երկրներում սպասարկման ոլորտի իրականացման ձևերը և դրանց ազդեցությունը տարածաշրջանի, երկրի տնտեսության վրա:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը

1. կկարողանա գնահատել տարբեր տարածաշրջանների ծառայությունների ոլորտի զարգացման հնարավորությունները,

2. կկարողանա գնահատել սպասարկման ոլորտի տարածքային կազմակերպման վրա բնական և սոցիալ-տնտեսաաշխարհագրական գործոնների ազդեցությունը,

3. կկարողանա կատարել սերվիսային ծառայությունների առանձին տեսակներին առնչվող թեմատիկ քարտեզների, աղյուսակների և դիագրամների վերլուծություն և ընդհանրացում,

4. կկարողանա գործնականում կիրառել սերվիսի ոլորտի աշխարհագրական հետազոտությունների հիմնական մեթոդները:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Ներածություն: Դասընթացի նպատակը, բովանդակությունը: Թեմա 2 Սպասարկման ոլորտը՝ որպես սոցիալ-տնտեսաաշխարհագրական ուսումնասիրությունների օբյեկտ: Կապը մյուս գիտությունների հետ: Թեմա 3 Սերվիսի աշխարհագրության հետազոտության մեթոդները: Թեմա 4 Սերվիսի աշխարհագրության կառուցվածքը: Թեմա 5 Սպասարկման ոլորտի առանձին ճյուղերի կազմակերպման ձևերը: Թեմա 6 Ծառայությունների ոլորտի զարգացման տարբերություններն զարգացած և զարգացող երկրներում:

S/բ-1324 Սերվիսի մենեջմենթ - 5 կրեդիտ

Շաբաթական 3,5 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 32 ժամ սեմինար)

5-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացը նպատակ է հետապնդում ներկայացնել կառավարման ժամանակակից տեսությունը զարգացման պատմական ընթացքի մեջ, բացահայտել տնտեսվարման հանգուցային հիմնախնդիրների՝ արտադրության, անձնակազմի, ներդրումների, մարքեթինգի, փոփոխությունների, կոնֆլիկտների, սթրեսների կառավարման և գործարարության ծրագրի մշակման հիմունքները, հանգամանորեն լուսաբանել կառավարման գործառույթների ու մեթոդների բովանդակությունը, ինչպես նաև կոմունիկացիաների և կառավարչական որոշումների ընդունման ու իրացման գործընթացի արդյունավետության բարձրացման նպատակով կիրառվող հիմնական մոտեցումները սերվիսում:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. կկարողանա ճիշտ պատկերացնել սերվիսի բնագավառի կազմակերպության (մասնավոր և պետական) ներքին ֆունկցիոնալ կառուցվածքը, հիերարխիան և սուբորդինացիան,
2. կկարողանա ճիշտ յուրացնել սերվիսի բնագավառի կազմակերպության ներքին և արտաքին միջավայրերի վրա ազդող գործոնների յուրահատկությունը,
3. կկարողանա օպերատիվորեն արձագանքել արտաքին և ներքին մարտահրավերներին և կայացնել արդյունավետ և ադեկվատ որոշումներ կառավարման բնագավառում:

Բովանդակությունը.

Թեմա 1 Սերվիսի բնագավառի կազմակերպության ներքին և արտաքին միջավայրը:
Թեմա 2 Կառավարման գործընթացը և գործառույթները սերվիսում Թեմա 3 Ռազմավարական պլանավորումը սերվիսում: Թեմա 4 Կազմակերպումը սերվիսում
Թեմա 5 Մոտիվացիան և դրա ձևերը սերվիսում: Թեմա 6 Վերահսկողությունը որպես կառավարման գործառույթ սերվիսում: Թեմա 7 Կառավարման կոմունիկացիաներ: Կառավարչական որոշումների ընդունումը և իրագործման կազմակերպումը սերվիսում:
Թեմա 8 Կոնֆլիկտների, փոփոխությունների և սթրեսների կառավարումը սերվիսում:
Թեմա 9 Մարքեթինգը կառավարման համակարգում: Թեմա 10 Արտադրության կառավարումը սերվիսում: Թեմա 11 Անձնակազմի կառավարումը սերվիսում Թեմա 12 Նորամուծությունների կառավարումը սերվիսում: Թեմա 13 Ներդրումների կառավարումը սերվիսում: Թեմա 14 Սերվիսի բնագավառի կազմակերպության կուլտուրան և սոցիալական պատասխանատվությունը: Կառավարում և ճարտասանություն:

S/բ-1325 Միջազգային գրոսաշրջություն - 5 կրեդիտ

Շաբաթական 4 ժամ (32 ժամ դասախոսություն, 16 ժամ գործնական)

7-րդ կիսամյակ, քննություն

Նպատակը.

Դասընթացի նպատակն է սերվիսի ապագա մասնագետներին ծանոթացնել զբոսաշրջության հիմնական հասկացություններին, միջազգային զբոսաշրջության և ռեկրեացիոն ռեսուրսներին, միջազգային զբոսաշրջության զարգացման գործոններին և խնդիրներին, զբոսաշրջության հիմնական մակրոռեգիոններին, զբոսաշրջային գործունեության կազմակերպման սկզբունքներին:

Կրթական արդյունքները.

Դասընթացի հաջող ավարտին ուսանողը.

1. գիտելիքներ կունենա միջազգային զբոսաշրջության հիմնական հասկացությունների, ուսումնասիրման մեթոդների վերաբերյալ,
2. ծանոթ կլինի աշխարհի զբոսաշրջության հիմնական մակրոռեգիոններին և առանձին երկրներին, զբոսաշրջության զարգացման միտումներին
3. կկարողանա համեմատել զբոսաշրջության զարգացման մակարդակներն ըստ առանձին տարածաշրջանների և երկրների, կատարել տարածքային գնահատում,
4. կտիրապետի սերվիսի ոլորտում զբոսաշրջության հետազոտությունների մեթոդներին:

Բովանդակությունը.

Թեմա-1 «Միջազգային զբոսաշրջություն» առարկան, ուսումնասիրման օբյեկտը: Թեմա-2 Ջբոսաշրջության տեսակները և ձևերը: Թեմա-3 Ջբոսաշրջության ձևավորման և զարգացման աշխարհագրական գործոնները: Թեմա-4 Աշխարհի զբոսաշրջային ռեսուրսները: Թեմա-5 Միջազգային զբոսաշրջության զարգացման տարածաշրջանային միտումները: Թեմա-6 Միջազգային զբոսաշրջությունը և համաշխարհային տնտեսությունը: Թեմա-7 Աշխարհի երկրների զբոսաշրջության տիպաբանությունը: Թեմա-8 Ջբոսաշրջությունը ՀՀ-ում, զբոսաշրջային ռեսուրսների գնահատում: Թեմա-9 Ջբոսաշրջային գործունեության կազմակերպում: Թեմա-10 Միջազգային զբոսաշրջության զարգացման նորագույն ուղիները և հիմնախնդիրները:

V. Այլ բաղադրիչներ

1. Ուսումնական պրակտիկա - 3 կրեդիտ

5 օր, 4-րդ կիսամյակ

Նպատակը.

Ուսումնական պրակտիկայի կազմակերպման և անցկացման հիմնական նպատակն է ուսանողներին հստակ պատկերացում տալ սպասարկման ոլորտի գործունեության, զբոսաշրջության տարբեր տարատեսակներում սպասարկման համակարգված ծառայությունների մատուցման վերաբերյալ, ուսանողներին ծանոթացնել զբոսաշրջության ծառայությունների մատուցման կազմակերպմանն ու տեխնոլոգիային, կառավարման և շուկայավարման առանձնահատկություններին սերվիսում, ինչպես նաև տեսական գիտելիքները կապել պրակտիկ գործունեության հետ, որը նպաստում է ընդհանուր գիտական մակարդակի բարձրացմանը:

Խնդիրները.

1. Ուսանողներին ծանոթացնել սերվիսի ոլորտում գործող ձեռնարկությունների գործունեության պլանավորման և կազմակերպման հիմնախնդիրների հետ:
2. Գաղափար կազմել սերվիսի ոլորտի տարբեր տեսակի ծառայությունների մատուցման մասին:
3. Համադրել տուրիզմի տարբեր տարատեսակների, սերվիսային ծառայությունների առանձնահատկությունները:
4. Ուսանողներին իրազեկել հասարակական կյանքում սերվիսի դերն ու նշանակությունը,

Չափորոշիչ.

Ծանոթացում մշակութային կառույցի գործունեության և զբոսաշրջիկներին մատուցվող սերվիս-ծառայությունների հիմնական առանձնահատկություններին: Պրակտիկայի անցկացման վայրի և տվյալ մարմնի վերաբերյալ, ինչպես նաև այդ մարմնի գործառույթների, իրավասությունների վերաբերյալ ունեցած ընդհանուր գիտելիքների կիրառում գործնականում: Պրակտիկայի հաշվետու փաստաթղթի (հաշվետվություն) կազմում պրակտիկայի ընթացքում ձեռք բերված կարողությունների և հմտությունների, իրականացված աշխատանքների վերաբերյալ:

Բովանդակությունը.

Պրակտիկան անց է կացվում Գյումրիի Ա. Իսահակյանի և Հովհ. Շիրազի, Ս. Ավետիսյանի տուն-թանգարաններում, ուր ուսանողը ծանոթանում է տվյալ մշակութային կառույցի աշխատանքային գործընթացին, գործառույթներին, ծանոթանում

զբոսաշրջիկներին մատուցվող ծառայությունների առանձնահատկություններին, ձեռք բերում կազմակերպչական և այլ հմտություններ՝ հետագայում կիրառելու նպատակով:

Արտադրական պրակտիկա -6 կրեդիտ

4 շաբաթ, 7-րդ կիսամյակ

Նպատակը.

«Սերվիս» բակալավր որակավորմամբ պահանջվող մասնագետի կայացման կարևոր նախապայման է մասնագիտական գործունեության իրականացման համար անհրաժեշտ տեսական և գործնական գիտելիքների, կարողությունների, հմտությունների զարգացումը, որոնց համար հիմք են հանդիսանում ուսումնառության ընթացքում ուսումնասիրված հետևյալ առարկաները՝ սերվիսի հիմունքներ, սերվիսի աշխարհագրություն, հյուրասիրության ինդուստրիա, զբոսաշրջության հիմունքներ, տուրիզմի տարատեսակները, հյուրանոցային և ռեստորանային մարքեթինգ, սերվիսի մենեջմենթ և այլն: Պրակտիկայի նպատակն է ուսանողներին մասնակից դարձնել սերվիսի տարբեր ոլորտների աշխատանքներին: Հնարավորություն տալ ինքնուրույն կերպով կազմակերպել առանձին ծառայություններ (հյուրերի ընդունում, գործունեության կազմակերպում, ճանապարհում), ճանաչողական, էկոլոգիական, մշակութային և այլ տեսակի զբոսաշրջության կազմակերպում:

Խնդիրները.

1. Սերվիսի բնագավառի իրենց ստացած տեսական գիտելիքները արդյունավետ կիրառել գործնականում:
2. Գիշտ տեղեկանալ սերվիսի ոլորտի կառուցվածքային առանձնահատկություններին և համակարգի խնդիրներին:.
3. Ծանոթանալ սպասարկման գործընթացի կազմակերպման սկզբունքներին:
4. Տիրապետել սպասարկման ոլորտի ժամանակակից ուղղություններին ու մոտեցումներին:
5. Վերլուծել սպասարկման արդյունավետ ձևերի առանձնահատկությունները:

Չափորոշիչ.

Սերվիսի մեթոդների, սպասարկման ծառայությունների որակի բարելավման մեթոդների, սոցիալ-մշակութային ոլորտի սոցիալ-հոգեբանական մեթոդների կիրառում, սպասարկման ծառայությունների որակի բարելավմանը վերաբերվող որոշումների ընդունում, սերվիս համակարգի կառավարում, քննարկումներ կոլեկտիվի հետ, օժանդակություն սպասարկման ծառայությունների վերաբերյալ և նոր մեթոդներին տեղեկացում, մասնակցություն նոր նյութերի ձեռք բերմանը, առաջարկությունների

ներկայացում, սերվիսի ոլորտում ձեռք բերված գիտելիքների կիրառումը գործնականում:

Բովանդակությունը.

Առաջին շաբաթվա ընթացքում պրակտիկան ղեկավարող մեթոդիստ դասախոսի ուղեկցությամբ այցելություն համապատասխան հաստատություն. ծանոթություն կազմակերպության նորմատիվ–իրավական, կադրային, նյութատեխնիկական, տեղեկատվական-մեթոդական ռեսուրսներին, ենթակառուցվածքների գործունեությամբ, այլ կազմակերպությունների հետ հաստատվող փոխհարաբերություններին, նրանց փոխհամագործակցային մեթոդներին: Պրակտիկայի վայրի ծանոթությունից հետո ուսանողները ղեկավարի հսկողությամբ և օգնությամբ աշխատում են համապատասխան բաժիններում: Պրակտիկոսները բաժանվում են փոքր խմբերի և առանձին ենթակառուցվածքներում համապատասխան աշխատակցի հսկողությամբ իրականացնում են պրակտիկ գործունեություն, որից հետո պրակտիկանտը կատարում է ինքնուրույն անհատական աշխատանք՝ կիրառելով տարբեր մեթոդներ և տեխնոլոգիաներ: Պրակտիկայի ավարտական փուլում իրականացնում է պրակտիկայի արդյունքների ամփոփում, պրակտիկայի օրագրերի լրացում, հաշվետվության կազմում:

2. Կուրսային աշխատանք (3+3=6 կրեդիտ)

5-րդ և 7-րդ կիսամյակներ

ա) 5-րդ կիսամյակում կուրսային աշխատանք է կատարվում «Սերվիսի հիմունքներ» / «Զբոսաշրջության հիմունքներ»/«Տուրիզմի տարատեսակները» առարկաներից՝ ուսանողի ընտրությամբ:

բ) 7-րդ կիսամյակում կուրսային աշխատանք է կատարվում «Սերվիս համակարգի էթիկետ» / «Սերվիսի մենեջմենթ» / «Ռեկրեացիոն աշխարհագրություն» առարկաներից՝ ուսանողի ընտրությամբ:

3. Ավարտական որակավորման քննություն (3 կրեդիտ), 8-րդ կիսամյակ